

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΤΕΤΧΟΣ ΙΓ'

ΠΙΝ. 48, 49, 50, 51.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Κατά τὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς, ἀριθ. 72).

1869.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, 1869.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΓ΄

Ἀριθ. 404 α.

(Ὅρα πίν. 48. α).

Κατὰ τὰδε [Χ]αιρεφάνης ἐπαγγέλλεται Ἐρετ[ριεῦσιν] ἐξάξειν τὴν λίμνην τὴν ἐν Π[ι]τέχαις, α[ὐ]τὸς τὰ ἀναλώματα παρέχων εἰς τὴν ἐξχωγὴν ἐξάξει[ε] ἕνεκα τῆς ἐργασίας τῆς εἰς τὴν ἐξα[γωγὴν] καὶ ξύλων], ὅσων ἂν δέηται εἰς τὴν ἐργασίην, καὶ δη-
5 μωσίων. Ἐ[πι]σιδὰν δὲ ἐξαγάγ[ε] τὴν λίμνην, καρ[πι]ζέσθω τὴν γῆν τῆς λίμνης τριάκοντα ταλάντων μισθω-
εἰσαν δέκα [ἔ]τη, ὑποτελέων τῇ π[ό]λει τὸ μίσθ[ωμα] Ἐξαγαγε-
10 τιν]δὲ τὴν λίμνην τὸ πλεῖστον ἐν τέτταρσιν ἔ[τε]σι Χαιρεφάνην. Χρόνος ἄρχει τῶν συνθηκῶν τῶνδε ὁ ἐνι-
αυτὸς ὁ μετὰ τὴν Ἰπποκύδου [κα]ι συναρχόντων [. ἀρχήν. Καὶ τὸν χρόνον δὲ τῶν
τεττάρων ἐτῶν ἀπὸ τούτου ἄρχειν τοῦ χρόνου. [[Τέλος δὲ μὴ τελείειν τῇ πόλει μηδὲν Χαιρεφάνην πωλου-
15 ντ]α ἐ[ν] Ἐρετρία τὸν καρπὸν καὶ [μ]ὴ ἐξάγοντα. Οὐ[ρό]σκι δὲ τοὺς πολίτας [[καὶ πίσεις δοῦναι]] ἐν Ἀπόλλωνο-
ς δα[φ]νηφόρου Χαιρεφάνει, ἢ μὴν [ἔ]σειν καρπί[ζε]σθαι τὴν γῆν δέκα ἔτη τριάκοντα ταλάντων, ἐπειδὴν ἐ-
ξαγάγει τὴν λίμνην. Ἀναγράψαι δὲ τὰς συνθήκας τὰςδε ἐν στήλει λιθίνει, ἀναγράψαι δὲ καὶ [[τὰς πίστε]]
20 κας καὶ τὸν ὄρκον καὶ τὰλλα πάντα καὶ στήσαι αὐτάς ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ δαφνηφόρου. Ἐὰν δὲ
πόλεμο[ς] διακιώσῃ Χαιρεφάνην ἐξάγοντα τὴν λίμνην ὁ ἴσος αὐτῷ χρόν-
15 ος ἀποδοθήτω, ἐπειδὴν δυνατὸν εἴ και εἰρήνη γέ[νηται], ὅσον περ ὁ πόλεμος αὐτὸν διεκώλυσεν. Ἐὰν δὲ πό-
λεμος ἐπιγένηται καὶ [μ]ὴ δυνατόν εἴ καρπίζεσθαι τὴν γῆν
ὁ ἴσος αὐτῷ χρόνος ἀποδοθήτω, ὅσον περ ἐκωλύθη, ἐπειδὴν δυνατὸν εἴ. [[Ἴνα δὲ Χαιρεφάνης μὴ κωλύηται
20 εἰ] ἐν τοῖς ἰδ[ι]ωτικοῖς χωρίοις φρεατῖα[ν] ποεῖν πῶ[ι] ὑπὸ νόμῳ [[ἔρυτιτέτω]] πρότερον διὰ τοῦ χωρίου τούτου,
οὐπερ καὶ πρότερον τὴν τιμὴν δῶ. Κατὰ δὲ τὴν λίμνην, εἴαν τοῦ χωρίου προσδέηται
20 ην τοῦ ποδός, τοῦτο ἀποτείστω Χαιρεφάνης, [ἴ]α[ν] ἐξαγάγει τὴν λίμνην. [[Ἐὰν δ' ἐξάγει τάφοις]] τὴν λίμνην,
ἐξάγειτω ἀπὸ τῶν ἐργασίμων χωρίων δι[χ]ῶν ἄργῶν Ποησάσθω δὲ
καὶ [α]ι δεξιμενὴν τοῖς ποταμοῖς μὴ μείζον[α] ἢ δύο σταδίων Ἡλίκα δ-

- ἐ) αὐτὸς καρπίζεται τὴν γ[ῆ]ν, ἐπισκευάζεται τὸν ὑπόνομον καὶ τὰλλα πάντα, ἐπιμελείσθω δὲ, ὅπως ἔξει κα-
 αλῶς καὶ εἰς τὸν ἔπει[ι]τα [χ]ρόνον πάντα. Καὶ δρυφάκτους δὲ ποησάσθω [[περὶ τὴν δεξαμενὴν]]. Ἐνθα δὲ τὸ ὕδω-
- 25 ρ εἰσπίπτει εἰς [τ]ὸν ὑπόνομον, καὶ θύραν ἐργασάσθω [.] ἵνα ἐ-
 ἄ]ν τοῦ ἥρος, ὕ[δ]ατος γενομέν[ου], δέωνταί τι οἱ γεωργοῦντες ἔξῃ αὐτ-
 ο[ί]ς ἀποκλείσασιν τὸν ὑπόνομον χρῆσθαι τῷ ὕδατι μένοντι ἐν τῇ δεξαμενῇ Ἐὰν δ-
 ἔ]τι πάθει Χαι[ρ]εφάνης πρὶν ἐξαγαγεῖν τὴν λίμνην, [ἡ] ἐ[.], εἴνα-
] τοῖς κληρονόμοις τοῖς Χαιρεφάνους τὰς αὐτὰς συνθήκας Εἰ δ-
- 30 ἔ] τις ἀκύρους ἐρεῖ τάςδε ταΣυνθήκας ἡ ἄ[ρ]χων ἡ ἰδιώτης ἡ γράψῃ ἡ ἐπιψηφίσει
 ω ἀνανκάζων Χ[α]ιρεφάνην καὶ τοὺς κοινω[ν]οὺς λύειν τὰς συνθήκας
 νίου[ν, ἄ]τι[μ]ος ἔστω καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ ἔστω ἱερά [τῆς Ἀρτέμιδος καὶ αὐτὸς καὶ γένος τὸ ἐξ αὐτοῦ
 ὃ ἂν πάθει [ν]ηπι[ο]νεῖ πασχέτω. Καταστήσαι δὲ καὶ Χαιρεφάνην ἐγγυητὰς, ἐπειδὴν ἐ-
 ξαγάγει τὴν λίμνην, ἡ μὴν ἔσσοθαι ξηρὰν τὴν λίμνην, [. καὶ
- 35 τὴν αὐτοῦ [κ]άρπ[ω]σιν τριάκοντα τα[λ]άντων. ΓΟἱ πρόβουλοι [εἶ]πον· Ἐδοξεν τῇ βουλεῖ καὶ τῷ δήμῳ. Ἀνα-
 γράψαι πρὸς τὰς συνθήκας τὰς Χαιρεφάνους τὰς πρόσθεν καὶ τὰς συνθήκας τὰς δε Εἶναι
 αὐτῷ ἀσυλίαν ἐργαζομέν[ω] τὰ πρὸς τὴν πόλιν καὶ κατὰ γ[ῆ]ν καὶ κατὰ θάλασσαν καὶ πολέμου καὶ εἰρήνη-
 ς καὶ αὐτῷ κα[ί] τοῖς μετὰ Χαιρεφάνους ἐργαζομένοις ἅπ[α]σιν. [[Ἐχειν δὲ πάντας ἀσυλίαν Χαιρεφάνει τὴν
 αὐτὴν τοὺς συνεργαζομένους ἀεὶ, πλην εἴτις σῶλον κατὰ τῆς πόλεως ἔχει, τούτων μὴδὲν εἶναι πρότερον τῶν ἐργαζομένων με-
- 40 τὰ Χ[α]ιρεφάνου, πρὶν ἂν διαλύσωνται πρὸς τὴν πόλιν πάντ[α]
 ἔξ Ἄσ, Ἰέρων, Φηγόεις, Ὀρέων, Ἀμφιχάρης Αἶγ, Τιμόξενος
 κράτης Ἄφαρ Οἱ πρόβουλοι εἶπον· Ἐδοξεν τῇ βουλεῖ καὶ τῷ δήμῳ. Ὁμόσαι τοὺς πολ-
 ίτας πάντας Χαιρεφάνει ἐν Ἀπόλλωνος δαφνηφόρου. Ὃς δ' ἂν μὴ ὁμόσει Ἐξορκού-
 ντων δὲ] οἱ πρόβουλοι, ἐξορκούντων δὲ καὶ οἱ στρατηγοὶ κατὰ τὰς συνθήκας, ἕως ἂν τὴν λίμνην ἐξάγει κα-
- 45 ἰ τὴν γῆν] καρπίζεται τὰ ἔτη τὰ σ[υ]γκείμενα Χαιρεφάνης. Ἀναγράψαι δὲ [[καὶ τὸ ψήφισμα καὶ τὸν ὄρκον]] ἐν σ-
 τήλει λιθίνοι καὶ στήσαι ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ δαφνηφόρου. Ἀναγράψαι δὲ ἐν τῇ στήλει καὶ
 τοὺς ὁμόσαντας. Ἀναγράψαι δὲ καὶ τῷ[ν] ἐφήβων τοὺς ὁμόσαντας ἐν τῇ στήλει
 Ὁ δὲ ὄρκος ὅδε ἔσται· Ὁμνύω τῷ[ν] Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Λητοῦν καὶ τὴν Ἀρτεμιν, ἡμὴν ἐάσειν καρπίζεσθαι τ-
 ἠν γῆν]ς Χαιρεφ[άν]ην, ᾧ συνέθετο ἡ πόλις ὑπὲρ τῆς λίμνης. Ἐὰν δὲ τις λύει τὰς συνθήκας τὰς π-
- 50 ρὸς Χαιρεφάνην οὐκ ἐπιτρέψ[ω] εἰς δύναμιν, ξ[υ]νοῦ ὄρκου κειμέν[ου]. Εὐορκοῦντί μοι εἴη πολλὰ κάγαθὰ, ἐ-
 ἰ δὲ ἐπιπορκεῖμι ἀπολέσθ[αι] αὐτὸς καὶ χρήματα τὰ ἑαυτοῦ. Ὁ[μ]όσαι δὲ καὶ τοῖς κληρονόμοις Χαιρεφά-
 νους. Οἱ δ' ἂν μὴ τὰ αὐτὰ, ἄ]περ Χαιρεφει, ὁμνύωσιν, μὴ κατανέμειν
 Πρὸ τοῦ ὄρκου] δὲ εἰάν τις λέγει ἡ γράφῃ ἡ ἐπιψηφίζει, ὡς μὴ ὁμόσαι δεῖ,
 α]τίσει. Ἐπομνούντων δὲ τὸν Ἀπόλλω[να καὶ τὴν Λητοῦν καὶ τὴν Ἀρτεμιν καὶ ἐπι-
 55 σύχασθαι, εὐορκοῦντι εἶναι τῷ αὐτῷ πολλὰ κάγαθὰ, εἰ δὲ ἐπιπορκεῖ, ἀπόλλυσθαι καὶ αὐτὸν καὶ τὰ χρή-
 ματα αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ τις λέγει ἡ γράφῃ ἡ ἐπιψηφίζει παρὰ τοὺς ὄρκους, ὡς ἀκυροῦν δεῖ τὰς συνθήκας, ἀτιμο-
 ἔστω καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ ἱερά ἔστω τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἀμαρυσίας καὶ ὃ ἂν πάθει νηποινεῖ πασχέτω κα-
 αὶ αὐτὸς καὶ γένος τὸ ἐξ αὐτοῦ. Τῶν δὲ] πυρριχιστῶν ἂν τις τούτων πα[ραβ]εῖ τι
 τῇ Ἀρτέμιδι τῇ Ἀμαρυσία. Ἐξορκο[ύντων] δὲ
 60 τοὺς] δε τοὺς ὄρκους καὶ τὰ ψηφίσματα
 ἀναγράψουσι. Τῶν δὲ συνθηκῶν
 εἰς] Μέγαρον καὶ Ἄνδρον
 εἶναι τὰς συνθήκας
 α]γούσιν τὰς αὐτὰς
 65 ψήφισμα τόδε
 στα

... Ἄρθ. 404 6. ...
(Ὅρα πίν. 48 6).

... [Στ]υ [Μη] ...
 ... Δύ[σ] Χαρι ... ἐξ Ἄ Λ ... Δύσ Α ...
 ... Ἄ]πολλόδωρος ἐξ Αἰ Ἀριστόμαχος ...
 ... ἐξ Ἄ Γενοδίκης ἐξ Ἄ Ἀγάθαρχος Δ[ύ]σ Μ ... ἐξ [δη] Δ[ύ]σ
 Π[ουλυδάμα]ς Χαί Πίργης ἐξ Αἰ ... χος ... 5
 ... Δ[ύ]σ Κλεογένης Γρυγ Ἑλπίνος Δύστο Ἡγέ[ας] Ἐ]λπ[η]ρος Μινθ
 ... ὑρ Ἡγήμων Ζαρη Ἰπποθένης Δύστο Ἡγήμων Ζαρ Θεόδωρ-
 Γρυγ Εὐν[ομ] Φιλώνιχος Φιλόστρα Μένανδρος Δύστ Με[τα]γε ...
 Δημοκλῆς Δύστο Βίοττος Δύστο Ἀρίσταρχος Δύστ Σώοι[κ]ος Δ[ύ]σ
 ... ε Γρυγ Μένετο[ς] Στυρο Φιλόμηλος Ἴστι Δημα ... Ἰα ... 10
 Κλ]ειτοφῶν Στυρ Πυθόδωρος Στυρ [Κα]λλιγερίδης ... υλλας Στυ.
 ... ε [Ζ]αρ Ἀπολλόδωρος Παν Ἀν[τ]ι[κ]ράτης Ζα[ρ] Ὀρ ... η[ς] Γ]ρυγ ...
 ... στ[ω]ν Στυρ Ἀντίθεο[ς] ... Ἐπικράτης Ἴστια Εὐήθιος Μινθε ...
 ... τυρ Ἰαπος Δύστο ... μος Δύστ Φανόδημος Δύσ Φάνθις Δύσ Φιλ ...
 ... ὑρ Ἀριστόδημος Στυρ Ξενοφῶν Στυ Δικαιοκράτης Σ[τυρ] Λάταξ 15
 ... ὑρ Ἀντίδοτος Στυ Κλεα ... οκράτης Στυ Στράτω[ν] Στυρ Ἀθ-
 ... μος Δύσ Μενέφιλος Δύσ Ἀντίδωρος Στυ Ξενοφ[ῶ]ν Ἰστ[ι] Β]οιωτὸς Σ[τ]
 ... χος Δύστ Μαντίδης Δύστο ... Δύστο[Γε]ῶν Δύ[σ] Ἀντιφῶν Στυρ Ἀν-
 Παράμονος Κλεό[μα]χος Δ[ύ] ... εἰτες Δύ Τιμο[κ]ράτη[ς] Ζαρη Νεόβουλος Δύ Σω-
 ... μος Δύ[σ] Θρασύμαχος Δύσ ... Θεώρος Ζαρ Ἡράκλει 20
 ... ω]ρος Στυρ Παγ ... Δύστ Μενέξενος Δύσ Παράμονος Ζαρ Αἰσχύλο-
 ... ιλος Δύσ Χάρμ[ων] ... ε Στυρ Διοκλῆς Δύστ Θέων Στυρο Ἀντιφάν-
 ... χ]ης Ζαρ Θεό[δ]ημος Στυρ Ἡγήσιππος Δύσ Εὐνομος Στυ Εὐθυμέν Δύσ Ἐπικράτη-
 Δύσ Αἰγεὺς Στ[υ] Κλεοπείθης Δύσ Τιμῶν Δύσ Τιμήνορις Δύσ Φιλώνιχ Δύσ Νικο-
 ... αν[τ]ιος Ἰστ[ι] Δήμιπ[π]ιος Ἰσ[τι] Ἐπίγονος Ἰσ[τι] Ἀριστέας Στυρ] Θεγμαρ ... 25
 ... ομένης Στυρ Σημίδης Ζαρ Εὐφρατος Στυρ Πολύβουλος Ζαρ ...
 ... ίκων Ἰστι Φαίαξ [Σ]τυρ Ὀλ[υμπ]ιόδωρος Στυρ] Πανάριης Ἰστι Θεμιστοκλῆς Δύστ Ἰερω[ν]-
 ... ρ Λήμιος Στυρ [Ἀλ]κιμος [Σ]τυρ ... ἴδης Στυρ Εὐβουλίδης Δύστο Φιλο[μ]ηλίδης .
 Δ[ύ]σ Λεσχεὺς Ζαρ Φίλων Δύ[σ] Φανόδ ... ε Δύσ Οἰών Δύσ Ἰ[σ]άνωρ Ζαρ Καλλίμαχος Στ[υρ]
 Ζ]αρ Χα[ρ]ιγένης Ζαρ Πυθοκλῆς Δύστ[ο] Εὐφρημος Δύστ Λύκων Δύσ Λυσίας Δύσ Ἰερόνω- 30
 Ζαρ Νεοπτόλεμος Στυρ Δημοφ[ῶ]ν ... Μα ... Διόφρημος Ζαρ Μοιραγένης [Σ]τυρ
 Ἄ]λεξιμένης Τυρο Ἰκέτης Δύσ Ἀγ ... δωρος [Ζ]αρη Ἀμφαλκος Δύστο Φ.
 Σ]τυ Κτησίαις Στυρ Κηφισόδοτος ... ΒΟΙ ...
 ... ὑρ Πλούταρχος Ζα Κλ[ε]ρόστρατος ... Δυσ Ἀρκτοπειθης ...
 ... ν Στυ Κηφισοκλῆς Στυρ Πολύστρα[τος] ... υλλος Στυρ Πυθο ... 35
 Ἄ]ριστο[κ]λείδης Στυ[Θε]ώ[ν]δας Στυ Πα[ν]τακλῆς Δύ Φίλιππος Ἰστια Ἀριστόβουλο[ς] ...
 Πόλλιχος Στυρ Ἀμει[ν]οτέλης Τυρ Πυργίων Ἰστι Ἀρρύβας [Σ]τυ Πολύοκτος Στυ
 Ξ]ενόκριτος Ζαρ Φυσάμω]ν Δύσ Τελέσανδρος Μιν Φιλέας Μιν Ἄ]μφίπολις
 ... ρ Εὐβοιεύς Τυ Στρατέας Στυρ Γλαῦκος Δύστο Φιλίων Στυρ Ποτάμων Στ[υρ]
 ... ομένης Στυ Γνήσιος Στυ Ἰππόνικος Τυ[ρο] Αὐρίμαχος Τυρο Στράτων Γρυγ Νικήρατος 40
 ... ρ Πολυήρατος Ζαρ Εὐφραν[τ]ιος Δύσ Θε[ε]ότιμο[ς] Ζαρ Θεόξε[ν]ος Ζαρ Αἰσχ[υλ]

- ...ς Ζαρ Άρχιππος Ζαρ Μυρύνιτος Μινθ Άριστόδημος Στυ Φανόστρατος
- Στυρο Πυθόδωρος Σ[τ]ύρο Θεογένης Στυρο Μενέχαρχος Ζαρη Γν...
- ...υρο Παράμυνος Σ[τ]υ Κλεότιμος Στυρ Ξενοφίλος Δύ Άλκιμαχίδης
- ... Ζαρ Καλλικλής Ζαρ Κλεόδημος Ζαρ Στεργύλος Μινθο Έπίνικος 45
- ...ς Μινθ Ίερώλυ[μ]ος Στυρ Άμφικρίτος Δύσ. Κρίτος Στυρ Τίμων
- ... Άρί[στ]ιππος Στυρ...ώνυχος Στυρ Κ[ρ]υτόδημος Στυρ Τιμοκ...
- ... Πρωτόδημος Δύστ Άμοιβος Στυρ Παμβία[ος] Ίστι Άλ[κ]ιππος
- ...ς Δύστο Δωρόθεος Δύστο Πολύοκτος Δύστ Άρχεδάμας Σ...
- ... Πυθόγενης Ζαρη Εύθύδημος Ίστια Στρατόδημος 50
- ...ρ Άγαιμένης Ζαρ Βίοττος Δύσ Θεόδοτος Ζαρ Τιμ...
- ... Κλεόμαντις Μινθο Καλλιγείτων Ζαρη Φιλί...
- ...ρος Στυρ Εύτελίδης Ζαρ Άπολλόδωρος
- ...νος Μινθο Φιλογείτων Ζαρ Άρχέφρων
- ... Άλκ[ι]μαχος Ίστι Τείσανδ[ρος]
- ...στρατος Ζαρ Νικήρατος Στυρ
- ...ένης Ζαρη Άμ. ... 55
- ... Άριθ. 404 γ. (Όρα πίν. 48. γ.)
- ... στρατο
- ... μαχος
- ... ο Γρη Δη
- ... το Έγ Νε
- ... ος Εύπολ
- ... Ι Εύκτείδ
- ... Ζαρη Καλλι
- ... Καλλιπίδου Ζαρ
- ... Κλυταρχίδης Ι
- ... ο έκ Φηραι Μεγ[ακ]
- ... λης Φιλοκλείδου
- ... ας Κυνοφάντ
- ... δης Μεγακλέ [Πτ-
- ... εχη Μίργος Ίπ[π]
- ... 45 ...ς Μαρο Άπολλ[ών]
- ... Φιλοξένου Παι
- ... Κτησικράτης Φη
- ... Χαιριγένης Άφαρ
- ... ιάδης Άφα
- ... 20 Στρατόνικος Φη
- ... Κλεοφαντίδης Φη
- ... Δεξίδημος Σπο

25 Δῆμιππος Πει
 26 Ἀρχίας Ἐγε
 Καλλίης Πεν
 Εὐκλείδης Ἄφα
 Κύδιππος Ἄφα
 30 Ἀνίφιλος Παν
 Ἀριστόβουλος Ἄφ
 Ἀντίχαμος Παν
 Εὐτίμος Πανα
 Στρόβων Πανα
 35 Πυθοχάρης Πτεχ
 Σώστρατος Ἄφαρ
 Ἡρίππος Πανα
 Ἀλκίμαχος Παν
 Φιλίαξ Ἄφα
 40 Εὐπολις Ἄφα
 Ἀρίστων Ἄφα
 Ἀμεινοκράτης Ἄφ
 Ἀρχέλεος Φη
 Ἰπποκλῆς Τε[λ
 45 Δῆμιππος Φη
 Ἀπολλώνιος Φη
 Κροχτινός Ἀφ[αρ
 ... δαρεύς ...
 Ἀναξικράτης

Αἱ ἐπὶ τοῦ πίνακος 48 ἀπεικονισμένοι τρεῖς ἐπι-
 γραφαὶ α β γ εἶναι τὰ διασωθέντα μέρη τριῶν πλευ-
 ρῶν τῆς αὐτῆς στήλης. Ἀπεικονίσθησαν δὲ ἐπὶ τοῦ
 πίνακος τρεῖς μικρότερα τοῦ φυσικοῦ μεγέθους.

Ἡ στήλη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Πιτ-
 τάκη ἔκειτο ἐν τῷ προδρόμῳ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ γρα-
 φείου καὶ πολλὸν μετὰ ταῦτα χρόνον ἐν τῇ συλλογῇ
 τῇ ἐν τῷ πύργῳ τῶν ἀνέμων, ἠγνοεῖτο δὲ, ποῦ εὑρέ-
 θη. Μετὰ παντοίας ἐρεύνας ἐγένετο τελευταῖον γνω-
 στὸν ἐξ ἐγγράφων τοῦ ὑπουργικοῦ ἀρχείου, ὅτι εὑ-
 ρίθη τῷ 1860 ἐν Χαλκίδι ἐν τῇ πλατείᾳ τῶν φυλα-
 κῶν ἐν τῷ οἰκοπέδῳ πολίτου τινός, μετεκομίσθη δὲ
 ἐκεῖθεν τῷ 1862 εἰς Ἀθήνας, ἀγορασθεῖσα ὑπὸ τοῦ
 ὑπουργείου. Μετὰ ταῦτα ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι καὶ ἀν-

τέγραφε τις ἄλλοτε τὸν λίθον κατὰ παράκλησιν τοῦ
 Πιττάκη, ἀγνοῶν, ποῦ εὑρέθη.

Τῆς στήλης λείπει κατὰ μῆκος τεμάχιον τριγωνι-
 κὸν σχεδὸν ἴσον τῷ διασωθέντι, ὡς δύναται νὰ εἰκάσῃ
 τις ἐκ τῆς ἐν τῇ πλευρᾷ α ἐπιγραφῆς. Πόσον μέρος
 λείπει κάτωθεν, μένει ἄδηλον. Καὶ ἄνωθεν ἡ στήλη
 εἶναι κολοβή, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἀπεκόπη μόνον τὸ
 γεῖσον αὐτῆς.

Ὁ λίθος εἶναι πεντελήσιος ἢ ὁμοῖος πεντελησίῳ,
 εἶναι δὲ τραχὺς καὶ οὐδὲ ἔλαβεν ἀπ' ἀρχῆς τὴν πρὸς
 γραφὴν ἀπαιτουμένην λειότητα, μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλευ-
 ρᾷ β. Ἐκ δὲ τοῦ χρόνου καὶ ἐκ τῆς τριβῆς μέρη μὲν
 τινὰ τῆς στήλης καὶ ἐν τῇ πλευρᾷ α καὶ ἐν τῇ πλευ-
 ρᾷ β ἐξηλεφθήσαν ἐντελῶς, ἀλλὰ δὲ κατήντησαν το-

σοῦτον ἀσαφῆ καὶ δυσανάγνωστα, ὥστε μαντεύει τις μᾶλλον ἐκ τῆς σκιάς καὶ τοῦ ἵχνους ἢ ἀναγινώσκει τὰ γεγραμμένα, ὅσον εὐκρινῆ καὶ εὐανάγνωστα κ' ἐὰν φαίνωνται ἐπὶ τοῦ πίνακος.

Οὐχὶ ὀλίγα δὲ μέρη τῆς στήλης μαρτυροῦσι καὶ τοῦ λιθοξόου εἶτε τῶν λιθοξῶν τὴν ἀπειρίαν καὶ ἀμέλειαν ἢ δεικνύουσι προφανῆ αὐτῶν σφάλματα.

Ἐν τῇ πλευρᾷ α τὰ γράμματα κατ' ἀρχὰς εἶναι πάνυ κομψὰ καὶ εὐδιάκριτα, ἀλλὰ μετ' οὐ πολλοὺς στίχους ἐμφανίζονται δὺςμορφα καὶ ἀτέχνως καὶ ἀμελῶς ἐγκεχαραγμένα καὶ συγχέονται πολλαχοῦ Α, Δ, Λ καὶ Ω, Η καὶ Ν, Κ καὶ Χ, Σ καὶ Ε. Ἐν δὲ τῇ πλευρᾷ β ἀλλαχοῦ μὲν εἶναι κομψὰ καὶ εὐδιάκριτα, ἀλλαχοῦ δὲ πάνυ δὺςμορφα καὶ δυσδιάκριτα καὶ πολλακίς ἐν ταῖς ἀνωμαλίαις τοῦ λίθου ἐγκεχαραγμένα. Ἐν δὲ τῇ πλευρᾷ γ φαίνονται σαφῶς οὐχὶ μὲν μεταβάλλοντα χαρακτῆρα, ἀλλὰ κατὰ χρόνον ἄλλον γεγραμμένα. Ἐν γένει δὲ αἱ πλευραὶ τοῦ λίθου φαίνονται, ὅτι ὑπὸ πολλῶν λιθοξῶν ἐγράφησαν.

Ἐκ τῶν τριῶν πλευρῶν μόνῃ ἢ ἔμπροσθεν εἶναι στοιχηδὸν γεγραμμένη. Ἡ στοιχηδὸν γραφὴ παραμελεῖται μὲν ἐν τῷ 36 στίχῳ ἔν τισι τῶν γραμμάτων, ἐν δὲ τῷ 37 ἐγκαταλείπεται, ἀλλ' ἐπανέρχεται ἐν τῷ 38 κατὰ τὴν ἐν τῷ 37 στίχῳ γενομένην μετὰθεσιν τῶν γραμμάτων καὶ βλίνει οὕτω μέχρι τέλους τῆς πλευρᾶς μετὰ μεγίστην διατάραξιν ἐν τῷ 39 στίχῳ, συμβᾶσαν ἐκ παραδρομῆς τοῦ λιθοξόου.

Τὰ ἀπεικίσματα τῶν πλευρῶν τοῦ λίθου παρεσκευάσεν ὁ διδάσκαλος τῆς ἱχνογραφίας κύριος Γκιόβας, μεγίστην ἐπιμέλειαν καταβαλὼν, ἐν δὲ τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ καὶ γράμματά τινα ἀνίχνευσεν, ὁδηγοῦντα εἰς εἰκασίας ὀρθοτέρας καὶ πιθανωτέρας. Ἀλλὰ μὴ νομίσῃ τις, ὅτι ἔχει ὑπ' ὄψιν φωτογραφικὸν ἀπείκισμα. Αἱ ποικιλίαι τῶν γραμμάτων τοῦ λίθου, αἱ ἐξ ἀμελείας καὶ ἀμαθίας τῶν λιθοξῶν προερχόμεναι, ἄς ἢ φθορὰ τοῦ λίθου ἐπαυξάνει, εἶναι τόσον πολλαὶ καὶ ἡ ἀσάφεια τοιαύτη, ὥστε ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς χειρὸς ἀπεικόνισις αὐτῶν χρειάζεται ὑπομονὴν ἄνευ ὀρίων. Εἰς ἀσαφῶν τινων γραμμάτων μάλιστα τῆς πλευρᾶς α τὴν ἀνίχνευσιν καὶ ἀπεικόνισιν, τῶν δυναμένων νὰ παράσχῃσι τὴν λέξιν καὶ νὰ ὀρίωσι τὴν ἐννοίαν ἄνευ εἰκασίας, οὔτε χρόνου οὔτε κόπου φεῖδεταί τις, κατανοήσας τὴν σπουδαιότητα τοῦ λί-

θου, ἀλλὰ τελευταῖον ἀπαυδᾷ ἢ πείθεται, ὅτι ματαίως κοπιᾷ.

Τὴν ἀνάγνωσιν τῶν λειψάνων τοῦ λίθου καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς πιθανὴν καὶ δυνατὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν δεικνύει ἢ μικροῖς γράμμασι γενομένη μεταγραφὴ ἢ ἀνωτέρω προταχθεῖσα.

Ἐν τῇ ἔμπροσθεν πλευρᾷ τῆς στήλης ὑπῆρχεν ἄνοθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἀνάγλυφον, ὅπερ ἀναμφιβόλως παρίστανέ τι συμβολικῶς τῆς ἐν αὐτῇ ἀναγεγραμμένης ὑποθέσεως. Ταινία δὲ βαίνουσα ἐπὶ κυματίου διεχώριζε τὸ ἀνάγλυφον ἀπὸ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἔστρεφεν εἰς τὰς πλαγίας πλευρὰς τῆς στήλης. Τὸ ὕψος τοῦ ἀναγλύφου εἶτε τὸ πλάτος τῆς ζώνης, ἐν ἣ ἔκειτο, εἶναι 0,180, τὸ δὲ πλάτος τῆς ταινίας μετὰ τοῦ κυματίου 0,045. Ἄν ἐν τῇ ταινίᾳ ἦν τι γεγραμμένον, δὲν φαίνεται νῦν ἕνεκα τῆς φθορᾶς. Ἡ κάτωθεν τοῦ ἀναγλύφου καὶ τῆς ταινίας ἐπιγραφὴ ἦν συνθήκη μακρὰ τῶν Ἐρετριῶν μετὰ τινος Χαίρεφάνου περὶ ἐξαγωγῆς λίμνης καὶ καρπώσεως τῆς γῆς μετὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς λίμνης. Μετὰ δὲ τὴν συνθήκην ἠκολούθουν τὰ ἀναγκαῖα περὶ αὐτῆς ψηφίσματα.

Ἐκ τοῦ ἀναγλύφου ἐσώθη κατ' ἀριστερὰν τύπος ὀλοσχερῆς ἀνδρὸς ὀρῶντος πρὸς τὰ δεξιὰ, οὗ τὸ πρόσωπον εἶναι ἐφθαρμένον. Ἐξ ἄλλου δὲ τύπου, ὅστις παρίστανε γυναῖκα ὀρῶσαν κατὰ πρόσωπον, ἐσώθησαν τὰ κάτω μέρη καὶ μέρος τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἥτις ὑψοῦτο πρὸς τὰ ἄνω. Ὁ ἀνὴρ φέρει χιτῶνα ποδήρη καὶ χλαμύδα ἀνηρτημένην ἀπὸ τῶν ὤμων, ἧς ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ πίπτει εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Τῇ ἀριστερῇ κρατεῖ τὴν ἀρχοντικὴν ράβδον, τῇ δὲ δεξιᾷ ἐκράτει ἴσως τὸν χιτῶνα παρα τὸν μηρόν. Ἐκ τῶν διασωθέντων τούτων λειψάνων δὲν δύναται τις νὰ διδαχθῇ τὴν συμβολικὴν παράστασιν. Ἴσως παρίσταντο ἐν τῷ ἀναγλύφῳ ὁ Ἀπόλλων, ἢ Ἀπὼ καὶ ἡ Ἄρτεμις, οὓς ἐπώμνουν ὑπὲρ τῆς συνθήκης οἱ πολλοὶ ἐν τῷ ὄρκῳ τῷ ἐν τῇ στήλῃ περιεχομένῳ, ὁ δὲ διασωθεὶς τύπος τοῦ ἀνδρὸς παρίστανει ἓνα τῶν προβούλων, τῶν ἐξορκούντων τοὺς πολίτας, ὡς τὴν πόλιν αὐτὴν ὀρκίζομένην.

Ἐκ δὲ τῆς συνθήκης καὶ τῶν ψηφισμάτων διεσώθησαν 66 στίχων λείψανα. Ἐν τοῖς λειψάνοις τοῦ 35 στίχου ὑπάρχει ἐγκεχαραγμένη ἀγκύλη, ἥτις ἀναντιρῶτως ἐνεχαράχθη ὑπὸ τοῦ λιθοξόου καὶ δὲνεῖται ἄνευ σημασίας. Τὰ μέχρι τῆς ἀγκύλης ταύτης λείψανα ἀ-

νήκουσι προφανώς εἰς τὴν συνθήκην. Τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀγκύλης μέχρι τοῦ ἐν τῷ 42 στίχῳ κενοῦ διαστήματος, ὅπερ διαστέλλει αὐτὰ τοῦ ἐπομένου ψηφίσματος, συμπληροῦσι μὲν τὴν συνθήκην περιέχοντα τοὺς περὶ ἀσυλίας ὄρους, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι προσετέθησαν εἰς τὴν συνθήκην διὰ ψηφίσματος, ὅπερ ἤρχετο μετὰ τὴν ἀγκύλην καὶ κατέληγεν εἰς μικράν τινα ἀναγραφὴν ἀνδρῶν. Δεικνύουσι δὲ ταῦτα καὶ εἰς τὴν γραφὴν καὶ εἰς τὸν λόγον τοιαύτην ἀνωμαλίαν, ὥστε πείθεται τις, ὅτι εὔτε συνετάχθησαν ἐν συνεχείᾳ μετὰ τῶν προηγουμένων τῆς συνθήκης ὄρων, οὔτε ἐγράφησαν ἐν τῇ στήλῃ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ λιθοξόου. Ἴσως δὲ ἡ ἀγκύλη χρησιμεύει, ἵνα τῆς συνθήκης διαστείλῃ τὸ ψηφίσμα τοῦτο, καθὼς ἐν τῷ 42 στίχῳ τὸ κενὸν διάστημα.

Ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ 13 στίχου καὶ 46, ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ ἀναγραφῆς τῶν συνθηκῶν καὶ ἀναθέσεως ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ δαφνηφόρου, ἀλλ' εὐχερέστερον ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ 37 στίχου, ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τῆς ἀσυλίας τῆς δοθείσης τῷ Χαιρεφάνει, ὧν ἡ συμπλήρωσις εἶναι πιθανωτάτη, καταφαίνεται, ὅτι οἱ πρῶτοι 36 στίχοι τοῦ λίθου εἶχον 80 γράμματα, οἱ δὲ ἐφεξῆς διὰ τὴν ἐν τῷ 37 στίχῳ συμβᾶσαν παραλλαγὴν τῆς στοιχηδὸν γραφῆς τοῦλάχιστον 81, ὅπου ἡ στοιχηδὸν γραφὴ δὲν διαταράττετο, ἢ δὲν ὑπῆρχε κενὸν διάστημα.

Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῶν γραμμάτων βλέπει τις, ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ στίχῳ τῆς πλευρᾶς ἐσώθησαν 34, ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς βιβληθῶν πλείονα μέχρι τοῦ 37, οὔτινος ἐσώθησαν 45. Ἐκ τούτων κατανοεῖται εὐχερῶς, πόσον μέρος τοῦ μνημείου λείπει κατὰ δεξιὰν μέχρι τοῦ 37 στίχου καὶ πόσον ἐκατέρωθεν ἐν τοῖς ἐφεξῆς. Πολλοὶ τῶν στίχων δύνανται νὰ συμπληρωθῶσιν ἀσφαλῶς εἴτε ἐξ ἄλλων τοῦ λίθου αὐτοῦ εἴτε ἐκ τύπων γνωστῶν, ἀλλὰ τῶν λοιπῶν ἡ συμπλήρωσις εἶναι ἀδύνατος ἢ ἠθελεν εἶναι πάνυ ἀμφίβολος καὶ ἐὰν ἀκριβῶς ὑπάρχῃ μεμετρημένη πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν γραμμάτων τοῦ στίχου καὶ τούτου ἕνεκα πάνυ πιθανὴ φαίνεται, διότι πολλαχοῦ διάφοροι ἔννοια δύνανται νὰ παρεντεθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ τῶν γραμμάτων. Τῶν συμπληρώσεων τούτων ἐδέχθημέν τινες θέλοντες νὰ δεῖξωμεν τὴν συνέχειαν τοῦ λόγου καὶ νὰ χαρακτηρίσωμεν αὐτὸν μᾶλλον ἢ νὰ δισχυρισθῶμεν, ὅτι αὐτὰ ταῦτα ἔκειντο ἐν τῷ λίθῳ, ἕνεκλείσαμεν δὲ εἰς διπλὴν ἀγκύλην. Βεβαίως κάλλιον ἦτο

νὰ ἀνεζητεῖτο δι' ἀνασκαφῆς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ λίθου, ὅπερ ἴσως κεῖται τεθαμμένον ἐν Χαλκίδι, ἢ ἡ ἀμφίβολος συμπλήρωσις τοῦ εὑρεθέντος, ἀλλὰ μόλις τελευταῖον ἐγένετο γνωστὸν ἀκριβῶς, ἐν τίνι θέσει ὁ λίθος εὑρέθη ἐν Χαλκίδι.

Εἶναι λυπηρὸν, ὅτι τὸ μνημεῖον τοῦτο κατήνησεν εἰς ἡμᾶς τοσοῦτο κολοβόν, καὶ πλείστα, ἅτινα ἠδύναμεθα νὰ διδαχθῶμεν ἀκόπως καὶ ἀσφαλῶς ἐξ αὐτοῦ, ἐὰν ἦτο σῶον, περὶ τε τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ νὰ ἐκτελέσῃ ὁ Χαιρεφάνης, καὶ περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἐρετρίας, πρέπει νὰ πορισθῶμεν νῦν ἐκ τῶν λειψάνων αὐτοῦ δι' εἰκασιῶν ἀμφίβολων.

Ἡ ἐν τῷ λίθῳ τούτῳ συνθήκη, ὡς ἐκ τῶν λειψάνων γίνεται δῆλον, δὲν εἶναι συνθήκη ἀπλῆς μισθώσεως, οἷα ἡ τῶν Αἰξωνέων (C. I. G. 93) καὶ Πειραιέων (C. I. G. 103) καὶ ἄλλαι, ἀλλ' εὔτε ἐργωνίας, οἷα ἡ τῶν Δηλίων (C. I. G. 2266) περὶ τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ἐν Δήλῳ ναοῦ. Ὁ Χαιρεφάνης ὑπόσχεται εἰς τοὺς Ἐρετριεῖς νὰ ἐξαγάγῃ τὴν λίμνην οὐχὶ ὡς ἐργῶνης τις, λαμβάνων ἀντιμισθίαν διὰ τὴν ἐργασίαν του, οὔτε παραλαμβάνει παρὰ τῆς πόλεως ἐπὶ μισθώματι ἀγροῦς καὶ χωρία ἔτοιμα εἰς γεωργίαν, ἀλλ' ἀναδέχεται νὰ ἀποξήρανῃ εἰς 4 ἔτη λίμνην δι' ὑπόνομου καὶ φρεατίας, καταβάλλων αὐτὸς τὰς ἀναγκαίας εἰς τὴν ἐξαγωγήν δαπάνας, μετὰ δὲ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης νὰ καρπίζεται τὴν γῆν 10 ἔτη ἐπὶ μισθώματι. Ἀναλαμβάνει δὲ τὸ ἔργον μετὰ κοινῶν καὶ ἀναφαίνεται οὕτως ὡς ἀρχηγὸς εταιρίας, οἷα τυχὸν ἠθελεν ἀναλάβει νὰ ἀποξήρανῃ τὴν Κωπαίδα αὐτὴ δαπανῶσα καὶ μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν νὰ γεωργῇ τὰς γαίας, πληρώνουσα μισθώματα εἰς τὸ κράτος. Ἐξάγων δὲ τὴν λίμνην φροντίζει ἐνταύτῳ περὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ ὕδατος, κατασκευάζων δεξαμενὴν διὰ τοὺς ποταμοὺς καὶ θύραν καταρακτὴν ἐν αὐτῇ, ἔνθα τὸ ὕδωρ ἐπιπτεν εἰς τὸν ὑπόνομον, ὅπως οἱ γεωργοῦντες, ἀνάγκην ἔχοντες ὕδατος, κλείωσι τὴν θύραν καὶ μεταχειρίζονται τὸ ἐν τῇ δεξαμενῇ μένον ὕδωρ εἰς ἄρδουσιν τῶν παρακειμένων ἀγρῶν.

Ἄν ἡ πόλις παρείχε συνδρομὴν τινα εἰς τὰς δαπάνας, ὡς ὁ Χαιρεφάνης κατέβαλλε, δὲν φαίνεται σαφῶς ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ λίθου· τοῦναντίον ὑπεμφαίνεται, ὅτι ὁ Χαιρεφάνης ὑπέσχετο νὰ ἀποζημιώσῃ εὐμόνον τὰ ἰδιωτικὰ ἀλλὰ καὶ τὰ δημόσια χωρία, ὧν ἠθελε κάμει χρῆσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου. Φαί-

νεται δέ, ὅτι ἀπηλλάττετο τοῦ ἀπ' ἀγορᾶς τέλους, πωλῶν τὸν καρπὸν ἐν Ἐρετρίᾳ καὶ μὴ ἐξάγων αὐτόν.

Διὰ τὰς δαπάνας δὲ ταύτας, αἵτινες βεβαίως δὲν ἦσαν μικραὶ, ἡ πόλις ἐξησφάλιζεν εἰς τὸν Χαιρεφάνην καὶ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ τὸ ἔργον καὶ τὴν δεκαετῆ κάρπωσιν τῆς γῆς δι' ὄρκου, ὃν ὤφειλον νὰ ὀρκισθῶσι καὶ πολῖται καὶ ἔφηβοι, καὶ διὰ ποινῶν, αἵτινες ἐπέκειντο εἰς πάντα, ὅστις εἴτε πρὸ τοῦ ὄρκου ἢ μετὰ τὸν ὄρκον εἴτε διὰ τὸν Χαιρεφάνην εἴτε διὰ τοὺς κληρονόμους τοῦ ἠθελε προτείνει ἀκύρωσιν τῶν συνθηκῶν ἢ δὲν ἠθελε νὰ ὁμώσει τὸν ὠρισμένον ὄρκον.

Ὡς τι σύνθητες ἀναφέρεται ὑπὸ Πολυβίου (10, 28) παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Πέρσαις τὸ νὰ ἀγῆται διὰ φρεατιῶν καὶ ὑπονόμων πᾶν μακρόθεν ὕδωρ εἰς πρότερον μὴ ἀρδευομένους τόπους, ὧν ἡ κάρπυσις ἐδίδοτο δωρεὰν ἐπὶ πολλὰς γενεάς εἰς τοὺς κατασκευάζοντας τὸ ἔργον. Ἀλλὰ περὶ ἔργου τοιούτου δὲν πρόκειται ἐνταῦθα. Παράδειγμα δὲ ἐξαγωγῆς λίμνης, ὅπως γεωργηθῶσιν αἱ ὑπ' αὐτῆς καλυπτόμεναι γαῖαι, οὐχὶ πολὺ ἀρχαιότερον ἴσως τοῦ προκειμένου παρέχει ἡ τῶν πόρων τῆς Κωπαίδος λίμνης ἀνακίθαρις, ἣν ἐπεχείρησεν ὁ Κράτης, ἐγκατέλιπε δὲ ἐν τῷ μέσῳ, στασιασάντων τῶν Βοιωτῶν (ὄρ. Στράβ. σελ. 407 C). Πολλῶ δὲ νεώτερον εἶναι τὸ ἔργον τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου, ὅστις κατὰ Δίωνα τὸν Κάσιον (60, 11 καὶ 33) ἠθέλησε νὰ ἐξαγάγῃ εἰς τὸν Τίβεριν τὴν τῶν Μαρσῶν Φουκίνην λίμνην, ὅπως γεωργῆται ἡ πέριξ αὐτῆς χώρα, ὅπερ τότε μὲν ἀπέτυχεν ἕνεκα τῆς καταχρήσεως τοῦ ἐπιστατήσαντος, ἐξετελέσθη δ' ἔπειτα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ (ὄρ. λεξ. Pauly. ἐν λ. Fucinus Lacus).

Λίθος δὲ ἀρχαῖος περὶ ἔργου τοιούτου πρῶτος εἶναι σῆτος. Καὶ νῦν πρῶτον ἐξ αὐτοῦ μαθάνομεν, ὅτι καὶ οἱ Ἐρετριεῖς ὅμοιον τῶν Βοιωτῶν ἔργον ἐπεχείρησαν ἐν λίμνῃ καιμένη ἐν τῇ Ἐρετρικῇ διὰ τοῦ Χαιρεφάνους, ἀνδρὸς ἀγνώστου ἡμῖν ἄλλοθεν.

Ὁ λίθος ἂν καὶ, ὡς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα λέγουσιν, εὑρέθη ἐν Χαλκίδι, ἀλλ' ὅμως αὐτὸς μαρτυρεῖ διὰ μαρτυριῶν ἀναμφισβητήτων, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Ἐρετρίαν. Διότι καὶ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ τῆς συνθήκης «Κατὰ τὰδε Χαιρεφάνης ἐπαγγέλλεται Ἐρετρίαν ἢ συμπλήρωσις Ἐρετριεῦσιν εἶναι ἀναμφισβήτητος, καὶ τὰ ἐν τῷ 10 στίχῳ κείμενα ἐν Ἐρετρίᾳ τὸν καρπὸν

καὶ μὴ ἐξάγοντα οὐδένα δισταγμὸν ἀφίνουσιν, ὅτι ἡ πόλις ἢ μετὰ τοῦ Χαιρεφάνους τὴν συνθήκην συνάπτουσα εἶναι ἡ Ἐρετρία. Εἰς τὴν Ἐρετρίαν δὲ ὀδηγοῦσι καὶ τὰ ἐν τῷ 57 στίχῳ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἀμαρυσίας καὶ 59 τῇ Ἀρτέμιδι τῇ Ἀμαρυσίᾳ, ἐνθα πρόκειται βεβαίως περὶ τῆς ζημίας τοῦ ζητήσοντος τὴν ἀκύρωσιν τῆς συνθήκης ἢ παραβάντος αὐτήν. Ἴχνος δὲ οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῷ λίθῳ ὀδηγοῦν εἰς τὴν Χαλκίδα, ἐὰν μὴ τυχὸν τὰ ἐν τῷ 32 στίχῳ ἄλλως δυοσυμπλήρωτα ΙΝΙΟΥΝ θελήσῃ νὰ συμπληρώσῃ τις «δελφίνιου ἢ» καὶ νὰ ἐνωθῆσθαι τὸν ἐν Χαλκίδι μέγα τιμώμενον δελφίνιον Ἀπόλλωνος (Πλούτ. Τιτ. 16)· ἀλλὰ καὶ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ ἀποδείξῃ πρὸς τὰς ὑπὲρ τῆς Ἐρετρίας μαρτυρίας τοῦ λίθου, εἰμὴ ὅτι καὶ τοῦ δελφίνιου Ἀπόλλωνος ἐγένετο μναία ἐν τῷ λίθῳ ἴσως ἐπὶ τῶν κοινῶν τοῦ Χαιρεφάνους.

Καὶ δὲν δύναται μὲν νὰ εἴπῃ τις πότε καὶ τίνος ἕνεκα ὁ λίθος μετεκομίσθη ἐκ τῆς Ἐρετρικῆς εἰς τὴν Χαλκίδα, ἐνθα εὑρέθη. Οὔτε φαίνεται πιθανόν, ὅτι εἶναι ἀντίγραφον τῆς συνθήκης σταλὲν εἰς Χαλκίδα, ὡς εἰκάζεται, ὅτι ἀντίγραφα αὐτῆς ἐστάλησαν εἰς Μέγαρον καὶ εἰς Ἄνδρον (ὄρ. στίχ. 62). Διότι καὶ οἱ ἐν τῇ ὀπισθεν καὶ οἱ ἐν τῇ πλαγίᾳ πλευρᾷ τοῦ λίθου ἀναγεγραμμένοι ἄνδρες, ὧν ἡ ἀναγραφή διατάττεται ἐν τῷ ψηφίσματι, φαίνονται οὐχὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον μετὰ τῆς συνθήκης καὶ τῶν ψηφισμάτων ἀναγεγραμμένοι. Ἄλλ' εἶναι γνωστὸν, ὅτι καὶ ἄλλος τις λίθος τῶν Ἐρετριέων εὑρέθη ἐν Χαλκίδι καὶ ὑπάρχει ἔτι καὶ νῦν ἐντεταχισμένος ἐνθα πρῶτος ὁ μακαρίτης Οὐλερίχος ἀνέγνωσε καὶ ἀντέγραψεν αὐτὸν πιστῶς. (Reis. u. Forsch. in Gr. Τόμ. 2. σελ. 224, πρὸς Ραγκαβ. Α. Η, 1232).

Ἐν δὲ ὁ προκείμενος λίθος ἐν τῷ 46 στίχῳ παραγγέλλεται νὰ στηθῇ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ δαφνηφόρου, κατὰ δὲ τὸν Στράβωνα (σελ. 448.) τῶν Ἐρετριέων τὸ περὶ πομπῆς ψηφίσμα καὶ ἡ περὶ τοῦ Ἀηλάντου συνθήκη αὐτῶν μετὰ τῶν Χαλκιδέων ἀνέκειντο ἐν Ἀμαρύνθῳ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀμαρυνθίας Ἀρτέμιδος, ἐκ δὲ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ εὑρεθέντων λίθων τοῦ μὲν περὶ Θεοπόμπου ψηφίσματος (Ἀρχ. Ἐφημ. 1302) τὸ ἐν ἀντίγραφον μετὰ τῆς εἰκόνος παραγγέλλεται νὰ στηθῇ καὶ αὐτὸ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἀμαρυσίας, ὁ δὲ περὶ Φανοκλέους (C. I. G. 2414^a add.) ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ καὶ ἐὰν Ἀ-

πόλλων δαφνηφόρος έτιμᾶτο μὲν ἐν Ἀττικῇ (Πλούτ. Θεμ. 15.) καὶ δαφνηφορία έτελειτο ἐν Θήβαις πρὸς τιμὴν τοῦ Ἴσμηνίου Ἀπόλλωνος καὶ δαφνηφορία έτελοῦντο ἀλλαχοῦ (ὄρ. Gerh. Mythol. T. 2. σελ. 383. καὶ πρβ. C. I. G. 1766.) καὶ δαφνηφόριος Ἀπόλλων ἀπηντήθη ἐν λίθῳ Χαιρωνείας (C. I. G. 1595), οὐδεὶς δὲ τῶν συγγραφέων ἀναφέρει, ὅτι Ἀπόλλων δαφνηφόρος έτιμᾶτο οὐ μόνον ἐν Ἐρετρίᾳ ἀλλ' οὐδ' ἐν Εὐβοίᾳ ἐν γένει, ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα δύνανται νὰ πείσωσι τινα, ὅτι ὁ λίθος δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Ἐρέτριαν. Τούναντίον διὰ τῆς μαρτυρίας, ἣν εὐτυχῶς ὁ λίθος διέσωσε, διδάσκει, ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἐρετρικῇ ὑπῆρχεν ἱερὸν τοῦ δαφνηφόρου Ἀπόλλωνος καὶ ὅτι τῶν Ἐρετριέων λίθοι σπουδαῖοι οὐ μόνον ἐν τῷ τῆς Ἀμαρυσίας Ἀρτέμιδος ἱερῷ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἀνέκειντο.

Ἄν δὲ τὸ ἱερὸν τοῦτο τοῦ δαφνηφόρου Ἀπόλλωνος ἔκειτο ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ αὐτῇ ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τόπῳ τῆς Ἐρετρικῆς, τοῦτο μὲν δῆλον ἐκ τοῦ λίθου δὲν γίνεται, ἀλλ' οὐδὲ δύνανται νὰ μεταβάλῃ τὴν περὶ Ἐρετρίας μαρτυρίαν αὐτοῦ. Ὁ Ἀπόλλων έτιμᾶτο, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἐν τῇ τῆς Ἐρετρικῆς πόλει Ταμύναις (ὄρ. Ἀρποκρ. ἐν λ. Ταμύναι καὶ πρβ. Στράβ. σελ. 447.), ἀλλ' έπεκαλεῖτο ἴσως Ταμυναῖος, ὡς ὁ ἐν Ταμύναις τιμώμενος Ζεὺς (ὄρ. Στέφ. Βυζ. ἐν λ. Τάμυνα). τοῦλάχιστον ἀγῶν Ταμυνεῖων τελούμενος ἐν Ταμύναις, ὡς μαρτυρεῖ λίθος εὑρεθεὶς ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Εὐβοίας Ἀλιθέρι, ἔνθα πάνυ ὀρθῶς νομίζεται ὅτι ἔκειντο αἱ Ταμύναι, μένων δὲ, ὅσον ἡμεῖς γνωρίζομεν, ἀνέκδοτος, φαίνεται πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος τελούμενος. Διότι πρῶτος τῶν νικητῶν ἀναγράφεται ἐν αὐτῷ ὁ τὸ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα νικήσας. Ἴσως δὲ, διότι ἐν τῷ προκειμένῳ λίθῳ ἀναφέρεται καὶ ἡ Ἀμαρυσία Ἀρτεμις (στίχ. 57 καὶ 59), ἣτις βεβαίως καὶ ἐν τῷ ὄρκῳ ὑπῆρχε μετὰ τῆς Λητοῦς καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ αἱ τρεῖς δὲ θεότητες ὁμοῦ, ἂν καὶ κατ' ἄλλην σειράν, ἀπηντήθησαν ἤδη ἐν δυσὶ λίθοις ἀναθηματικοῖς, οἵτινες εὑρέθησαν ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Εὐβοίας Βάθεια (ὄρ. Οὐλερ. Reis. τόμ. 2. σελ. 249 καὶ Ἀρχ. Ἐφημ. 3524), ἔνθα ἴσως οὐχὶ μὴ ὀρθῶς νομίζεται ὑπὸ τινων, ὅτι ἔκειτο ἡ Ἀμάρυνθος, ἴσως, λέγω, τούτου ἔνεκα πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ δαφνηφόρου ἔκειτο ἐν Ἀμαρύνθῳ. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐκλέγεται,

ἵνα ὀρκισθῶσιν ἐν αὐτῷ ὑπὲρ τῶν συνθηκῶν οἱ πολῖται, πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ἔκειτο ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ αὐτῇ.

Οὔτε λοιπὸν ὁ τόπος, ἔνθα ὁ λίθος εὑρέθη, οὔτε τὸ ἱερὸν, ἐν ᾧ παραγγέλλεται νὰ στηθῇ, δύνανται νὰ καταστήσῃ ἀμφίβολον, ὅτι ἢ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένη πόλις, ἣτις συνάπτει τὴν συνθήκην μετὰ τοῦ Χαιρεφάνους περὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς λίμνης, εἶναι ἡ Ἐρέτρια.

Ἡ δὲ λίμνη, ἣν ὁ Χαιρεφάνης ὑπόσχεται εἰς τοὺς Ἐρετριεῖς νὰ ἐξαγάγῃ, ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ἐρετρικῇ βεβαίως. Τὸ ὄνομα τῆς θέσεως, ἔνθα ἡ λίμνη ἔκειτο, ὑπῆρχεν ἐν τῷ λίθῳ, ὑπῆρχε δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ 2 στίχου τῆς συνθήκης. Τὰ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ στίχου τούτου διασωθέντα γράμματα ΤΕΧΑΙΣ εἶναι ἀναμφισβητήτως ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς θέσεως, ἔνθα ἡ λίμνη ἔκειτο. Τοῦ ὀνόματος δὲ τούτου ἡ ἀρχὴ εἶναι βεβαίως τὸ ἐν τῇ πλαγίᾳ πλευρᾷ (στίχ. 35) κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένον ἔθνικὸν ὄνομα Πτεχ. Ἐκ δὲ τῶν 2 τούτων λειψάνων συμπληροῦται τὸ ὄνομα τῆς θέσεως Πτέχαι φωνὴν ἔχον ὁμοίαν, ὡς τὰ Εὐβοϊκὰ ὀνόματα Τρύχαι καὶ Ρύγχαι. Ἄλλ' οὐ μόνον τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι ἄλλοθεν ἄγνωστον, ἀλλὰ καὶ ἡ ῥίζα αὐτῆ Πτεχ δὲν θὰ εἶχεν ἀνάλογον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, εἰ μὴ ἐσώζετο ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Φωτίου ἢ λέξις πτεκάς. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἔνδειξις εἶναι, ὅτι ἡ λίμνη δὲν ἔκειτο ἐκτὸς τῆς Εὐβοίας. Διότι εἶναι γνωστὸν, ὅτι τῆς μεγάλης ταύτης νήσου πάνυ ὀλίγα ὀνόματα γεωγραφικὰ διεσώθησαν ἡμῖν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσιν. Ὅποιον δὲ καὶ ἂν ἦτο τὸ ὄνομα τῆς θέσεως, ἔνθα ἡ λίμνη ἔκειτο, τὰ ἐν τῷ 10 στίχῳ τῆς συνθήκης κείμενα «ἐν Ἐρετρίᾳ τὸν καρπὸν καὶ μὴ ἐξάγοντα», ἔνθα ἀναμφισβητήτως ἐννοεῖται τὸ μὴ ἐξάγειν τὸν καρπὸν ἐξ Ἐρετρίας, μαρτυροῦσιν, ὅτι ἡ λίμνη ἔκειτο ἐν τῇ Ἐρετρικῇ διότι ὁ καρπὸς ὁ μὴ ἐξ Ἐρετρίας ἐξαγόμενος εἶναι ὁ καρπὸς ὁ ἐκ τῆς γῆς τῆς λίμνης γεννώμενος.

Καὶ λίμνη μὲν ἐν τῇ Ἐρετρικῇ οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὅτι ὑπῆρχεν, ἀλλὰ τούτου ἔνεκα νὰ ζητήσῃ τις ἀλλαχοῦ Ἐρέτριαν, ἔνθα εὑρίσκει λίμνας, ἀντιτείνουσι προφανῶς οἱ ἐν τῇ 6 πλευρᾷ τοῦ λίθου ἀναγεγραμμένοι Δύστιοι καὶ Στυρεῖς καὶ οἱ ἐκ Ζαρήτρων καὶ ὁ Χοιρεάτης, κάτοικοι τῆς Εὐβοίας περὶ τὴν Ἐρέτριαν ὄντες. Ἀλλὰ γνωρίζομεν νῦν τὴν ἐν Δύστῳ λίμνην, ἣξεύρομεν πρὸς τούτοις, ὅτι περίε

της νῦν Ἐρετρίας λιμνάζουσι τοσαῦτα ὕδατα μάλιστα κατ' ἀνατολὰς τῆς πόλεως, ὥστε κατασταίνοισι νοσηρὸν τὸν τόπον καὶ δυσκατοίκητον. Ἄν τὴν ἐν Δύστῳ λίμνην ὁ Χαιρεφάνης ἐπηγγέλλετο νὰ ἐξαγάγη, ὁ λίθος βεβαίως θὰ ἔλεγε τὴν λίμνην τὴν ἐν Δύστῳ, οὐχὶ τὴν ἐν Πτέχαις· δὲν εἶναι δὲ πιθανὸν, ὅτι ἡ νῦν πόλις Δύστος ἐξ ἄλλης τινὸς θέσεως εἰς τὴν νῦν μετετέθη. Ἴσως λοιπὸν τὰ περίεξ τῆς νῦν Ἐρετρίας λιμνάζοντα ὕδατα, ὧν ἡ ἀρχὴ εἶναι ἔτι ἀδηλός, ἐσχημάτιζόν που περαιτέρω τὴν ἐν τῷ λίθῳ ἀναφερομένην λίμνην, ἣν ὁ Χαιρεφάνης ἐπαγγέλλεται νὰ ἐξαγάγη, καὶ ἐξ ὑπονόμου ἀρχαίου ἀναβλύζουσι.

Ἄν δὲ τὸ ἐν τῇ συνθήκῃ ἀναφερόμενον ἔργον ἐξετελέσθη, καὶ ἂν ὑπάρχωσι που ἐν τοῖς περίεξ τῆς Ἐρετρίας ἴχνη τῆς μεγάλῃς δεξαμενῆς ἢ τοῦ ὑπονόμου, περὶ τούτου ἀπαιτοῦνται ἔρευναί ἐν τῷ τόπῳ ἀκριβεῖς. Αἱ ἄχρι τοῦδε ἐν Ἐρετρίᾳ καὶ ἐν τοῖς περίεξ αὐτῆς γενόμεναι τοπογραφικαὶ ἔρευναί οὐδὲν τοιοῦτον ἀναφέρουσιν, ἀλλ' οὐδὲ εἶχον τοιοῦτόν τι ὑπ' ὄψιν, οὐδ' αὐταὶ αἱ τοῦ Baumeister, ὅστις ἀκριβέστερον τῶν ἄλλων τὰ τῆς νήσου ἠρεύνησε καὶ εὐκρινῶς ἐξέθεσεν ἐν τῇ περὶ Εὐβοίας πραγματείᾳ, τῇ ἐπιγραφομένην Topographische Skizze der insel Euböia. 1864. Ἐὰν μικρὰν εἶχε λάβει νύξιν περὶ ὑπάρξεως λίμνης, ἴσως δὲν θὰ ἐφαίνετο κατώτερος τοῦ Ἐρρίκου Νισσενίου, ὅστις τριῶν ἀρχαίων λιμνῶν θέσεις ἀνεκάλυψεν ἐν Ὀμβρικῇ (ἄρ. Rh. Mus. 1865 σελ. 218.).

Ἐπιγραφὰς ἐξαισίου ἐργασίας εὔρεν ἐν Εὐβοίᾳ ὁ Οὐλερίχος (Reis. τόμ. 2. σελ. 241 κ. ἐφ.) τρεῖς, ὧν δύο μὲν ἄγουσι τὰ ὕδατα ἀπὸ τὸν Ἅγιον Στέφανον εἰς τὸ Λήλαντον πεδῖον καὶ τὴν Χαλκίδα, ὁ δ' ἄλλος ἀρχόμενος πλησίον εἰς τὸ χωρίον Καμπιά ἦγε τὰ ὕδατα κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν χωρικῶν εἰς τὴν Ἐρετρίαν. Ἄλλ' ἐν τῷ λίθῳ δὲν πρόκειται περὶ τοῦ ὑπονόμου τούτου, ὅστις εἶναι ὑδραγωγεῖον, οὐδεμίαν δὲ ἔχει σχέσιν μετὰ λίμνης, οὔτε περὶ τοῦ μεγάλου ὑδραγωγείου, οὗ λείψανα ὑπάρχουσι πρὸς βορρᾶν τῆς νῦν Ἐρετρίας.

Ἄλλ' οἰανδήποτε τύχην καὶ ἂν ἔλαβε τὸ ἔργον τοῦ Χαιρεφάνους, τὸ ἐπιχείρημα ἦν μέγα, εἰ καὶ ἐμπορικόν, σχέσιν δὲ φαίνεται ἔχει μὲ τὴν τῶν πόρων τῆς Κωπαΐδος ἀνακάθαρσιν, ἣν εἶχεν ἀναλάβει ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ὁ Χαλκιδεὺς Κράτης ὁ ταφρώρυχος (ἄρ. Στρ.

σελ. 407) καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην φαίνεται, ὅτι ἀνήκει καὶ ὁ προκείμενος λίθος.

Ἄλλὰ πρὶν ἢ ζητήσωμεν τὴν ἐποχὴν τοῦ λίθου, ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐξετάσωμεν τὰ λείψανα τῶν δύο ἄλλων πλευρῶν αὐτοῦ, ἵνα ἴδωμεν, οἱ Δύστιοι καὶ Στυρεῖς καὶ οἱ ἐκ Ζαρήτρων, περὶ ὧν εἶπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ἀντιτείνουσιν, ἵνα ζητήσῃ τις ἀλλαχοῦ Ἐρέτριαν, ἔνθα εὐρίσκει λίμνας, οἱ ἀναγεγραμμένοι μετὰ παντοίων ἄλλων ἐν τῷ λίθῳ, ἂν κοινῶν ἦναι τοῦ Χαιρεφάνους καὶ μετ' αὐτοῦ ἐργάζωνται εἰς τὴν ἐξίτηγόν τῆς λίμνης, ἢ ἂν ἀπὸ τοῦ ἴσου μετὰ τῶν Ἐρετριέων βουλευῶνται καὶ τῆς δόξης τοῦ ἔργου μετέχωσιν, ἢ τέλος ἂν τοῦ βουλευομένου δήμου τῶν Ἐρετριέων ἦναι πολῖται καὶ ἐφηβοὶ ὁμόσαντες, ὧν ἢ ἐν τῇ στήλῃ ἀναγραφὴ παραγγέλλεται ἐν τῷ περὶ ἐξορκώσεως τῶν πολιτῶν ψήφισματι.

Τὰ ἐκ τῶν 2 ἄλλων πλευρῶν τοῦ λίθου διασωθέντα εἶναι λείψανα μακρᾶς ἀναγραφῆς ἀνδρῶν ὅμοια τῆς μικρᾶς ἀναγραφῆς, τῆς ἐν τῇ πλευρᾷ α κειμένης. Οὔτε δὲ ἐν τῇ μικρᾷ ἀναγραφῇ τῇ ἐν τῇ πλ. α οὔτε ἐν τοῖς λειψάνοις τούτοις διεσώθη λέξις τις διδάσκουσα, τίνες εἶναι τὸν χαρακτήρα οἱ ἀναγεγραμμένοι οὔτοι ἄνδρες.

Τῆς β πλευρᾶς τοῦ λίθου τὸ ἄνω μέρος, ὅσον ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ τῆς ἔμπροσθεν τὸ κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἀναγλύφου καὶ τῆς ταινίας μετὰ τοῦ κυματίου, ἀφέθη ἀνέκαθεν ἄγραφον, εἶναι δὲ καὶ ἀνώμαλον. Ὁ δὲ πρῶτος στίχος τῆς ἀναγραφῆς, οὗ λείψανα μόνον μικρὰ διεσώθησαν, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν ἐν τῇ ἔμπροσθεν πλευρᾷ πρῶτον στίχον, τὸν κάτωθεν τοῦ κυματίου γεγραμμένον.

Δὲν φαίνεται δ' ἡμῖν ὅπως ἄσκοπον νὰ ὑπενθυμίσωμεν, ὅτι καὶ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν νῦν ἐν Παρισίοις σωζόμενος λίθος, ἐφ' οὗ ἐν τῇ ἔμπροσθεν πλευρᾷ κάτωθεν ἀναγλύφου ἄρχεται ἡ ἐπιγραφὴ «Ἀθηναῖοι ἀνήλωσαν ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος», ἄγραφος εἶναι ἐν τῇ ὀπισθεν πλευρᾷ τὸ μέρος τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ἀνάγλυφον, αἱ δὲ ἐπιγραφαὶ ἄρχονται κατωτέρω, ὡς ἐν τῷ λίθῳ τούτῳ (ἄρ. C. I. G. 149).

Ἡ ἀναγραφὴ ἤρχετο εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ. Ἄν ἐν τῷ ἐλλείποντι μέρει αὐτοῦ ὑπῆρχε τι ἄλλο, ἦν πάνυ μικρὸν, ἴσως ἔκειτο ὁ χαρακτήρ τῶν ἀναγεγραμμένων λ. χ. Οἶδε τῶν πολιτῶν καὶ ἐφήδων ὧμοσαν Χαιρεφάνει. Διεσώθησαν δὲ αὐτῆς ἐν τῇ

πλευρᾶ 57 στίχων λείψανα, ἐξ ὧν γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ πλευρὰ ἦν ἀραιότερον γεγραμμένη. Ἡ γραφή προβαίνει συνεχῆς, εἰς δὲ τὰ βεβλαμμένα μέρη τῆς πλευρᾶς, τὰ ὅποια δεικνύονται ὑπὸ τῶν ἐν τῷ πίνακι χασμάτων, ὑπάρχουσι μὲν πολλαχοῦ ἴχνη γραμμάτων, ἀλλὰ δὲν παρέχουσι λέξιν ἀσφαλῆ.

Τῆς πλαγίας πλευρᾶς εἶναι γεγραμμένον καὶ τὸ ἄνωθεν τῆς ταινίας μέρος, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἐν τῇ πλευρᾶ α ἀνάγλυφον. Φαίνεται δὲ, ὅτι ἡ γραφή ἐν τῇ πλευρᾶ ταύτῃ ἤρχιζεν εὐθὺς κάτωθεν τοῦ γείσου. Διότι μεταξὺ τοῦ α. στίχου τῆς πλευρᾶς καὶ τοῦ γείσου, οὗ τὸ ὄριον φαίνεται ἐν τῇ πλευρᾶ α, εἰς μόνος στίχος ἠδύνατο νὰ ὑπάρχη, ἢ δὲ ἀναγραφὴ ἤρχετο εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ. Ὡστε ἐνταῦθα οὔτε ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ χαρακτήρ τις τῶν ἀναγεγραμμένων.

Ἀναγεγραμμένοι δ' εἶναι ἐν ἅπασιν τοῖς λειψάνοις οἱ ἄνδρες οὐχὶ ἐκ μόνου τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ἢ καὶ τοῦ πατρικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τινος ἄλλου ὀνόματος, κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένου, ὅπερ παρεμβάλλει μὲν πρός κομμα μέγα εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ λίθου, ἀλλὰ πάνυ σπουδαῖον εἶναι.

Τῶν κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένων τούτων ὀνομάτων τὰ πλεῖστα εἶναι πάντῃ ἀόριστα καὶ ἄγνωστα ἡμῖν τὴν σημασίαν, ὀλίγα δὲ τινὰ ἄγουσιν εὐχερῶς καὶ ἀναμφοισθητήτως εἰς ὀνόματα πόλεων Εὐβοίας γνωστὰ ἡμῖν ἄλλοθεν, ἐξ ὧν εἰκάζομεν, ὅτι καὶ τὰ ἀόριστα ἐκεῖνα εἶναι ἐθνικὰ καὶ τόπον ὑπεμφαίνουσιν, εἴτε ἐν τῇ Εὐβοίᾳ αὐτῇ ὑπάρχοντα εἴτε καὶ ἐκτὸς αὐτῆς.

Τὰ πλεῖστα τῶν ἐθνικῶν τούτων ὀνομάτων ἐκφέρονται μονολεκτικῶς, τινὰ δὲ καὶ τεχνικῶς μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἐξ· οὕτω κεῖται ἐξ Ἄσ ἐν τῇ πλευρᾶ α, ἐξ Ἄ καὶ ἐξ Αἰ ἐν τῇ πλ. β, ἐγ Νε, ἐκ Φηραι ἐν τῇ πλευρᾶ γ.

Ἡ ἀποκοπὴ τοῦ αὐτοῦ ἐθνικοῦ ὀνόματος ὅτε μὲν εἶναι μείζων, ὅτε δ' ἐλάσσων· οὕτω κεῖται Δυ, Δυσ, Δυστ, Δυστο ἀντὶ Δύστιος, Στυ, Στυρ, Στυρο ἀντὶ Στυρέως· οὕτω κεῖται Μιν, Μινθ, Μινθο ἐξ ἐθνικοῦ ἀγνώστου.

Κεῖται δὲ τὸ ἐθνικὸν κατόπιν παντὸς ὀνόματος ἀνδρός, καὶ ἐὰν τρίς καὶ τετράκις τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνηται (ὄρ. πλ. β. στίχ. 9, 24, 30, 47. γ. στίχ. 32,

39). Κεῖνται ἐνιαχοῦ (ὄρ. πλ. β. στίχ. 6, 8, 19 καὶ πλ. α) ὀνόματα ἀνδρῶν ἄνευ ἐθνικοῦ, ἀλλ' ἴσως τὸ ἐθνικὸν τοῦ κατόπιν ἐπερχομένου ὀνόματος ἀνήκει καὶ εἰς αὐτὰ καὶ κοινὸν εἶναι.

Καὶ ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀνδρῶν τινὰ εἶναι γεγραμμένα κατ' ἀποκοπὴν (πρβλ. πλ. β. στίχ. 8, 23, 24 καὶ 29).

Τὸ δὲ τοῦ πατρὸς ὄνομα ἀπαντᾶται μόνον ἐν τῇ πλαγίᾳ πλευρᾶ ἄνωθεν τῆς ταινίας. Ἡ δὲ ἀναγραφὴ ἐν τῇ πλευρᾶ ταύτῃ φαίνεται παραλλήλοισσα κατὰ τὰ μέρη τῆς πλευρᾶς. Οἱ κάτωθεν τῆς ταινίας εἶναι ἀναγεγραμμένοι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ ἐν τῇ πλευρᾶ α καὶ οἱ ἐν τῇ πλευρᾶ β, ἐκ μόνου τοῦ ὀνόματος αὐτῶν καὶ τοῦ ἐθνικοῦ. Ἀλλ' ἄνωθεν τῆς ταινίας εἰς τὸ ὄνομα τῶν ἀναγραφομένων προστίθεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ ὅτε μὲν τὸ ὄνομα αὐτῶν ὅτε δὲ τὸ πατρικὸν εἶναι γεγραμμένον καὶ αὐτὸ κατ' ἀποκοπὴν, πλήρη δὲ ἐγράφθησαν φαίνεται μόνον τὰ σύνθετα. Γίνεται δὲ δῆλον ἐκ τούτου, ὅτι ἡ ἀναγραφὴ ἐν τῇ πλευρᾶ ταύτῃ δὲν ἐγένετο κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἢ τοῦλάχιστον οὐχὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς. Φαίνεται δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς γραφῆς. Κάτωθεν τῆς ταινίας ἕκαστος στίχος περιέχει ἐν ὄνομα μετὰ τοῦ ἐθνικοῦ· ἢ δὲ ἄνωθεν τῆς ταινίας γραφῆ, ἂν καὶ τὸ ἐνταῦθα πάχος τῆς στήλης μικρὸν διαφέρει, προβαίνει συνεχῆς μεταβαίνουσα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς στίχου εἰς τὸν ἄλλον. Ἀληθῶς τὴν ἐκ τῆς ἀποκοπῆς τῶν ὀνομάτων γεννωμένην ἀσάφειαν ἐπαυξάνει ἢ φθορὰ τῶν γωνιῶν τοῦ λίθου τοσοῦτον, ὥστε δὲν δύναται νὰ διακριθῇ ἐνίοτε, τίνα μετὰ τίνων γραμμάτων πρέπει νὰ συναφθῶσι, καὶ μόνον δι' εἰκασιῶν δύναται νὰ προβῇ ἡ ἀνάγνωσις, ἀλλ' οὐχ ἤττον ἢ διαφορὰ τοῦ τρόπου τῆς ἐνταῦθα γενομένης ἀναγραφῆς γίνεται καταφανῆς ἐκ τοῦ 8 καὶ 16 στίχου, ἐν οἷς διεσώθησαν ὀλοσχερεῖς αἱ γενικαὶ τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος καὶ ὀδηγοῦσιν ἀσφαλῶς εἰς τὴν διάκρισιν τῶν λοιπῶν τῆς ἀναγραφῆς ταύτης μερῶν.

Ἀλλ' οὔτε ἡ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγραφῆς διαφορὰ, ἢ παρατηροῦμεν ἐν τῇ πλευρᾶ γ, οὔτε ὁ χαρακτήρ τῶν ἀναγεγραμμένων ἀνδρῶν, ὅς ἐν οὐδεμιᾷ τῶν ἀναγραφῶν ἐσώθη, ἐνδιαφέρει ἡμᾶς τόσο, ὅσον ἡ ἐξακρίδωσις τῆς σημασίας τῶν κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένων ἐθνικῶν ὀνομάτων. Ἀλλ' εὐχερῶς ἤθελεν ὀδη-

γήσει εἰς τὴν σημασίαν αὐτῶν ἢ γνώσις τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀναγεγραμμένων ἀνδρῶν.

Οἱ ἐν τῇ πλευρᾷ α στίχ. 41 καὶ 42 ἀναγεγραμμένοι ἄνδρες, ἐὰν ἐνταῦθα ἢ συνθήκη κατέληγε, θὰ εἰκάξαι τις μετὰ πιθανότητος ἐξ ἀντιπαραβολῆς τοῦ λίθου τούτου πρὸς ἄλλα μνημεῖα ὅμοια, ὅτι εἶναι ὁ Χαιρεφάνης καὶ οἱ κοινῶν αὐτοῦ, περὶ ὧν ἐν τῷ λίθῳ γίνεται λόγος. Ἀλλὰ πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ψηφίσματος λείψανα εἶναι τὰ πρὸ τῆς ἀναγραφῆς ταύτης, οἱ δὲ ἀναγεγραμμένοι φαίνεται, ὅτι εἶναι ἄλλοι τινὲς, ἄγνωστοι ἡμῖν τὸν χαρακτῆρα.

Οὐχὶ εὐχερέστερον δύναται νὰ κρίνη τις περὶ τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν ταῖς δυσὶν ἄλλαις πλευραῖς τοῦ λίθου. Περίεργον εἶναι, ὅτι τοῦ Ἀρουνδελιανοῦ λίθου (C. I. G. 2266), τοῦ ἔχοντος τὴν τῶν Δηλίων συγγραφὴν περὶ τῆς δι' ἐργωνῶν ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ, γεγραμμένα εἶναι καὶ δύο ἄλλαι πλευραὶ. Ἐξ αὐτῶν δὲ ἡ μία, ἣτις ἀνεγνώσθη, πλήρης εἶναι ὀνομάτων ἀνδρῶν, ὧν τὸ πατρικὸν γεγραμμένον εἶναι κατ' ἀποκοπὴν ἄλλ' ἐν τοῖς ὀνόμασι τούτοις ὑπάρχουσι καὶ τινα τῶν ἐν τῇ ἔμπροσθεν πλευρᾷ, ἔνθα κεῖται ἡ συγγρα-

φή. Ἐκ τούτου εἰκάζεται, ὅτι ἡ πλευρὰ αὕτη ἐχρησίμευσεν εἰς ὁμοίαν τινὰ ὑπόθεσιν καὶ ἐγγυηταὶ καὶ μάρτυρες εἶναι καὶ οὗτοι, καθὼς οἱ ἐν τῇ ἔμπροσθεν. Ἀλλ' ἐν τῷ προκειμένῳ λίθῳ τοιαύτη εἰκασία δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, διότι οὔτε ἡ πλευρὰ β οὔτε ἡ πλευρὰ γ εἶχέ τι ἄλλο ἢ τὴν ἀναγραφὴν αὐτῆς τῶν ἀνδρῶν, ἐν δὲ τῇ πλευρᾷ β ἡ δύνατο ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ α στίχου νὰ κῆται καὶ ὁ χαρακτῆρ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο.

Ὁ δὲ λίθος αὐτὸς διὰ τῶν ἐν τῷ ψηφίσματι κειμένων (στίχ. 47) «ἀναγράφειν δὲ καὶ τῶν ἐφήδων τοὺς ὁμόσαντας» φαίνεται διδάσκων ἡμᾶς, ὅτι οἱ ἄνδρες οὗτοι εἶναι οἱ ὁμόσαντες πολῖται καὶ ἔφηβοι τῆς Ἐρετρίας, ἢ δὲ διαφορὰ τῆς γραφῆς καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγραφῆς ἐν τῇ πλαγίᾳ πλευρᾷ φαίνεται βεβαιῶσα τὴν ἐν τῷ λίθῳ χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἀναγράφειν. Ἀλλὰ τὰ κατόπιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀνδρῶν ἐπαγόμενα κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένα ἔθνικα ὀνόματα κατασταίνουσι τὴν εἰκασίαν ταύτην πᾶν ἀμφισβητήσιμον.

Τὰ ἔθνικα ταῦτα ὀνόματα τὰ διασωθέντα καὶ ἐν ταῖς τρισὶ πλευραῖς εἶναι τὰ ἐξῆς 27 τὸν ἀριθμὸν.

Αἰγ α. 41.

ἐξ Αἰ β. 3.

ἐξ Ἀ β. 4.

ἐξ Ἀσ α. 41.

Ἄφαρ α. 42. γ. 36.

Ἄφα γ. 18. κ.τ.λ.

Γρυγχ β. 10. 12.

Γρυγ β. 6. 40.

Γρη γ. 3.

Δυστο β. 6. 7. κ.τ.λ.

Δυστ β, 8. 9. κ.τ.λ.

Δυσ β. 2. 4. κ.τ.λ.

Δυ β. 19. 36. 44.

Εγε γ. 26.

Ζαρη β. 7. 19. κ.τ.λ. γ. 7.

Ζαρ β. 7. 26. κ.τ.λ.

Ζα β. 34.

Ἰστια β. 13. 36. κ.τ.λ.

Ἰστι β. 10. 25. κ.τ.λ.

ΙΑΣ γ. 12.

Μινθο β. 52. κ.τ.λ.

Μινθ β. 6. 42. κ.τ.λ.

Μιν β. 38.

ς Μαρο γ. 15.

Ἐγ Ν[Ε] γ. 4.

Πανα γ. 33. κ.τ.λ.

Παν γ. 30. 32. β. 12.

Παι γ. 16.

Πεν γ. 27.

Πεο γ. 25.

Πτεχ γ. 35.

Πτ]εχη γ. 14.

Π]τεχαις α. 2.

Στυρο β. 10. 43. κ.τ.λ.

Στυρ β. 11. 43. κ.τ.λ.

Στυ β. 15, 16 κ.τ.λ.

Σπο γ. 22.

Τε γ. 44.

Τυρο β. 32. 40.

Τυρ β. 37.

Τυ β. 39.

Φη γ. 17, 20. κ.τ.λ.

ἐκ Φηραι γ. 10.

Χοι β. 5.

Παρατηρούμεν δὲ ὅτι τὸ ο εἰς τὰ Δυστο, Μινθο, Στυρο, Τυρο ὡς σημεῖον ἀποκοπῆς φαίνεται μᾶλλον ἢ ὡς γράμμα. Τοῦτο δὲ προδίδεται ἐκ τοῦ Στυρο, οὐ τὸ ο οὔτε ἐν αὐτῇ τῇ λέξει οὔτε ἐν τοῖς παραγώγοις αὐτῆς ὑπάρχει. Ἴσως δὲ τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ εἰς τὰ Μαρο καὶ Περο.

Ὅτι τὰ ὀνόματα ταῦτα πάντα εἶναι ἐθνικά, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Τούτων δὲ γνωστὰ εἶναι ἐξ ἄλλων πηγῶν καὶ δύνανται νὰ συμπληρωθῶσιν ἀναμφισβητήτως μόνον τὰ ἐξ ταῦτα, Δυστ, Γρυγχ, Ζαρη, Ἰστια, Στυρ καὶ Χοι. Ὁ δὲ λίθος, καὶ σῶος ἐὰν ἦτο, οὐδὲν τι μᾶλλον ἤθελε διδάξει ἡμᾶς περὶ τῆς συμπληρώσεως τῶν λοιπῶν, καθὼς οὐδὲ περὶ τῶν ἐξ ἐκείνων διδάσκει πᾶσα δ' ἄλλοθεν αὐτῶν συμπλήρωσις εἶναι ἀμφίβολος, καὶ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν Εὐβοϊκῶν ὀνομάτων ἐὰν γείνη.

Κατὰ τὰ γνωστὰ δ' ἐκεῖνα ἐξ ἀριθμοῦνται ἐν τῇ διασωθείσῃ ἀναγραφῇ τῆς πλ. β σαφῶς ἐξ Εὐβοϊκῶν πόλεων

Στυρεῖς μὲν περὶ τοὺς 67

Δύστιοι δὲ 63

ἐκ Ζαρήτρων 36

Ἰστιαεῖς 14

Γρυγχεῖς 5

καὶ Χοιρεάτης 1.

Ἄν δὲ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ, ὧν ἀγνοοῦμεν τὰ ἐθνικά, εἶναι ἐξ Εὐβοίας, ἢ ἂν τινες, ὧν τὸ ἐθνικὸν δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἐκ γνωστοῦ ὀνόματος τόπου μὴ κειμένου ἐν Εὐβοίᾳ, ἦσαν ἐκ τοῦ τόπου τούτου λ. χ. Ἴγες ἐκ τοῦ Ἰγέστα, τοῦτο εἶναι δυσδιάκριτον. Ἄλλ' ἄρκοῦσι καὶ τὰ εὐδιάκριτα ἐκεῖνα ἐξ, ἵνα καταστήσωσιν ἀμφισβητήσιμον τὴν εἰκασίαν τὴν ποριζομένην ἐκ τῶν τοῦ λίθου ἀναγράφειν δὲ καὶ τῶν ἐφηβῶν τοὺς ὀμόσαντας». Διότι ἐὰν ὑποθέσῃ τις κατὰ ταῦτα, ὅτι οἱ ἐν ταῖς πλευραῖς ἀναγεγραμμένοι εἶναι οἱ ὀμόσαντες πολῖται καὶ ἔφηβοι, τὰ ἐθνικά ταῦτα ὀνόματα τὰ κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένα εἶναι ὀνόματα δήμων τῆς Ἐρετρίας.

Καὶ ὅτι μὲν δήμους εἶχεν ἡ Ἐρέτρια, ἂν καὶ ῥητῶς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις δὲν μαρτυρεῖται, ὅσον γε ἡμεῖς ἠξέυρομεν, ἀλλ' εἶναι ἀναμφίβολον διότι κώμη τῆς Ἐρετρικῆς λέγεται ἡ Ἀμάρυθος (Στρ. σελ. 448), κώμη δὲ καὶ δήμος ἰσοδύναμα καὶ θεωροῦνται καὶ εἶναι (ὄρ. Fr. Herm. St. Alt. § 111, 6). Καὶ

χωρία δὲ καὶ πόλεις τῆς Ἐρετρικῆς ἢ τῶν Ἐρετριέων ἀναφέρονται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὐχὶ ὀλίγοι (ὄρ. Baumeist. Sk. σελ. 52), ἀλλ' ἐξ αὐτῶν μόνον αἱ Χοιρεαὶ ὑπεμφαίνονται ἐν τῷ λίθῳ διὰ τοῦ Χοι καὶ διακρίνονται, ἄλλη δὲ καὶ ἐὰν ὑπεμφαίνηται, δὲν δύναται νὰ διακριθῇ.

Οἱ δὲ Στυρεῖς, οἱ Γρυγχεῖς, οἱ Ἰστιαεῖς οὐ μόνον ὡς χωρία ἢ πόλεις τῶν Ἐρετριέων δὲν ἀναφέρονται οὐδαμοῦ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν Ἐρετριέων ἰδίᾳ τελοῦσι φόρον τοῖς Ἀθηναίοις ἐν ταῖς τῶν φόρων ἀναγραφαῖς (ὄρ. Ραγκ. Α, Η, τόμ. Ι. σελ. 289 καὶ ἐφ.). Καὶ ἡ Δύστος ὡς μὴ κειμένη ἐν τῇ τῶν Ἐρετριέων περιοικίᾳ ἀναφέρεται (ὄρ. Στέφ. Βυζάντ. ἐν λ.) καὶ τὰ Ζαρήτρα αὐτὰ δὲν δύνανται ἀναμφισβητήτως νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν Ἐρετρικὴν (Πλούτ. Φωκ. 13).

Καὶ ἀναφέρεται μὲν ὅτι οἱ Ἐρετριεῖς ἐπῆρχόν ποτε καὶ Ἀνδρίων καὶ Τηνίων καὶ Κερίων καὶ ἄλλων νήσων (Στράβ. σελ. 448) καὶ φρουρὸς ἐπέμφθη ὑπὸ τῶν Ἐρετριέων ὁ Μενέδημος εἰς Μέγαρα (Διογ. Λαέρτ. 2, 18, 2), καὶ τὸ ἐν Εὐβοίᾳ κράτος αὐτῶν δὲν ἦτό ποτε μικρὸν, ἂν καὶ διάφορον κατὰ τὰς ἐποχὰς (ὄρ. Baumeist. Sk. σελ. 11) καὶ πρὸς μεσημβρίαν μὲν ἐξετείνετο μέχρι Καρυστίας, διότι τὴν χώραν τῶν Στυρέων, ἀφοῦ τὰ Στύρα κατεστράφησαν ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου, εἶχον οἱ Ἐρετριεῖς (Στράβ. σελ. 446), καὶ πρὸς ἀνατολὰς ἐξετείνετο μέχρι Κύμης, διότι ἡ Σκύρος λέγεται ἀπέναντι τῆς Ἐρετρίας κειμένη (Σκύλ. § 58 τόμ. α. σελ. 49. ἐκδ. Ζωσ.), ἐν δὲ τῇ ἐκτάσει ταύτῃ βεβαίως περιέλαβε καὶ τὴν Δύστον καὶ τὰ Ζαρήτρα. Ἄλλ' οὔτε ὅτι οἱ Ἰστιαεῖς, οἱ τὸ βόρειον ἄκρον τῆς νήσου κατοικοῦντες, ἀνήκόν ποτε εἰς τὸ κράτος τῆς Ἐρετρίας, εἶναι πιθανόν, οὔτε ὅτι αἱ εἰς τὸ κράτος τῆς Ἐρετρίας περιλαμβανόμεναι πόλεις γνωστὸν εἶναι ὅτι δήμους αὐτῆς ἀπετέλουν.

Ὅτι δὲ ἐν τῷ λίθῳ δὲν εἶναι λόγος περὶ συμπολιτείας ἢ ἀμφικτυονίας, δι' ἧς ἡ δύνατο νὰ ἐξηγηθῶσιν εὐχερῶς τὰ ἐθνικά ταῦτα, ἀλλὰ περὶ μιᾶς καὶ μόνης πόλεως, μαρτυρεῖ εὐκρινῶς ὁ λίθος αὐτὸς, λέγων, ὑποτελέων τῇ πόλει τὸ μίσθωμα (α στιχ 6.), ἐργαζομένῳ τὰ πρὸς τὴν πόλιν (στίχ. 37), ᾧ συνέθετο ἡ πόλις (στίχ. 49).

Τούτων ἕνεκα εὐχερέστατον πάντων φαίνεται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι, καθὼς οἱ ἐν τῇ πλ. α ἀναγεγραμμένοι δύνανται νὰ ἦναι οἱ κοινῶν τοῦ Χαιρεφάνους, οὕτως

ἐν ταῖς δυσὶν ἄλλαις πλευραῖς εἶναι ἀναγεγραμμένοι οἱ μετ' αὐτοῦ ἐργαζόμενοι, οἱ συνεργαζόμενοι αἰεὶ, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῇ πλευρᾷ α (στιχ. 38. 39). Οὗτοι ἠδύνατο νὰ ἦναι πανταχόθεν τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος, δι' ἣ καὶ ἀσυλία ἐδίδετο εἰς αὐτοὺς, καὶ ἐξηροῦντο τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀσυλίας οἱ ἔχοντες σῦλον κατὰ τῆς πόλεως, πρὶν διαλύσασαι τὰς πρὸς τὴν πόλιν διαφορὰς των.

Ἄλλ' ἂν καὶ εὐχερσοτάτη εἶναι ἡ ὑπόθεσις αὕτη, οὐδόλως εἶναι πιθανόν, ὅτι ἐν λίθῳ Ἐρετρίας ὀνόματα πόλεων ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος ἐγράφησαν οὕτω διαφορομένως καὶ ἀορίστως Τε, Φη, Πεν, ἐξ Ἄσ, Ἐγε· ἀλλὰ καὶ τῆς Εὐβοίας αὐτῆς τόπων ὀνόματα, μὴ κειμένων ἐν τῇ Ἐρετρικῇ καὶ μὴ ὄντων δημοτικῶν περιοχῶν, δὲν ἠδύνατο, νομίζομεν, νὰ σημειωθῶσιν οὕτως ἐξ Ἄ, ἐξ Αἰ, Πτεχ κ.τ.λ. Τὰ κατ' ἀποκοπὴν δὲ ταῦτα ἔθνικα ὀνόματα τύπον ἔχουσι ὅμοιον τῶν τῆς Ἀττικῆς δημοτικῶν, καὶ προσοχῆς ἄξιον εἶναι, ὅτι ἐν τοῖς ὀλίγοις τούτοις ὀνόμασι πάντε ἐκφέρονται τεχνικῶς μετὰ τῆς προθέσεως ἐκ, εἴα πολλὰ μὲν ἐν τοῖς δημοτικοῖς τῆς Ἀττικῆς εὐρίσκονται, ἐξ ὀνομάτων δὲ ἀπάντων τῶν ἄλλων τόπων οὐδὲ τόσα ἐσχηματίσθησαν οὕτως, ὅσα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Εὐβοϊκῷ τούτῳ λίθῳ (πρὸς τὸν Ἐθνογράφον).

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν τῷ ψηφίσματι (στ. 47) παραγγέλλεται ἡ ἐν τῇ στήλῃ ἀναγραφὴ τῶν ὁμοσάντων ἐφήθων [καὶ πολιτῶν], οὐ μόνον πιθανώτερον εἶναι ἀλλ' ἀναμφισβήτητον, ὅτι οἱ ἀναγεγραμμένοι ἐν ταῖς πλευραῖς β καὶ γ εἶναι πολῖται καὶ ἐφηβοὶ τῆς πόλεως Ἐρετρίας εἴτε τῆς Ἐρετρικῆς καὶ δημοτικῆς τὰ κατόπιν αὐτῶν γεγραμμένα κατ' ἀποκοπὴν ὀνόματα.

Τούτου δ' ἐνεκα βεβαίως, διότι εἶναι δημοτικὰ, τῶν ὀνομάτων τούτων ἄγνωστα εἶναι ἡμῖν τὰ πλείεστα, καθὼς εἶναι ἐτι τῶν δημοτικῶν τινὰ τῆς Ἀττικῆς, πάντα δὲ τὰ ἐν ταῖς στήλαις τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ἡρακλείας (C. I. G. 5674 καὶ 5675) ΑΙ, ΓΕ, ΚΝ, ΜΕ, ΠΕ κ.τ.λ. καὶ τὰ ἐν τῇ στήλῃ τοῦ Ταυρομενίου (C. I. G. 5640) Παλ, Παρ, Σπαρ κ.τ.τ. καὶ εἴτι ἄλλο ὅμοιον.

Ὅτι δὲ οἱ δῆμοι οὗτοι τῆς Ἐρετρικῆς δὲν πρέπει νὰ νοηθῶσι τυχὸν μόνον κατ' ὄνομα, ὡς ἐνοήθησαν ἀλλαχοῦ τινες (ὄρ. Fg. Herm. St. Alt. § 111. 14),

ἀλλὰ καὶ κατὰ τόπον, καὶ ἕκαστος τῶν δῆμων εἶχε τὴν περιοχὴν του, μαρτυροῦσι τὰ Χοι καὶ Πτεχ, ἐξ ὧν τὸ μὲν Χοι τὸ τῆς Ἐρετρικῆς χωρίον τὰς Χοιρέας ὑπεμφαίνει, τὸ δὲ Πτεχ τὸν ἐν τῇ Ἐρετρικῇ τόπον, ἔνθα ἡ λίμνη ἔκειτο. Ἀλλὰ βεβαίως τῶν δῆμων τινὰς ἐσχημάτιζον οἱ ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ αὐτῇ κατοικοῦντες, ὡς ἦσαν ἐν Ἀθήναις οἱ ἐν τῇ πόλει δῆμοι. Καὶ καθὼς δῆμος Ἀθηναῖοι δὲν ὑπῆρχεν, οὕτω φαίνεται δὲν ὑπῆρχε καὶ δῆμος Ἐρετριεῖς, διότι οὐχὶ ἀνάξιον προσοχῆς εἶναι, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν πολλῶν ἐν τῷ λίθῳ ἀναγεγραμμένων ἀνδρῶν εἶναι Ἐρετριεὺς τὸ ἔθνικὸν ὄνομα.

Εἰς τὴν εἰκασίαν ταύτην, ὅτι τὰ ἔθνικα ἐν τῷ λίθῳ ὀνόματα εἶναι δημοτικὰ τῆς Ἐρετρικῆς, μεγίστην παρεμβάλλουσι δυσχέρειαν βεβαίως οἱ Στυρεῖς, οἱ Δύστιοι, οἱ ἐκ Ζαρήτρων, οἱ Γρυγγεῖς, μάλιστα δὲ οἱ Ἰστιαιεῖς. Ἀλλὰ τῆς δυσχερείας ταύτης ἐνεκα δὲν πρέπει νὰ καταφύγη τις εἰς τὴν ἀπίθανον εἰκασίαν, ὅτι οἱ ἐν τῷ λίθῳ ἀναγεγραμμένοι εἶναι οἱ μετὰ Χαιρεφάνους ἐργαζόμενοι, ἀλλ' οὔτε εἰς ἄλλην εὐχερσοτάτην καὶ πιθανὴν εἰκασίαν, ὅτι ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπῆρχον δῆμοι ὁμώνυμοι πόλεων ἄλλων Εὐβοϊκῶν, εἰ καὶ ἡ Ἐρέτρια πολλαχόθεν εἶχε λάβει ἐποίκους, καὶ ὡσεὶ μιγάδες τινὲς οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐθεωροῦντο, καὶ ἐπομένως, ὅτι οἱ δῆμοι οὗτοι ὑπῆρχον μόνον κατ' ὄνομα, ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ αὐτῇ σχηματισθέντες ἐκ τῶν κατοικῶν τῶν πόλεων τούτων, καταφυγόντων εἰς τὴν Ἐρέτριαν.

Φαίνεται δὲ ὅτι ἐκτὸς τῆς κατὰ τὸν Ὁρεὸν Ἰστιαιᾶς ὑπῆρχε καὶ δῆμος Ἰστιαιεῖς ἐν τῇ Ἐρετρικῇ, ὡς ὑπῆρχε δῆμος Ἰστιαιεῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἴσως δὲ καὶ οὐχὶ κατ' ὄνομα μόνον. Ἴσως αὕτη εἶναι ἡ Ἰστιαιῶτις τοῦ Πλινίου, ἐν ἣ ἔκειντο οἱ θαυματουργοὶ ποταμοὶ Κηρεὺς καὶ Νηλεὺς, ἐξ ὧν ἐπλάσθησαν οἱ νῦν Κηρονηλεῖς τῆς Εὐβοίας. Διότι περὶ τῶν ποταμῶν τούτων λαλῶν Ἀντίγονος ὁ Κηρύστιος (Κεφ. 78) λέγει, ὅτι ὑπῆρχον κατὰ τὴν Ἰταλικὴν. Τὴν παράδοξον δὲ ταύτην Ἰταλικὴν τοῦ Ἀντιγόνου ἄλλος μὲν Ἀττικὴν διορθοῖ (ὄρ. Ἀντιγ. Ἐκδ. Westerm.), ἄλλος δὲ Ἐρετρικὴν καὶ τελευταῖον ὁ Baumeister (Sk. σελ. 63.) διορθοῖ μὲν Ἰστιαιῶτιδα, ἀλλ' ἐννοεῖ τὴν κατὰ τὸν Ὁρεὸν.

Οἱ δὲ Στυρεῖς, ἐὰν τὴν χώραν αὐτῶν, ἀφοῦ τὰ Στύρα κατεστράφησαν ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου (323 π.Χ.), εἶχον οἱ Ἐρετριεῖς (ὄρ. Στράβ. σελ. 446.), ἠδύνατο

καὶ πρότερόν ποτε καὶ μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ πάλιν τὰ Στύρα συνωκίσθησαν, νὰ ἀποτελῶσι δῆμον Ἐρετριέων.

Τὰ δὲ Ζάρητρα καὶ ἡ Δύστος, εἰς ἃ ἄγουσι τὰ ἐν τῷ λίθῳ πολλάκις κείμενα Ζαρη καὶ Δυστ, μεταξὺ Στύρων καὶ Ἐρετρίας κείμενα, οὐ μόνον τούτου ἕνεκα δύνανται νὰ νοηθῶσιν, ὅτι ἔκειντο ἐν τῇ Ἐρετρικῇ καὶ ἀπετέλουν ποτὲ δῆμους αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἔνθα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀναφέρονται, δὲν διακρίνεται ἀκριβῶς, ἂν δὲν ἔκειντο ἐν τῇ Ἐρετρικῇ καὶ μοίρας αὐτῆς ἀπετέλουν (ὄρ. Πλούτ. Φωκ, 13. καὶ Στέφ. Βυζάν. ἐν λ. Δύστος).

Οἱ δὲ Γρυγγεῖς οἱ ἄχρι τοῦδε μόνον ἐκ τῆς τῶν φόρων ἀναγραφῆς γνωστοί, οὗς ἄλλοι μὲν ἐν Εὐβοίᾳ ἔθεσαν, ἄλλοι δὲ ἐν Σύρῳ τὸν Ῥὸς ἀκολουθήσαντες (ὄρ. Lebas Voy-en Gr., itin. σελ. 30), ἔνθα συντελοῦσι τὰ μέγιστα νὰ στερεώσωσιν αὐτοὺς οἱ λεξικογράφοι (ὄρ. Pauly ἐν λ. Grynche καὶ Pape-Benseler ἐν λ. Γρυγγεῖς), καὶ τελευταῖον αἰνιγματώδεις ἐκηρύχθησαν (ὄρ. Baumeist. Skiz. σελ. 72), μαρτυροῦσι τρανῶς διὰ τοῦ λίθου τούτου, ὅτι οὐ μόνον ἐν Εὐβοίᾳ κατοῦν ἀλλὰ καὶ οὐχὶ μακρὰν τῆς Ἐρετρίας καὶ τῶν Στυρέων, μεθ' ὧν τρεῖς μὲν ἐν τῇ τῶν φόρων ἀναγραφῇ καταλέγονται (ὄρ. Παγκ. Α. Η. Ι. 166, 139, 187) καὶ τετράκις ἐν τῷ λίθῳ τούτῳ μετὰ τῶν περὶ τὴν Ἐρετριαν πόλεων ἀναγράφονται. Καὶ ἐὰν οἱ Στυρεῖς εἰς τοὺς δῆμους τῆς Ἐρετρίας ποτὲ κατελέγησαν, δὲν εἶναι δυσχερὲς νὰ ἐννοηθῶσι καὶ οἱ Γρυγγεῖς ὅτι αὐτὸ τοῦτο ἔπαθον, ἢ, τῆς πόλεως αὐτῶν καταστραφείσης, οἱ διασωθέντες κατέφυγον εἰς τὴν Ἐρετριαν καὶ δῆμον ἐσχημάτισαν. Ἐὰν δὲ τὸ χωρίον Ζάρκα, ὡς οὐχὶ ἀπίθανως εἰκάζεται, τὴν θέσιν τῶν Ζαρήτρων κατέχει, δὲν εἶναι ἀπίθανον, ὅτι καὶ τὸ χωρίον Κριεζᾶ, ὅπερ ἐν τῇ τῶν ἐγγχωρίων προφορᾷ Γκρισιᾶ (Griseha) προφέρεται, κατέχει τὴν θέσιν, ἔνθα οἱ Γρυγγεῖς κατοῦν.

Καθὼς δὲ τὸ ἐθνικὸν Χοι εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἐρετρικῆς τὰς Χοιρέας (Ἡρόδ. 6, 104.) ἄγει, οὕτως ἴσως καὶ τὸ ἐθνικὸν Αἰγ ὁδηγεῖ εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἐρετρικῆς τὰ Αἰγίλια (Ἡρόδ. αὐτόθι) καὶ οὐχὶ εἰς τὰς Αἰγᾶς. Ἐὰν δὲ τὸ ἐθνικὸν Πτεχ, ὡς ἐκ τοῦ λίθου αὐτοῦ καταφαίνεται, εἰς τὸν τόπον τῆς Ἐρετρικῆς ἄγει, ἔνθα ἔκειτο ἡ λίμνη, οὕτω καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ λίθῳ κείμενα ἐθνικὰ Γρη, Ἐγε, Πανα, Πεν, Τε, καὶ τὰ Μαρο καὶ Περο κ.τ.λ. εἰς τόπους τῆς Ἐρετρι-

κῆς ἢ δῆμους ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ αὐτῇ πρέπει νὰ ὁδηγηθῶσιν.

Προσοχῆς δ' ἄξιον εἶναι, ὅτι καθὼς οἱ κάτοικοι τῆς Ἐρετρίας ἄποικοι λέγονται ἐκ τῆς Ἀττικῆς καὶ Ἡλίδος ἢ Τριφυλίας (ὄρ. Στράβ. σελ. 445, 447, 448), εἰς οὗς βεβαίως προσετέθησαν καὶ ἐγγχώριοι, οὕτω τῶν ἐθνικῶν τούτων ἢ δημοτικῶν ὀνομάτων πολλὰ μὲν ἄγουσιν εἰς Εὐβοικῶν πόλεων ὀνόματα, πλεῖστα δ' ἄγουσιν εἰς δῆμους ὁμωνύμους τῆς Ἀττικῆς ἢ εἶναι ὅμοια αὐτῶν κατὰ τὸν σχηματισμὸν, τινὰ δὲ καὶ εἰς τὴν Ἡλίδα αὐτὴν ὁδηγοῦσιν.

Καὶ εἰς Εὐβοϊκᾶς μὲν πόλεις ἄγουσι τὰ Αἰγ, Γρυγ, Δυσ, Ζαρη, Ἴστι, Στυρ, Χοι, εἰς δῆμους δὲ ὁμωνύμους τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ φαίνονται ἄγοντα τὰ δημοτικὰ Παι, Σπο, Τυρ, Φη, σχηματισμὸν δ' ὅμοιον ἔχουσι τὰ δημοτικὰ ἐξ Αἰ, ἐξ Ἀ, ἐξ Ἀσ, ἐγ Νε, καὶ ἐκ Φηραι.

Εἰς δὲ τὴν Ἡλίδα ὁδηγοῦσιν ἀπταιστως τὰ ἐθνικὰ Ἀφαρ καὶ Μινθ, καὶ τὸ μὲν ἐθνικὸν Ἀφαρ οὐχὶ πάνυ εὐχερῶς δύνανται νὰ ἐρμηνευθῇ διὰ τῆς ἐν Ἡλίδι πόλεως Ἀρήνης, ἣτις ἐλέγετο ἢ κατοικία τοῦ Ἀφάρειος καὶ τῶν Ἀφαρητιᾶδων καὶ τὸ ὄνομα ἐκ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἔλαβε (ὄρ. Στράβ. σελ. 347 καὶ Σχολ. Ἀπολ. Ῥοδ. 1. 151.), ἀλλὰ τὸ ἐθνικὸν Μινθ ἢ Μινθο, ὅπερ πολλάκις κεῖται ἐν τῇ πλευρᾷ 6 καὶ ἐξ ὀνόματος οὐδεμιᾶς πόλεως δύνανται νὰ συμπληρωθῇ, ἐρμηνεύεται παραδόξως ἐκ τῶν παρὰ Στράβωνι (σελ. 344.) κειμένων («ἐν Ἡλίδι) πρὸς ἔω ἐστὶν ὄρος τοῦ Πύλου πλησίον ἐπώνυμον Μίνθης», συνδυαζομένων μετὰ τῶν παρὰ τῷ αὐτῷ Στράβωνι (σελ. 448) κειμένων «ἐποίκους δ' ἔσχον Ἐρετριεῖς ἀπ' Ἡλίδος». Ἐκ τῶν ἐποίκων τούτων ἐσχηματίσθη, φαίνεται, κώμη ἐν τῇ Ἐρετρικῇ ἢ δῆμος ἐν Ἐρετρίᾳ, τὸ ὄνομα ἔλκων ἐκ τοῦ ἐν Ἡλίδι ὄρους, ὅπερ ὠνομάζετο Μίνθης ἢ ὄρος Μίνθης.

Ἄλλ' ἀντὶ τῶν ἀμφιβόλων καὶ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν διδάξουσιν ἡμᾶς ἴσως τὰ ὀρθὰ καὶ βέβαια μετ' οὐ πολὺ ἄλλοι λίθοι τῆς Ἐρετρικῆς ἢ καὶ τούτου τὸ ἕτερον τεμάχιον. Νῦν δὲ τὴν λέξιν τοῦ λίθου αὐτοῦ ἀκολουθοῦντες, εἰκάζομεν, ὅτι οἱ ἐν ταῖς πλευραῖς 6 καὶ γ αὐτοῦ ἀναγεγραμμένοι ἄνδρες εἶναι οἱ ὁμόσαντες πολῖται καὶ ἐφηβοὶ τῆς Ἐρετρικῆς, ἢ δὲ διαφορὰ τῆς γραφῆς καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγραφῆς ἐν τῇ πλ. γ ἄνωθεν τῆς ταινίας ὑπεμφαίνει τῆς ἀναγραφῆς τὴν διάφορον ἐποχὴν, ἣτις ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ ἀναγκαιῶς

ἐν τῇ τῶν ἐφήβων ἀναγραφῇ. Ἐν γένει δὲ νομίζομεν, ὅτι δημοτικὰ τῆς Ἐρετρικῆς εἶναι τὰ κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένα ἔθνικὰ ὀνόματα ταῦτα, σημαίνοντα τὰ μὲν δήμους κατ' ὄνομα, τὰ δὲ δήμους κατὰ τόπον. Ἐπειδὴ δὲ κοινὰ εἶναι τὰ ὀνόματα ταῦτα εἰς ἀπάσας τὰς πλευρὰς, διότι Ἄφαρ, κείμενον ἐν πλ. γ, κεῖται καὶ ἐν τῇ πλ. α, ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι καὶ οἱ ἐν τῇ πλευρᾷ α ἀναγεγραμμένοι ἄνδρες ἐκ δήμων εἶναι τῆς Ἐρετρικῆς, οἰοιδήποτε κ' ἐὰν ἦναι τὸν χαρακτῆρα. Ἐπεται δὲ ἐνταύτῳ, ὅτι οἱ ἄνδρες οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἦναι ὁ Χαιρεφάνης καὶ οἱ κοινωνοὶ αὐτοῦ, περὶ ὧν ἡ διδομένη αὐτοῖς ἀσουλία μαρτυρεῖ, ὅτι δὲν ἦσαν πολῖται Ἐρετρίεις.

Ἡ ἐρμηνεία αὕτη τῶν ἔθνικῶν ὀνομάτων ὑποθέτει, ὅτι ὁ λίθος ἀνήκει εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν τὸ κράτος τῆς Ἐρετρίας ἐν Εὐβοίᾳ ἦν οὐχὶ μικρὸν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ὑπεμφαίνει καὶ τὸ ἐπιχείρημα, περὶ οὗ ἐν αὐτῷ πρόκειται.

Ἡ ἐποχὴ τοῦ λίθου δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀμέσως ἐξ αὐτοῦ. Ὁ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενος Ἄρχων Ἴπποκύδης, μετὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὁποίου ὁ ἐνιαυτὸς ὀρίζεται ὡς ἀρχὴ τοῦ χρόνου τῶν συνθηκῶν, οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ Ἴπποκύδης νῦν πρῶτον γίνεται γνωστὸν· ὥστε ἐξ αὐτοῦ οὐδὲν περὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ λίθου δύναται νὰ προκύψῃ. Οὔτε ὁ ἐν τῷ καταλόγῳ (6. στίχ. 46) ἀναγεγραμμένος Ἀμφικρίτος δύναται νὰ διακριθῇ, ἂν εἶναι ὁ ἐν Ἐρετρίᾳ κοινοῦ φίλος τοῦ φιλοσόφου Ἀρκεσίλαου (ὄρ. Διογ. Λαέρτ. 4, 6, 43), ἀκμάσαντος περὶ τὸ 300 π. Χ.

Ὁ λίθος εἶναι ἐλεύθερος πάσης Ῥωμαϊκῆς ἐπιδράσεως, τὸ δὲ ἔργον, περὶ οὗ ἐν αὐτῷ πρόκειται, εἶναι ἔργον πόλεως ἐλευθέρας τυράννων καὶ φρουρῶν ξενικῶν, πόλεως σκεπτομένης περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ψήφισμα τῶν Ἐρετριέων, ὅπερ προσκαλεῖ τοὺς πολίτας εἰς στεφανηφορίαν (C. I. G. 2144), διότι ἡ φρουρὰ ἀπῆλθε τῆς πόλεως καὶ ὁ δῆμος ἐκομίσατο τὴν ἐλευθερίαν, ἐτέθη ὑπὸ Βοιωχίου εἰς τὴν Ὀλ. 145, 4. (197 π. Χ.), ὁ προκείμενος λίθος ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἴσως εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους, ὡς ἐτέθη καὶ τὸ περὶ Θεοπόμπου ψήφισμα (ὄρ. Ῥαγκ. Α. Η. 689). Ἀλλ' ὁ χαρακτῆρ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀναγλύφου, ἡ στοιχηδὸν γραφὴ καὶ ἡ ὀρθογραφία καὶ ἡ ὑφὴ τοῦ λόγου ὑπεμφαίνουσιν, ὅτι ὁ λίθος ἀνήκει εἰς πολλῶν προτέρους χρόνους. Μετὰ θάρρους ἠδύ-

νατό τις νὰ θέσῃ τὸν λίθον εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν τὰ πράγματα τῶν Ἐρετριέων διεχειρίζετο ὁ Ἐρετριεὺς φιλόσοφος Μενέδημος, ὅστις κατὰ Διογένην τὸν Λαέρτιον (2, 17, 17) πολλάκις ἐχρημάτισε πρόβουλος. Ἐν δὲ τῷ ὑπ' αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ προταθέντι ψηφίσματι διὰ τὴν κατὰ τῶν Γαλατῶν νίκην (278 π. Χ.), οὗ τεμάχιον διέσωσεν ἡμῖν ὁ Λαέρτιος, ἀπαντῶμεν, ὡς ἐν τῷ προκείμενῳ λίθῳ, μετὰ βουλῆς καὶ δήμου στρατηγούς καὶ προβούλους.

Ἀλλ' ἴσως ὁ λίθος ἀνήκει εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, εἰς ἣν ἀνήκουσιν αἱ μισθώσεις τῶν Αἰξωνέων (345 π. Χ.) καὶ Πειραιέων (321 π. Χ.), τοῦλάχιστον τὰ ἐν αὐταῖς «Κατὰ τάδε ἐμίσθωσαν Αἰξωνεῖς τὴν Φιλαεῖδα», «κατὰ τάδε μισθοῦσιν Πειραιεῖς τὴν παραλίαν» δὲν φαίνονται οὐδόλως ἀνώτερα τῶν ἐν τῷ προκείμενῳ λίθῳ «Κατὰ τάδε Χαιρεφάνης ἐπαγγέλλεται Ἐρετ[ριεῦσι ... ἐξάξειν τὴν λίμνην τὴν ἐν Η]τέχαις.» Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐδιώχθησαν οἱ τύραννοι ἐξ Ἐρετρίας ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (340 π. Χ.) καὶ οἱ Ἐρετρίεις συνεμάχησαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τοῦ Φιλίππου. Ὀλίγω ὕστερον (342 π. Χ.) οἱ Ἐρετρίεις φαίνονται σύμμαχοι τοῦ Ἀντιγόνου κατὰ τοῦ Κασσάνδρου. Τῷ 300 π. Χ. ἀκμάζει ἐν Ἐρετρίᾳ ἡ πίστις, ὥστε ὁ φιλόσοφος Ἀρκεσίλαος τὴν διαθήκην αὐτοῦ παρακαταθέτει παρ' ἐνὶ Ἐρετρίᾳ Ἀμφικρίτῳ. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα διευθύνει τὰ πράγματα τῶν Ἐρετριέων (278 π. Χ.) ὁ φιλόσοφος Μενέδημος. Εἰς τοιαύτην ἐποχὴν ἠδύνατο ἀληθῶς ἡ πόλις Ἐρέτρια νὰ βουλευθῆται περὶ ἐξχωγῆς λίμνης, ἵνα μισθόνῃ τὴν ἐκ τῶν λιμναζόντων ὑδάτων ἀπαλλαχθεῖσαν γῆν, ιδιότης δὲ τις Χαιρεφάνης νὰ ἀναλάβῃ ἰδίῳ ἀναλώμασιν ἔργον τοιοῦτον, ὁποῖον μετὰ ταῦτα αὐτοκράτορες τῆς Ῥώμης ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρισθῶσιν. Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ ἐποχὴν πίπτει καὶ ἡ ἀνακάθαρσις τῶν πόρων τῆς Κωπαίδος, ἣν ὁ Χαλκιδεὺς Κράτης ὁ ταφρώρυχος ἐπεχείρησεν ἐπὶ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336—323 π. Χ.) νὰ διαταφρεύσῃ, καὶ ἀπήχησιν τις ἴσως τοῦ Κρατητείου ἔργου καὶ τοῦ βουλεύματος τῶν Βοιωτῶν φαίνεται πως τὸ τῶν Ἐρετριέων, ὅπερ ἀνεδέχθη ὁ Χαιρεφάνης. Ὡστε ὁ λίθος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα πρέπει νὰ τεθῇ μετὰ 340 καὶ 278 π. Χ.

Π. Εὐστρατιάδης.

Ἀριθ. 405.

(Ὅρα πίν. 49. γ)

Τὸ ἐπὶ τοῦ πίν. 49 ἀπείκασμα γ παριστάνει μολύρον δέ, ὅτι ἔμμετρον λόγον καὶ ἔτοιμον ἤδη, ἀλλὰ ὀδινον πέταλον, εὐρεθὲν ἐν Ἀττικῇ. Ἀπεικονίσθη δὲ δι' ἄλλα κύρια ὀνόματα, μετεχειρίσθη ὁ γράψας, κατὰ τὸ μέγεθος ὃ ἔχει. Εἶναι δὲ τώρα ἐν τῇ ἐν τῷ δι' ὃ καὶ δὲν κατώρθωσε τὴν εὐρυθμίαν· διότι ἀνὰ Βαρβακείῳ συλλογῇ εἰς δύο τεμάχια κεκομμένον, γράψωμεν μικροῖς γράμμασι τὸ ὄλον κείμενον καὶ ἄλλως δὲ σῶον. Οἱ πρῶτοι 4 στίχοι εἶναι ἐπὶ τῆς μιᾶς διαιρέσωμεν τοὺς στίχους ὅπως πρέπει οὕτω του ἐπιφανείας καὶ οἱ ἄλλοι 4 ἐπὶ τῆς ἄλλης. Φανε-

Δήσω ἐγὼ Σωσίκλειαν κα(ι κ)τήματα καὶ μέγα κῦδος
καὶ πράξιν καὶ νοῦν, ἐχθρὰ δὲ φίλοισι γένοιτο.
δήσω ἐγὼ κείνην ὑπὸ Τάρταρον ἀερόεντα
δεσμοῖς ἀργαλείοις σὺν θ' Ἐκάτει χθονίαι
Σωσίκλεια σιττῶ
καὶ Ἐρινύσιν ἠλιθιώναις.

βλέπομεν τὸν πρῶτον στίχον κακόμετρον ἐν τῷ κυρίῳ ὀνόματι καὶ ἐκτεινόμενόν πως διὰ τοῦτο εἰς ἑπτάμετρον δακτυλικόν, τὸν τέταρτον δὲ ἔχομεν πεντάμετρον μὲ τὴν ἐν οὐ δέοντι μακρὰν συλλαβὴν λει. Ὑστερον ἔρχονται τὰ ἀνάποδα δύο κύρια ὀνόματα γυναικῶν, καὶ, ἀν δὲν σφάλλω, ἐκ τούτων ἡ Βιττώ ἔδραλε καὶ ἔγραψαν τὴν κἀτάραν κατὰ τῆς Σωσίκλειας· ἀλλὰ διὰ τί δὲν ἐτέθη τὸ τῆς Σωσίκλειας κατ' αἰτιατικὴν μὲ ἔλλειψιν τοῦ εὐκόλως νοουμένου ἔδρασε, ἀλλ' ἀπλῶς ἀντιπαρετάχθησαν τὰ δύο ὀνόματα ὀρθὰ ὡς πετεινάρια μαχό-

μενα; αὐτὰ τὰ ἤξεύρει ἡ πηλαιὰ μαγικὴ ἐπιστήμη καὶ ἡ νέα Σολομωνική, ἡμεῖς ὄχι· ἡμεῖς μόνον ἐπι παρατηροῦμεν, ὅτι τὰ τελευταῖα «καὶ Ἐριν. ἠλιθιώναις» δὲν ἀποτελοῦν εἰμὴ δεῦτερον ἡμιστίχιον ἑξαμέτρου, (τὸ ὁποῖον καὶ εἰς ὀλόκληρον στίχον, καλὸν κακόν, ἢμπορεῖ νὰ συμπληρωθῇ, ἀν συμπαραληφθῶσιν ὡς προτερα εἰς τὸ μέτρον καὶ τὰ παρεμβεβλημένα «Βιττώ Σωσίκλεια») καὶ ὅτι τὸ ἐπίθετον ἠλιθιώνη, τὸ πρῶτην τώρα φορὰν ἐμφανιζόμενον, φαίνεται δηλοῦν τὴν ποιούσαν ἠλιθίουσ τοὺς ἀνθρώπους
Σ. Α. Κουμανούδης.

Ἀριθ. 406.

(Ὅρα πίν. 49, 6 καὶ σημ. εἰς τὸν ἀριθ. 407)

Μικίωνα ΕΙ
ἐγὼ ἔλαβον
καὶ ἔδρασα
τὴν γλῶσσαν
5 καὶ τὴν ψυχὴν
καὶ τὰς χεῖρας
καὶ τοὺς πόδ-
ας καὶ, ε[?] τι μέλ-
λει ὑπὲρ Φίλω-
10 νος φθέγγεσθαι
ῥῆμα πονηρόν,
ἢ γλῶσσο· αὐτο[ῦ]

μόλυβδος γένοι-
το. Καί κέντησον

15 αὐτοῦ τὴν γλῶσ-
σαν. Τὰ χρήματα, δ

ἔχει ἢ χειρίζει, ἄ-
χωρα καὶ [ἄ]μοῖρα
γένονται.

20 κρηκίη

Ἄριθ. 407.

(Ὅρα πίν. 49. α)

Μικίωνα ἐγὼ ἔλαβον καὶ

ΚΑΙ ἔδησα τὰς χεῖρας καὶ

τοῦς πόδας καὶ τὴν γλῶσσαν

καὶ τὴν ψυχὴν καὶ, εἴ τι μέλλει **Σ**

5 ὑπὲρ Φίλωνος ῥῆμα μοχθηρὸν

φθένγεσθαι, ἢ γλῶσσα αὐτοῦ

μόλυβδος γένοιτο. Καὶ κέντ-

η]τον αὐ[τ]οῦ τὴν γλῶσσαν. Καὶ

εἴ τι μέλλει ἐργάζεσθαι, ἀνόνη-

10 τα αὐτῷ γένοιτο καὶ ἄχωρα

καὶ ἄμοῖρα καὶ ἀφανῆ αὐτῷ

ἄπαντα γένοιτο. Ἴππωναι-

δ]ην καὶ Σωκράτην ἐγὼ

ἔλαβον καὶ ἔδησα τὰς

15 χεῖρας καὶ τοῦς πόδας καὶ

τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ψυχ-

ὴν καὶ, εἴ τι μέλλουσιν

ὑπὲρ Φίλωνος ῥῆμα μοχθ-

ηρὸν ἢ πονηρὸν φθένγεσθαι

20 ἢ κακόν τι ποῆσαι, ἢ γ[λ]ῶσ-

σα αὐτῶν καὶ ἢ ψυχὴ μόλυ-

βδος γένοιτο καὶ μὴ δύναιντο

φθένγεσθαι[ι] μηδὲ ποῆσαι, ἀλλὰ

τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ψυχὴν

25 αὐτῶν κέντησον. Καὶ εἴ τι

αὐτοῖς ἐ[σ]τι ἢ μέλλει τι εἶνα[ε]

χρήματα ἢ οὐσία ἢ ἐργασία,

ἅπαντα ἀνόνητα καὶ ἄ-

χωρα καὶ ἄμοῖρα πάντα

30 αὐτοῖς γένοιτο καὶ ἀφανῆ

αὐτοῖς ἔστω.

Ἄριστῶ ἐγὼ ἔλαβον καὶ ἔδη-

σ]α τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας
καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ψυ-
35 χὴν καὶ μὴ δύναίτο ὑπὲρ Φί-
λωνος φθένγεσθαι ῥῆμα πο-
νηρόν, ἀλλ' ἡ γλῶσσα αὐτῆς μό-
λυδος γένοιτο. Καὶ κέντησον
αὐτῆς τὴν γλῶσσαν.

Αἱ ἀνωτέρω ἀρ. 106 καὶ 107 ἀραὶ εἶτε καταδέ-
σεις εἶναι ἐγκεχαραγμέναι ἐπὶ μολυβδίνων ἐλασμά-
των, τὰ ὅποια ἀπεικονίσθησαν κατὰ τὸ φυσικὸν μέ-
γεθος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πίνακος 49 α καὶ β. Τὰ ἐλά-
σματα ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ συλλογῇ.
Ἦσαν δὲ ὡς χαρτίον εἰλιγμένα (πρβ. Δίωνα Κάσ-
σιον 46, 36), καθὼς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐδιπλό-
νοντο αἱ ἐπιστολαί, ἀλλὰ τὰ γράμματα ἔμενον ἐν τῇ
ἔξωθεν ἐπιφανείᾳ. Ἐν τῇ ἐτέρᾳ ἐπιφανείᾳ, ὅτι εἶναι
καθαρά, δὲν ὑπάρχουσι γράμματα. Ὁ τόπος, ὅπου τὰ
ἐλάσματα εὐρέθησαν, ἠγνοεῖτο· ἀλλ' ἅμα μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ Πιττάκη ἀνοιχθέντα ἀνεγνώσθησαν καὶ
ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ἐν τῇ συλλογῇ ὑπάρχουσι τοι-
αῦτα ἐλάσματα, ἐνεφανίσθη ὁ δὲ μυχρὸς Πειραιῶς ἀ-
ναζητῶν αὐτὰ καὶ λέγων, ὅτι εὐρέθησαν ἐν τάφοις
Πειραιῶς. Καὶ ἐν τῷ σχεδίῳ ἀναφορᾶς τοῦ Πιττάκη
πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον (Μάρτ. 1861 πρ. Γ. Ε. 2838)
ὑπάρχει σημεῖωμα ἐν παρενθέσει μὴ προστεθὲν ἐν τῇ
ἀναφορῇ, ὅτι ἐνεπίγραφον μολυβδίνον ἐλάσμα ἐκομί-
σθη ἐκ Πειραιῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Καὶ βεβηλῶς εἶ-
ναι τὸ ἐν τούτων. Τὸ πάχος αὐτῶν εἶναι πολλῶ μι-
κρότερον χιλιοστοῦ τοῦ γαλλικοῦ μέτρου.

Μολυβδῖνα ἐλάσματα ἔχοντα ὁμοίας ἀρχῆς καὶ κα-
ταδέσεις εὐρέθησαν ἄλλοτε ἐν τάφοις Ἀθηνῶν καὶ
Πειραιῶς καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ Ἰησαυρῷ τῶν
ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν (Ἀρ. 538, 539, 1034), ἀλ-
λ' ἐν αὐτοῖς ἡ ἀνάγνωσις δὲν βραίνει ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς
τὰ ἀριστερὰ, ὡς ἐν τοῖς προκειμένοις. Καὶ ἐν τῷ ἀ-
νωτέρω ὑπ' ἀριθ. 405 δημοσιεύθῃ ἐλάσματι τῷ ἐν
τῇ συλλογῇ τῇ ἐν τῷ Βαροβικεῖῳ μία μόνη λέξις, τὸ
ὄνομα Σωσίκληια, φαίνεται πως γεγραμμένον οὕτως.
Ὁ ἡμέτερος μάγος ἐγνώριζε, φαίνεται, ἀκριβέστερον τὴν
τέχνην, δι' ἧς αἱ ἀραὶ καὶ καταδέσεις δύνανται νὰ ἐ-
νεργήσωσι. Δὲν εἶναι γνωστὸν, ὅτι τὰ ἡμέτερα γρά-
μματα δὲν εἴδουσιν, ὅτι αἱ κεντῆραι αὐτῶν τότε μό-
νον, ὡς λέγομεν, πιάνουσιν, ὅταν τὸ ἀρμόδιον ἐνδυμᾶ των φο-

ροῦσιν ἀνάποδα· ἄλλως ἢ κατὰρα αὐτῶν μένει ἀτε-
λεσφόρητος. Ἴσως κατὰ τοιαύτην τινὰ δόξαν καὶ ὁ
ἡμέτερος μάγος ἐγράψεν οὕτω τὰς ἀρχὰς του καὶ ἀνά-
ποδα τὸ ὄνομα Μικίων κέτωθεν ἐν τῷ μικροτέρῳ ἐ-
λάσματι. Ἀναμφιβόλως δὲ καὶ τὰ δύο ἐλάσματα ὑπὸ
τοῦ αὐτοῦ μάγου ἐγράφησαν, ἂν καὶ ἐν τῇ τῶν γραμ-
μάτων στροφῇ παρατηρεῖται διαφορὰ τις ἐν αὐ-
τοῖς. Καὶ ταύτην καὶ τὰ σφάλματα καὶ ἐπανορθώ-
ματα τοῦ γραψάντος δεικνύουσιν ἀκριβῶς τὰ ἐν
τῷ πίνακι ἀπεικάσματα, καὶ εὐχερῶς ἀνακαλύπτον-
ται καὶ νοοῦνται.

Ὁ Φίλων, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ μάγος ἐνεργεῖ κατὰ
τοῦ Μικίωνος καὶ τῶν λοιπῶν, εἶναι τῶν πλουσίων
ἐκείνων, περὶ ὧν ὁ Πλάτων (Πολιτ. 2. σελ. 364) λέ-
γει, ὅτι οἱ ἀγύρται καὶ μάντιες πορευόμενοι εἰς τὰς
θύρας αὐτῶν ἐπειθον, «ὡς ἔστι παρά σφισι δύναμις
ἐκ θεῶν ποριζομένη θυσίαις τε καὶ ἐπιβάταις» καὶ «ἐ-
παγωγαῖς τισι καὶ καταδέσμοις τοῦ θεοῦ» πειθουσί
»σφισιν ὑπηρετεῖν». Διὰ τῆς πρώτης ἀρᾶς τοῦ μάγου
ἢ τοῦ Μικίωνος γλῶσσα δὲν ἐδέθη ὅσον ἔδει, φαίνε-
ται, καὶ ἀνάγκης γενομένης νὰ δέσῃ καὶ ἄλλων τὴν
γλῶσσαν καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Φίλωνος, συμπερι-
έλαβεν εἰς τὴν ἀρὰν καὶ πάλιν τὸν Μικίωνα.

Ὁ Θεὸς ὁ ὑπηρετῶν τὸν μάγον εἶναι ἴσως ἡ Ἐ-
κάτη, καὶ ταύτην διατάττει νὰ κεντήσῃ τὴν γλῶσ-
σαν τῶν καταδεομένων, ἤτοι νὰ κόψῃ αὐτήν, ὡς λέ-
γομεν σήμερον ἢ νὰ ἐκριζώσῃ, καθὼς ἀκίρας κεν-
τεῖν» (Εὐρ. Ἐκλ. 6. 1171), καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν
ψυχὴν (ὅρ. περὶ τῶν θεῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς
μαγείας καὶ ἐν γενεῖ περὶ μαγείας παρὰ τοῖς ἀρ-
χαίοις Ἑλλησιν τὸ ἐν τῷ ἀρχαιολ. λεξικῷ τοῦ Pauly
πολύτιμον ἄρθρον Μαγεία καὶ πρβ. K. F. Herm. G.
All. § 42, 18.)

Οἱ ἐν τοῖς τάφοις, ἐν αἷς εὐρίσκονται τὰ ἔχοντα
τὰς ἀρχὰς ἐλάσματα ταῦτα, ἀναμφιβόλως ἔχουσι σχέ-
σιν τινὰ μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἀραῖς ἀναφερομένων, ἀλλὰ

δὲν ἐδόθη ἡ δέουσα προσοχὴ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν ἀνορυττόντων αὐτά. Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευθέντι σχεδίῳ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ μακαρίτου Πιττάκη μνημονεύονται καὶ στήλαι ἐπιτύμβιοι ἀλλ' ἄνευ τῆς ἐπιγραφῆς αὐτῶν. Τούλάχιστον κατὰ τὸν Πλάτωνα (Νόμ. 11. σελ. 933.) οἱ φαρμακεῖς τὰ κήρινα μιμή-

ματα, δι' ὧν ἐπειθον, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσωσιν ἐπὶ τοῦ φαρμασσομένου, ἔθετον μὲν εἰς τὰς τριόδους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς θύρας καὶ εἰς τὰ μνήματα τῶν γονέων ἐκείνων, οὐς ἤθελον νὰ μαγεύσωσιν.

II. Εὐστρατιάδης.

Ἄρθ. 408.

(Ἄρθ. πίν. 50. δ)

Ὁ λίθος ὁ ἐν πίν. 50. δ κατὰ τὸ σχῆμά του ἀπεικονισθεὶς εἶναι λευκός, μήκους 0,576, ὕψους 0,292, πλάτους 0,060. Ἀνεοκάρη ἐν Βοιωτίᾳ μεταξὺ Δοβρένας καὶ Ἐρημοκάστρου ὄχι πρὸ πολλοῦ, νῦν δ' εὐρίσκεται ἐν τῷ Βαρβακείῳ, ἀγορασθεὶς ὑπὸ τῆς ἀρχαι-

ολογικῆς εταιρίας.

Ἐκαστος τῶν ὀκτῶ στίχων τοῦ λίθου εἶναι καὶ τέλειος ποιητικὸς στίχος ἐν μέτρῳ Φαλαικείῳ, καὶ τὸ ὅλον, ἀναθηματικὸν ὄν ἐπίγραμμα, ἀναγινώσκειται οὕτως:

ὦ παῖ τοξότα Κύπριδος λιγείης,

Θεσπιαῖς Ἐλικωνίασι ναίων

Ναρκίσσου παρὰ κῆπον ἀνθέοντα,

ιλήχοις· τὸ δέ τοι δίδωσι δέξο

ἄκροθίνιον Ἀδριανὸς ἄρκτου,

ἦν αὐτὸς κάνεν ἱππόθεν τυχήσας·

οὐ δ' αὐτῷ χάριν ἀντὶ τοῦ σαόφρων

πνέοις οὐρανίας ἀπ' Ἀφροδίτης.

Ὅτι ὁ ἐν τῷ ἐ. στίχῳ Ἀδριανὸς δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ὁ περίφημος αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων, ὅστις περιπορευόμενος καὶ εὐεργετῶν τὴν Ἑλλάδα θὰ ἤλθε ποτε καὶ εἰς τὰς Θεσπιάς, καὶ θὰ ἀνεκρέμασεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἐρωτος τὸ ἀκροθίνιον ἄρκτου, ἐγὼ δὲ ἀμφιβάλλω, τὸ μὲν διότι ἐπιγραφὴ ἐν τῷ Corpus Inscriptionum Graecarum ὑπ' ἀριθ. 1614 ἐκτυπωθεῖσα λέγει αὐτὸν εὐεργέτην τῶν Θεσπιέων καὶ κτίστην, καὶ οὕτω ὑποσημαίνει ἐπιδημίαν αὐτοῦ ἐκεῖ, τὸ δὲ ἠξεύρομεν καὶ ἀλλαχόθεν, ὅτι ἠγάπα πολὺ ὁ ἀνὴρ τὸ κυνήγιον καὶ ῥητῶς ὅτι ἄρκτον ποτὲ ἐφόνευσε μαρτυρεῖ τὸ ἐξῆς τοῦ Σπαρτιανοῦ χωρίου (ἐν βίῳ Ἀδριανοῦ κεφ. 20). *Oppidum Hadrianotheras in quodam loco, quod illic et feliciter esset venatus et ursam occidisset aliquando, constituit.* (Τὰ αὐτὰ ὀλίγον διαφορετικῶς παραδίδει ὁ Δίων Κάσσιος, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ὁ ἐπιτομέυς του Ξιφιλῖνος ἐν βιβλ. 69 κεφ. 10). Ἄν δὲ τὸ ἀνατεθὲν ἐν Θεσπιαῖς ἀκροθίνιον ἄρκτου εἶναι τῆς ἄρκτου τῆς φονευθείσης ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐκτίθησαν αἱ Ἀδριανοῦ θῆραι (ἐν Μυσία κατὰ τὸ ἀνω-

τέρῳ χωρίον τοῦ Δίωνος Κασσίου καὶ κατὰ τὰ σωζόμενα νομίσματα) ἢ ἄλλης τινὸς ἄρκτου ἀλλοῦ φονευθείσης καὶ δὴ ἐν Ἑλλάδι καὶ παρὰ τὰς Θεσπιάς αὐτὰς, εἶναι σχεδὸν ἀδιάφορον καὶ δὲν τὸ ἐξετάζομεν. Τὸν δὲ τοῦ γ'. στίχου «Ναρκίσσου κῆπον» εὐρίσκομεν οὕτω πως μνημονευόμενον ἐν τῷ Πausanias (9, 31, 7). Θεσπιέων δὲ ἐν τῇ γῆ Δουακῶν ἐστὶν ὀνομαζόμενος· ἐνταῦθά ἐστι Ναρκίσσου πηγὴ, καὶ τὸν Νάρκισσον ἰδεῖν ἐς τοῦτο τὸ ὕδωρ φασὶν κτλ. — Ὅτι δὲ μάλιστα θέλομεν ν' ἀποδειχθῇ εἶναι τοῦτο, ὅτι οἱ στίχοι τοῦ ἐπιγράμματος συνετέθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου αὐτοκράτορος καὶ ὄχι ὑπὸ αὐλικοῦ τινος στιχοπλόκου Ἑλληνοῦ. Τὸ Ἀδριανὸς λοιπὸν πρῶτον οὕτω γυμνὸν κείμενον ἐν στίχῳ ἐ. τοιοῦτό τι φανερώνει· ἔπειτα γνωστὸν εἶναι ἐξ ἄλλων τε παλαιῶν μαρτυριῶν καὶ ἐκ τοῦ Δίωνος (69, 3), ὅτι ἦτο ὁ ἀνὴρ ἀφύσει φιλόλογος ἐν ἑκατέρῃ τῇ γλώσσῃ, καὶ τινα καὶ περὶ καὶ ἐν ἔψει ποιήματα παντοδαπὰ καταλέλοιπε· φιλοτιμία τε γὰρ ἀπλήρῳ ἐχρήτο καὶ κατὰ τοῦτο καὶ τᾶλλα πάντα καὶ τὰ βραχύτατα ἐπετή-

δευεν. Καί ὄντως σώζονται 5 αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἀνθολογίᾳ ἐπιγράμματα. Ἄλλὰ πρὸ πάντων τὸ ἐξῆς τοῦ Πausανίου χωρίον (8, 11, 8), αὐτῆλαι δέ εἰσιν ἐπὶ τῷ μνήματι (τοῦ Ἐπαμινώνδα ἐν Μαντινεΐᾳ) ἢ μὲν ἀρχαία καὶ ἐπίγραμμα ἔχουσα Βοιωτίων, τὴν δὲ αὐτὴν τε ἀνέθηκεν Ἀδριανὸς βασιλεὺς καὶ ἐποίησε τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῆν τοῦτο, λέγω, τὸ χωρίον μὲ κίμνει κατ' ἐπαγωγὴν νὰ θεωρῶ καὶ τοὺς ὀκτώ σήμερον ἐκδιδόμενους Φαλαικεῖους στίχους ὡς ὑπ' Ἀδριανοῦ ποιηθέντας.

Τέλος πρὸς ἐκείνους ὅστις εἰς τὸν ὄχι μέγαν ὄγκον τοῦ λίθου ἀπιδὼν ἤθελεν ὑποπτευθῆ, ὅτι δὲν εἶναι τὸ

μνημεῖον ἀξίου βασιλέως καὶ βασιλέως τῆς κοσμοκράτορος Ῥώμης, λέγομεν ὅτι ὁ μέτριός του ὄγκος συνηγορεῖ, καὶ πολὺ, ὑπὲρ τῆς εὐδιακρισίας τοῦ ἀναθέντος, ὅστις, ἂν καὶ βασιλεὺς, δὲν ἤθελε νὰ καταλαμβάνῃ πολὺν χώρον ἢ ἐπιγραφή του, ἐντειχιζομένη ἐν ναῷ θεοῦ πολυθαμίστῳ καὶ πιθανῶς κατασκευεῖ ὑπ' ἀναθημάτων. Τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ λίθου λελαξευμένον πινακοειδὲς ἢ δελτοειδὲς σχῆμα εὐρίσκεται πολλάκις ὁμοιον ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ ἐπὶ αὐτοκρατορικῶν μνημείων.

Σ. Α. Κουμανούδης.

Ἄριθ. 409.

(Ὅρα πίν. 50. γ)

[Τάδε ἐπράθη ἐπὶ]

. I |

ΔΠΗ[Τ]

Ἐπικαρπία ἐν
Θρία.

. II

ΔΔ

Ἐπικαρπία
Ἀθμνοῖ.

5

Κεφάλαιον σὺν ἐπωνύ[οις

XXXXΠΗΗΔΔΗΗΙΙΙΙ

Πολυστράτου τοῦ Διο[. . .

Ἀγκυλῆθεν

ΗΗ

ΗΗΗ

Πιστός.

10 Η

ΔΔΔΔΗ[Τ]

Ἐπικαρπία Ἀγ-
κυλῆσι.

Κεφάλαιον σὺν ἐπωνύ[οις

ΗΗΔΔΔΔΠΗΗ

Κηφισοδώρου μετοίκου ἐμ Πειρ[αιεῖ

15 Η

ΗΡΔΠ

Θραῖτα.

ΗΙΙ

ΗΔΔΔΠ

Θραῖτα.

Η]Γ

ΗΡΔΔ

Θραῖ.

Η]Γ[Ι.

Η]ΗΔΔΔΔ

Σύρος.

Η]Π

ΗΠ

Καρ.

20 Η]Γ

Η[Ρ]ΔΗ

Ἰλλυριός.

Η]ΠΙ

ΗΗΔΔ

Θραῖτα.

Η]Π

ΗΔΠ

Θραῖ.

Η]Π

ΗΔΔΔΔΗΗΗ

Σχύθης.

Η]Π

ΗΔΔΗ

Ἰλλυριός.

25 Η

ΗΡΗΗ

Κόλχος.

ΗΡΑΔΔΗΤΗΤΗ
 ΡΔΔΗΤΗ
 ΗΗΗΗ
 ΗΠΗ
 30 [Η] ΡΔΔ...

Το άνωτέρω τεμάχιον είναι μὲν πᾶν κολοδόν, ἀλλὰ καὶ τοιοῦτον ὄν εἶναι πολύτιμον. Νῦν πρῶτον ἐμφανίζεται ἡμῖν λίθου τεμάχιον, ὅπερ περιέχει σαφῶς καὶ ἀναμφισβητήτως τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ἀναφερόμενα ἐπίωνια, τὰ ὁποῖα προσκλιτεθῆλοντο ἐπὶ τῇ ὠνῇ, καὶ διδάσκει ἡμᾶς τὴν πρὸς τὴν τιμὴν τῶν πιπρασκομένων πραγμάτων ἀναλογίαν αὐτῶν, ἣν οἱ γραμματικοὶ ἠγνόουν ἢ δὲν ἠδύναντο νὰ ὀρίσωσιν ἀκριβῶς. Ὁδηγεῖ δ' ἐνταῦτῳ εἰς τὸ νὰ ἀνακαλύψωμεν, ὅτι καὶ ἐν τῷ τεμαχίῳ τούτῳ καὶ ἐν δυσὶν ἄλλοις περὶ κτημάτων τῶν κληθέντων Ἑρμοκοπιδῶν πρόκειται.

Τὸ τεμάχιον εἶναι ἐκ τῆς ἀριστερᾶς γωνίης στήλης λίθου πεντελικῆς, ἐχούσης πλάτος 0,11. Εὐρέθη δὲ τῷ 1864 ἐν τῇ ἰσοπεδώσει τῆς μικρᾶς πλατείας τῆς γενομένης μεταξύ τοῦ μεγάλου στρατῶνος καὶ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ταξιαρχῶν, τῆς κειμένης πρὸς τὴν πύλην τῆς ἀγορᾶς, αὐτοῦ ἐκεῖ περίπου, ἐνθα ἔκειτο ἡ ἐκκλησία τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ (ὄρ. Mom. Ath. Christ. N. 101. 102.), ἔκειτο δ' ἔκτοτε ἐν τῇ συλλογῇ τῇ ἐν τῷ πύργῳ τῶν ἀνέμων. Ἄν δὲ ἐν τῷ μεταξύ ἀντεγράφη ὑπὸ τινος τῶν ἡμετέρων ἢ ἄλλοδαπῶν ἀρχαιολόγων καὶ ἐδημοσιεύθη που ἤδη, ἀγνοοῦμεν. Ἀπεΐκασμα αὐτοῦ παρασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς καλλιγραφίας Γκιόβα δις μικρότερον τοῦ φυσικοῦ μεγέθους, ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ πίνακος 50, γ. Ἡ γραφὴ εἶναι τῆς πρὸ Εὐκλείδου γραμματικῆς καὶ κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ Σ ἢ στήλη, εἰς ἣν τὸ τεμάχιον ἀνήκει, πίπτει μεταξύ Ὀλ. 86 καὶ 94,2 (433—403 π. Χ.)

Ἐν τῷ τεμαχίῳ κεῖνται κιονηδὸν τὰ πρᾶθέντα, εἶναι δὲ ἐπιχαρπίαι καὶ ἀνδράποδα ἠοικέται. Εἰς τοὺς οἰκέτας ἀνήκει καὶ ὁ ἐν τῷ 9 στίχῳ Πιστός, ἀπὸ τοῦ τρόπου οὗτω καλούμενος (ὄρ. Φωτ. βιβλ. σελ. 532 6 Bek.) καὶ τὸ ἐν τῷ 30 στίχῳ κολοδὸν ὄνομα Μελιττ. ἠδύνατο νὰ σημαίνῃ Μελιτταῖος, γεγραμμένον διὰ δύο τ, ὡς γράφεται ἐνίοτε καὶ τὸ Μελιττεύς, ἀπὸ τοῦ γένους οὗτω καλούμενος, καθὼς καλοῦνται

Καρ παῖς.
 Καρικὸν παιδίον.
 Σύρος.
 Μελιττ...
 Λυδός[ς].

καὶ πάντες οἱ πρὸ αὐτοῦ Θραξ, Σύρος κ.τ.λ. ἀλλ' ἴσως σημαίνει Μελιττα. Ὁ ἔσχατος ἐκαλεῖτο Λυδός, ὡς ἐκ τῶν λειψάνων ἀναμφιβόλως συμπληροῦται.

Ἀπέναντι ἐκάστου τῶν πρᾶθέντων κεῖνται, ὡς βλέπει τις, κατ' ἀριστερὰν δύο ἀριθμοί, ὧν ὁ μὲν ἐγγύτερος εἰς τὸ ὄνομα μείζων εἶναι τοῦ ἀπωτέρω κειμένου. Ὅτι οἱ μείζονες τῶν ἀριθμῶν τούτων σημαίνουν τὴν τιμὴν τῶν πραγμάτων, οἱ δὲ κατ' ἀριστερὰν κείμενοι μικρότεροι τὰ ἐπίωνια, τὰ ἐν τῷ 5 καὶ 12 στίχῳ ἀναφερόμενα, εἶναι ἀναμφίβολον. Ἡ δὲ ποσότης ἢ ἐν τῷ 13 στίχῳ ἀκολουθοῦσα εἰς τὴν ἔκφρασιν κεφάλαιον σὺν ἐπίωνις, ἧς τὰ μέρη πάντα εἶναι ἀναμφίβολα, περιέχει οὐ μόνον τοὺς μείζονας ἀριθμοὺς τῶν τιμῶν, εἰς οὓς τὸ κεφάλαιον ἀναφέρεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς μικρότερους, εἰς οὓς ἀναφέρονται τὰ ἐπίωνια.

Τὰ ἐπίωνια ἀναφέρουσιν οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοί, καὶ ὁ μὲν Πολυδεύκης (7, 15.) λέγει ἀπλῶς, ὅτι εἶναι τὰ καταβαλλόμενα ὑπὲρ τῶν πιπρασκομένων τέλη, ὁ δὲ Ἀρποκρατίων, παρ' ᾧ ἡ λέξις γράφεται ἐπίωνια, λέγει, ὅτι εἶναι τὸ ἐπὶ τῇ ὠνῇ καταβαλλόμενον τέλος, θελων δὲ νὰ ὀρίσῃ τὴν ἀναλογίαν αὐτοῦ πρὸς τὴν τιμὴν τῶν πιπρασκομένων προσθέτει αἰὲν δ' ἂν ἴσως ἢ πέμπτη». Τῶν δὲ Σεγουεριανῶν λεξικογράφων εἰς (ἐν Bek. Anecd. p. 255) ἐρμηνεύων τὴν λέξιν καὶ θελων νὰ προσδιορίσῃ καὶ αὐτὸς τὴν ἀναλογίαν λέγει, ὅτι εἶναι «τὰ ἐπὶ τῇ ὠνῇ προσκαταβαλλόμενα, ὡς περ ἑκατοσταί τινες». Κατὰ τὴν ἐρμηνεῖν ἄλλου τῶν Σεγουεριανῶν λεξικογράφων (ἐν Bek. Anecd. p. 40) ἐπίωνια ἐκαλοῦντο «τὰ ἐπὶ τοῖς ὠνίοις προσδιδόμενα ἔξωθεν χάριτος ἕνεκα», ἀλλὰ περὶ τοιούτων ἐπίωνίων δὲν δύναται νὰ ᾔῃαι λόγος ἐνταῦθα.

Ὁ Βοήθιος ἐν τῇ α'. ἐκδίδει τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας τῶν Ἀθηναίων (σελ. 317) ὑπέβλεπεν εἰς ἐξέτασιν καὶ τὸ τέλος τοῦτο καὶ εἶκασε μὲν, ὅτι ἦν ἀδύνατον νὰ ᾔῃαι ἢ πέμπτη, ὡς εἰκάζει ὁ Ἀρποκρατίων, ἂν καὶ ἀναφέρεται (Ἀριστοτ. Οἶκον. 2, 4), ὅτι οἱ Βυζάντιοι ποτε «τοῖς ὠνούμενοις τι ἔταξαν χωρὶς τῆς τιμῆς διδόναι ἐπιδέκατον», ἐδέχθη δὲ, ὅτι ἦν ἑκατο-

στή κατά τὴν τοῦ Σεγουεριανοῦ γραμματικοῦ παρατήρησιν· ἀλλὰ δὲν διέστειλε τὰ ἐπώνια ἀπὸ τοῦ τῆς ἀγορᾶς τέλους, ὅπερ ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ αὐτῇ ἢ κατὰ τὰς πύλας, τῆς πόλεως ἐτελείτο ὑπὲρ πάντων τῶν εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς πώλησιν κομιζομένων, εἴτε τῆς λεγομένης ὑπὸ τῶν νεωτέρων Accise. Ἐν δὲ τῇ 6' ἐκδόσει (σελ. 439) πραγματευόμενος περὶ τῶν ἐπώνιων, ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε γείνει γνωστὸν τὸ ἀνακάλυφθῆν ἐν Ἀκροπόλει τεμάχιον τῆς ἐπιγραφῆς, δημοσιευθὲν ὑπὸ Ῥόσς (Dem 15. = Ἀρχ. Ἐφημ. 1449, Παγκ. Α. Η. 877.), ἐν ἣ εἶναι ἀναγεγραμμένοι οἱ ὠνηταὶ χωρίων καὶ οἱ ἀποδόμενοι αὐτὰ καὶ μετὰ τῆς τιμῆς τῶν χωρίων προστίθεται καὶ ἡ ἑκατοστή, διέστειλε τοῦ τῆς ἀγορᾶς τέλους ἀκριβῶς τὸ ἐπώνιον καὶ εἶκασεν, ὅτι τὸ ἐπώνιον εἶναι ὡς ἡ τῶν Ῥωμαίων *centesima rerum venalium* ἢ *auctionum*, καὶ ὅτι ἢ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἐκείνῃ ἀναγεγραμμένη ἑκατοστή, ἣτις καταβάλλεται δι' ἀγορὰν κτημάτων, καταβάλλετο οὐ μόνον ἐν πλειστηριαμοῖς, ἀλλ' εἰς ἀπῆσας τὰς περιπτώσεις. Τὰς δὲ τῶν πωλητῶν ἀναγραφὰς ἐξετίκων (σελ. 278) προσθέτει περὶ ταύτης, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ κατάλογοι τῶν τελῶν τῶν πιπρασκομένων κτημάτων.

Νῦν δὲ προσέρχεται καὶ τὸ τεμάχιον τοῦτο, ὅπερ φαίνεται μὲν, ὅτι ἐπικυροῖ τὴν εἰκασίαν τοῦ Βοίχιου περὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ ἐπώνιου πρὸς τὴν τιμὴν, ἀλλ' ἴσως δικαιολογεῖ καὶ τὴν ἀόριστον ἔκφρασιν τοῦ Σεγουεριανοῦ γραμματικοῦ, λέγοντος, ὡς περ ἑκατοσταὶ τινες. Διότι ἐὰν τὰ ἐπώνια παραβληθῶσι πρὸς τὰς τιμὰς τῶν πραγμάτων, ἔνθα καὶ τιμὴ καὶ ἐπώνιον εἶναι σῶς, εὐρίσκονται, ὅτι δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν πρὸς τὰς δεκάδας, οἷον ἔχουσι πρὸς τὰς ἑκατοντάδας. Διότι πρὸς ταύτας μὲν τὸ ἐπώνιον εἶναι ἡ ἑκατοστή πανταχοῦ, ἀλλὰ πρὸς τὰς δεκάδας ἔχουσι διαφόρως· οὕτω λ. χ. καὶ εἰς τὰς 15 δραχμὰς καὶ εἰς τὰς 20 καὶ 21 καὶ 35 καὶ 41 ἀντιστοιχοῦσι τρεῖς ὄβολοι, δραχμὴ δὲ καὶ εἰς τὰς 53 δραχμὰς καὶ εἰς τὰς 65 καὶ εἰς τὰς 74. Ὡστε δύναται νὰ εἴπη τις, ὅτι δραχμὴ μὲν καταβάλλετο ὡς ἐπώνιον κατὰ πᾶσαν ἑκατοντάδα τῆς τιμῆς, δραχμὴ δὲ καὶ ἐὰν ἡ τιμὴ ὑπερέβαινε τὰς 5 ἑκατοντάδας, διώβολον δὲ ἢ τριώβολον, ἐὰν δὲν ὑπερέβαινε τὰς 5 δεκάδας, ἀλλ' ἠδύνατο ἴσως αὐτοπροαιρέτως νὰ καταβληθῇ καὶ δραχμὴ.

Ἀκριβέστερον ὑπελογίζετο, φαίνεται, μετὰ ταῦτα ἡ ἑκατοστή. Διότι ἐν τῇ ἀναγραφῇ ἐκείνῃ τῶν ἑκατοστῶν (Ross dem. 15), ἣτις μεταγενεστέρα εἶναι τῆς προκειμένης ἀναγραφῆς τῶν ἐπώνιων, ἡ ἑκατοστή ἔχει καὶ ἡμιώβολα καὶ τέταρτον ὄβολου. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ λείπει ἡ ἐντελής ἀκρίβεια, ὡς παρατήρησεν ὁ Βοίχιος ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ τοῦ τεμαχίου (αὐτόθ. τόμ. 2. σελ. 348).

Περὶ τοῦ καταβάλλοντος τὴν ἑκατοστὴν ὁ Βοίχιος ὑπέβαλε τὴν γνώμην, ὅτι καταβάλλετο ὑπὸ τοῦ ὠνητοῦ (αὐτόθι τόμ. 2. σελ. 348). Αὐτὸ δὲ ταῦτο ἰσχύει καὶ περὶ τοῦ καταβάλλοντος τὸ ἐπώνιον. Τὴν δὲ γνώμην ταύτην πιθανολογεῖ καὶ ἡ ἔκφρασις περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Βυζαντιῶν ταχθέντος ἐπιδεκάτου ατοῖς ὠνούμενοις τι ἔταξεν χωρὶς τῆς τιμῆς διδόναι ἐπιδέκατον (Ἀριστ. Οἰκ. 2. 4) καὶ ἡ τοῦ Σεγουεριανοῦ γραμματικοῦ ἑρμηνεῖα κατὰ ἐπὶ τῇ ὠνῇ προσκαταβαλλόμενα.

Τεμάχια, ἐν οἷς τῶν πιπρασκομένων κτημάτων ἀναγράφεται ἡ ἑκατοστή, καθὼς ἐν τῷ ὑπὸ Ῥόσς ἐκδοθέντι (dem. 15), εὐρέθησαν καὶ ἄλλα δύο ἐν Ἀκροπόλει, ἴσως ἐκ τῆς αὐτῆς στήλης, καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. (1370, 1376. Παγκ. 378 Α. Β). Πιπρασκομένα δὲ κτήματα μετὰ τοῦ ὠνητοῦ καὶ τῆς τιμῆς ἀνεῦ ἑκατοστῆς περιέχον τεμάχιον εὐρέθη ἄλλο ἐν Ἀκροπόλει καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. (1354. Παγκ. 2342), ὥστε τὸ τεμάχιον φαίνεται μᾶλλον σκοπὸν ἔχον τὴν μεταγραφὴν τῶν κτημάτων, ἣτις ἦν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ ἀναγραφῆ τῶν κτημάτων ἑκαλεῖτο (ὄρ. K. Fr. Herm. P. Alt. 65, 5 καὶ τὸ ἐκ τοῦ Θεοφράστου χωρίον τὸ παρὰ Στοβαίου Ἀνθολ. XLIV, 22).

Ἄλλ' εὐρέθησαν καὶ τεμάχια μέχρι τοῦδε τριζ, ἐν οἷς μετὰ τῆς τιμῆς τοῦ κτήματος ἀναγεγραμμένον εἶναι καὶ τὸ ἐπώνιον. Τὸ ἐν τῶν τεμαχίων τούτων ὑπάρχει ἐν τῇ συλλογῇ τῇ ἐν τῷ Βαρβακείῳ, εὐρέθῃ ἐν τῷ 1866 ἐν τινὶ οἰκίᾳ κειμένη κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν ἄκρην τῆς Ἀττάλου στοᾶς, εἴτε μεταξὺ τῆς Πυργιωτίσσης καὶ τοῦ Ἀγ. Φιλίππου. Κατὰ τὴν γραφὴν τὸ τεμάχιον εἶναι μεταγενέστερον μὲν τοῦ ἡμετέρου, προγενέστερον δὲ τοῦ ὑπὸ Ῥόσς ἐκδομένου καὶ τῶν ἄλλων τῶν περιεχόντων τὴν ἑκατοστήν. Λέγεται ἐν αὐτῷ ἐν τῷ πληρεστέρῳ τῶν ἀρ-

θρων τῆς ἀναγραφῆς, ὅτι Λευκόλοφος τις ἀ π ε γ ρ ᾶ ψ α τ ο οἰκίαν Θεομένους, ὀρίζονται τὰ ὅρια τῆς οἰκίας κατὰ τοὺς γείτονας καὶ ὀνομάζεται ὁ ἐγγυητῆς ἢ οἱ ἐγγυηταὶ καὶ τελευταῖον, καθὼς ἐν τοῖς τεμαχίοις τῶν ἑκατοστῶν ἢ ἑκατοστή, οὕτως ἐνταῦθα προστίθεται κ α τ α θ ο λ ῆ. Ἀπέναντι τοῦ ἄρθρου κατ' ἀριστερὰν ὑπῆρχε φαίνεται ἡ τιμὴ τοῦ κτήματος καὶ κάτωθεν αὐτῆς μετὰ τὰ γράμματα ΕΠΩ, ἀναμφιβόλως σημαίνοντα ἐπώνιον, κεῖται μικρότερα τις ποσότης, τὸ ἐπώνιον αὐτό. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ διασωθέντα μέρη εἶναι τόσον κολοβά, ὥστε οὐ μόνον οὐδεμία ἀναλογία δὲν δύναται νὰ προκύψῃ ἐξ αὐτῶν μετὰ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἐπωνίου, ἐνταῦθα δὲ καὶ μετὰ αὐτῶν καὶ τῆς καταβολῆς, ἀλλ' οὐδὲ αὐτὰ ταῦτα νὰ συμπληρωθῶσι δύνανται. Περιεργότερον καὶ ἐρεῦνης ἄξιον ἐν τῷ τεμαχίῳ τούτῳ εἶναι ἡ πρωτοφανὴς κ α τ α θ ο λ ῆ, εἰς ἣν καταλήγουσι τὰ ἄρθρα. Οὔτε ἐνταῦθα τὸ ἐπώνιον φαίνεται ἔχον ἀκριβῆ ἀναλογίαν πρὸς τὴν τιμὴν, ὡς κατανοεῖ τις ἐκ τῶν Δ δραχμῶν τῆς τιμῆς, εἰς ἃς ἀντὶ ὀβολοῦ ἢ ὀβολῶν φαίνεται δραχμὴ ἀντιστοιχοῦσα. Ἡ δὲ καταβολή, ὡς δύναται νὰ εἰκάσῃ τις, φαίνεται νὰ ἦναι τῆς τιμῆς μετὰ τοῦ ἐπωνίου τὸ $1/10$, ὅπερ ἄγει εἰς τὴν παρακαταβολήν. Τὸ τεμάχιον δύναται νὰ ὑπαχθῆ εἰς τὰς ἀναγραφὰς τῶν κτημάτων, ὧν σκοπὸς ἦν ἡ μεταγραφὴ, ἀλλ' ἢ ἐν αὐτῷ ἀναγεγραμμένη καταβολή, εἰς ἣν τὰ ἄρθρα καταλήγουσι, καὶ ἦτις δὲν δύναται νὰ διακριθῆ ἂν τέλος εἶναι διάφορον τῆς παρακαταβολῆς, μένει ἀνερμήνευτος. Τὸ τεμάχιον εἶδον καὶ ἐσπούδασάν τινες τῶν παρ' ἡμῖν ἀρχαιολόγων, ἀλλ' ἂν ἐξέδωκέ τις αὐτό που, ἀγνοοῦμεν. Ὁ Σ. Α. Κουμανούδης, παρ' οὗ ἐμάθομεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ τεμαχίου, εἶχεν ἐτοιμάσει ἄρθρον μετὰ τὴν εὔρεσιν, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν, ἂν ἐδημοσίευσεν.

Σπουδαιότερα καὶ χρησιμώτερα εἰς τὸν σκοπὸν ἡμῶν εἶναι τὰ δύο ἄλλα τεμάχια τὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν δημοσιευθέντα, ἐν οἷς ὑπάρχουσι μὲν τὰ ἐπώνια μετὰ τῆς τιμῆς τῶν πραθέντων πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν ἀνιχνεύθησαν ἄχρι τοῦδε, καὶ διότι λέξις οὐδεμία ἐν τοῖς τεμαχίοις ὑπῆρχεν ὀδηγοῦσα εἰς αὐτὰ, καὶ διότι τὰ ἀντίγραφα τὰ παραδοθέντα εἰς τὴν σπουδὴν ἡμῶν, ἐσφαλμένα ἦσαν καὶ ἐλλειπῆ. Ἀμφότερα τὰ τεμάχια ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Πιπτάκη, τὸ μὲν ἐν *Ann. Ath.* σελ. 38 καὶ ἀ-

κριβέστερόν πως ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. 1125, ὑπῆρχε δὲ κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Σουρπιου, ἐν ἣ ἦν ἡ ἐκκλησία τῆς Ἀγ. Κυρᾶς, ἡ κειμένη μετὰ τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τῆς Πυργιωτίσσης, ἐγένετο δὲ ἄφαντον μετὰ ταῦτα, ὅτε ἡ ἐκκλησία κατεδαφίσθη καὶ μετεκομίσθησαν ἐκεῖθεν οἱ λίθοι εἰς τὴν τότε κτιζομένην οἰκίαν τοῦ Καντακουζηνου, ἦτις νῦν εἶναι μετοξουργεῖον. Τὸ τεμάχιον οὐδαμοῦ ἀνεφάνη ἔκτοτε. Τὸ δὲ ἄλλο τεμάχιον ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. 1142 μετὰ ἐλλείψεων καὶ σφαλμάτων, εὑρέθη δὲ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ καλουμένου βουλευτηρίου, ἦτοι οὐχὶ μακρὰν τῆς Ἀγ. Κυρᾶς, ὅτε ἀνέσκαπτεν ἐκεῖ τῷ 1852 ἡ ἀρχαιολογικὴ εἰταιρία καὶ ὑπάρχει νῦν εὐτυχῶς ἐν τῇ συλλογῇ τῇ ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ Ἀδριανου (*).

Τὰ τεμάχια ταῦτα κατὰ τὴν γραφὴν εἶναι τῆς αὐτῆς ἐποχῆς μὲ τὸ προκείμενον. Ἐν αὐτοῖς τὰ μὲν ἐδάφια ἄρχονται οὕτω. Τάδε ἐπράθη ἐπὶ τῆς δεῖνα φυλῆς πρυτανευούσης κ.τ.λ., τὰ δὲ ἄρθρα τῶν ἐδαφίων ἄρχονται διὰ γενικῆς, λ. χ. Ἀξιόχου τοῦ Ἀλκιβιάδου, καθὼς ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πολυστράτου τοῦ Διο . . . Κηφισοδώρου τοῦ μετοίκου. Εἰς ταῦτα δὲ ἔπονται τὰ πραθέντα, ἅτινα εἶναι δάση, χωρία, οἰκίαι, ἐπικαρπία γῆς καὶ οἰκέται. Ἐμπροσθεν δὲ τῶν πραθέντων κατ' ἀριστερὰν κεῖνται ἔνθα ἐσώθησαν ἐν τῷ λίθῳ ἢ δὲν παρελείφθησαν ἐν τῇ ἀντιγραφῇ δύο ἀριθμοί, ὧν ὁ προτεταγμένος εἶναι μικρότερος, ὡς ἐν τῷ τεμαχίῳ τούτῳ (**).

Ἀμφότερα τὰ τεμάχια ἐπεξεργάσθη καὶ ἐδημοσίευσεν ὁ Ῥαγκαβῆς (*A. H. I. N.* 348 σελ. 394, *II. N.* 2254 σελ. 954), ἀλλὰ μὴ ἐννοήσας τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῶν μικρότερον ἀριθμῶν τῶν προτεταγμένων εἰς τοὺς μείζονας, ἐξέλαβεν αὐτοὺς ἐσφαλμένους καὶ ἐλλειπεῖς ἕνεκα τῶν καὶ ἄλλως ἐσφαλμένων ἀντιγράφων καὶ οὕτως ὅτε μὲν οἱ ὀβολοὶ μετε-

(*) Σημ. Τοῦτο εἶναι τὸ τεμάχιον, ὅπερ ἀναφέρει ἡ τότε ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν ἐπιτροπὴ τοῦ συλλόγου ἐν Φυλ. Β. σελ. ἡ. τῶν ἀνεκδότων ἐπιγραφῶν, λέγουσα, ὅτι ἀνήκει εἰς στήλην οἰκονομικὴν, γραφὴν δὲ ἔχει τὴν πρὸ Εὐκλείδου.

(**) Σημ. Δραχμαὶ δύο ὑπάρχουσιν ἐν τῷ λίθῳ, ἃ ἐδημοσίευσεν ἡ Ἀρχ. Ἐφημ. ἐν ἀρ. 1142 καὶ ἐν τῷ 5 στίχῳ πρὸ τῆς τιμῆς ΗΡΔΔ τοῦ Σατύρου, αἵτινες παρελείφθησαν ἐν τῇ ἀντιγραφῇ. Καὶ ὀβολοὺς ἀνὰ τρεῖς ἔχει ὁ λίθος ἐν τῷ 11 καὶ 14 στίχῳ πρὸ τῆς τιμῆς, ἀντὶ Η μετ' ὀβολοῦ, ἃ ἔχει τὸ δημοσιευθὲν ἀντίγραφον.

βλήθησαν εἰς τάλαντα καὶ ἠνώθησαν μετὰ τῶν ἐπομένων ἀριθμῶν, ὅτε δὲ ἐξελήφθησαν ὡς ἀριθμοὶ τῆς ποσότητος τῶν πωλουμένων πραγμάτων, ἢ εἰς ἑκατοντάδας μεταβληθέντες ἠνώθησαν εἰς ἓν μετὰ τῶν ἐπομένων ἀριθμῶν διὰ παρεμβολῆς ἄλλων ἑκατοντάδων, ὅσας ἐχώρουν τὰ μεταξὺ διαστήματα. Οἱ δὲ μεταξὺ τῶν πραθέντων Μεσσήνιος ἀνὴρ καὶ Ἡλείος ἀνὴρ, οἱ μὴ διαφέροντες κατ' οὐσίαν τῶν ἐν τῷ προκειμένῳ τεμαχίῳ Θρακῶν καὶ Κόλχων καὶ Καρῶν, ἀντὶ ἀνδραπόδων πιπρασκομένων ἐξελήφθησαν ὡς ὦνηται. Ὁ Βοίχιος καίτοι ἔχων ἀνάγκην μεγάλην νὰ ἐπεξεργασθῆ τὸ ἐν Απκ. Αθ. ὑπὸ Πιττάκη δημοσιευθὲν τεμάχιον ἐν τῷ περὶ δημοπρατίων κεφαλαίῳ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, εἰς ἃ κατετάχθησαν ὀρθῶς ἀπ' ἀρχῆς τὰ τεμάχια, δὲν ἠθέλησεν, εὐρῶν πάνυ ἀτελὲς τὸ δημοσιευθὲν ἀντίγραφον (ὄρ. Staatsb. τόμ. 1. σελ. 278 ἐκδ. 6').

Ἐκ τοῦ προκειμένου τεμαχίου νῦν νοοῦνται καὶ τῶν τεμαχίων ἐκείνων μάλιστα τοῦ ἀπολεσθέντος οὐχὶ μὲν πάντα ἀλλὰ τοῦλάχιστον οἱ τῶν μειζόνων προτεταγμένοι μικρότεροι ἀριθμοὶ ὅτι εἶναι τὸ ἐπώνιον τῆς τιμῆς τῶν πραγμάτων. Ἐν τῷ διασωθέντι τεμαχίῳ, τῷ ἐσφαλμένῳ δημοσιευθέντι ἐν τῇ Ἀρχ. Ἐφημ. 1142, ὑπάρχει μεταξὺ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἐπωνίου ἡ αὐτὴ ἀναλογία, ἣτις παρατηρεῖται καὶ ἐν τῷ προκειμένῳ, ἢ αὐτὴ δ' ὑπῆρχε βεβαίως καὶ ἐν τῷ ἀπολεσθέντι (Ἀρχ. Ἐφημ. 1125). Ἐκ δὲ τῶν τεμαχίων ἐκείνων δύναται νὰ μετενεχθῆ εἰς τὸ προκειμένον «τάδε ἐπράθη», ἐξ οὗ ἐξήρτηνται τὰ ἀνδράποδα καὶ αἱ ἐπικαρπία καὶ αἱ γενικαὶ Πολυστράτου καὶ Κηφισοδώρου.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦτο τὸ μόνον κέρδος, ὅπερ πηγάζει νῦν ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν τεμαχίων τούτων. Προσοχῆς ἄξιον εἶναι, ὅτι καὶ τὰ δύο ὀνόματα τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἡμετέρῳ τεμαχίῳ Πολύστρατος καὶ Κηφισόδωρος ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν καταμνηθέντων, ὅτι ἠσέβησαν περὶ τὰ μυστήρια μετὰ τοῦ

Ἀλκιβιάδου καὶ περιέκοψαν τοὺς Ἑρμᾶς (ὄρ. Ἀνδοκ. π. μ. 13—16)· καὶ οὐχὶ ἀδιάφορον εἶναι, ὅτι τὸ τοῦ μετόικου Κηφισοδώρου ὄνομα ἐν ἐκείνοις ἀναφέρεται παρ' Ἀνδοκίδη, οὗς ὁ μέτοικος Τεῦκρος κατεμήνυσεν. Πάνυ δὲ σπουδαῖον εἶναι, ὅτι καὶ τῶν ἐν τοῖς δυσὶν ἐκείνοις τεμαχίοις ἀνδρῶν τὰ ὀνόματα Ἀξίοχος, Ἀδειμάντος καὶ Εὐφίλητος (Ἀρχ. Ἐφημ. 1125, Böckh αὐτόθι 1. σελ. 278. ἐκδ. 6', πρβ. Ραγκ. ἀρ. 348 σελ. 394), ὑπάρχουσι καὶ ταῦτα μεταξὺ τῶν καταμνηθέντων (Ἀνδοκ. π. μ. 16 καὶ 35). Τὸ δὲ περιεργότατον πάντων εἶναι, ὅτι ὁ μετὰ τοῦ Ἀξίοχου καὶ Ἀδειμάντου ἐν τῷ ἐνὶ τῶν δύο τεμαχίων, ἐν τῷ εὐτυχῶς διασωθέντι (Ἀρχ. Ἐφημ. 1142 Ραγκ. 2254), ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ μὲν τοῦ Πιττάκη Οἰόνιος, ὑπὸ δὲ τοῦ Ραγκαβῆ διορθωθεὶς Θρόνιος, εἶναι βεβαίως ὁ ἐν τῇ παρ' Ἀνδοκίδη (π. μ. 12) πρώτη μηνύσει μετὰ τοῦ Πολυστράτου καταμνηθεὶς Ἰωνίας, γεγραμμένος διὰ τοῦ Οἰ ἐν τῷ λίθῳ Οἰωνίας ὁ Οἰωνοῦ, διότι ἐν τῷ λίθῳ κεῖται σαφῶς καὶ εὐκρινῶς ΟΙΟΝΙΟΤΟΟΙΟΝΟ, ὡς ἔχει τὸ τοῦ Πιττάκη ἀντίγραφον.

Ὅτι τὰ ὀνόματα ταῦτα πάντα τὰ ἐν τοῖς τρισὶ τεμαχίοις ὑπάρχοντα κατὰ σύμπτωσιν τυχαίαν ὑπάρχουσι καὶ μεταξὺ τῶν καταμνηθέντων, ὅτι ἠσέβησαν περὶ τὰ μυστήρια καὶ περιέκοψαν τοὺς Ἑρμᾶς, εἶναι πάντη ἀπίθανον. Οὐδεὶς ὀρθῶς φρονῶν δύναται νὰ παραδεχθῆ τοιαύτην σύμπτωσιν, καὶ βεβίως ἔχομεν ἐν τοῖς τεμαχίοις τούτοις τινὰς τῶν κληθέντων Ἑρμοκοπιδῶν, ὧν, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἄλλοι μὲν καταμνηθέντες συνελήφθησαν καὶ ἐθανατώθησαν, ὧν πρῶτος ἦν ὁ Πολύστρατος, τὰ δὲ κτήματα αὐτῶν ἐδημεύθησαν (Ἀνδοκ. π. μ. 51), ἄλλοι δὲ ἔφυγον καὶ εἰς θάνατον κατεδικάσθησαν (Θουκ. 6, 60). Οὕτω δὲ τὰ ἐν τοῖς τρισὶ τεμαχίοις τούτοις ἀναγεγραμμένα μετὰ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἐπωνίου ἀνδράποδα, δάση, ἐπικαρπία, οἰκία κτλ. κτήματα εἶναι τῶν θανατωθέντων ἢ εἰς θάνατον καταδικασθέντων Ἑρμοκοπιδῶν.

Π. Εὐστρατιάδης.

Ἄριθ. 410.

(Ὅρα πίν. 50. α, 6)

Τὰ ἐπὶ τοῦ 50 πίνακος ἀπεικασματα α, β περιστάνουσιν εἰς τὸ φυσικὸν μέγεθος τὰς δύο γεγραμμένας πλευρὰς πλακὸς χαλκίνης, ἧς τὸ πάχος εἶναι

μόλις 2 χιλιοστῶν τοῦ γαλ. μέτρου. Κατίωσις δὲ ἀρχαιοτάτη περιβάλλει αὐτὴν καὶ ἀρχαιοτάτου εἶναι καὶ τὸ ἐν τῇ μιᾷ τῶν μικροτέρων πλευρῶν αὐτῆς σχί-

σμα, ὅπερ δεικνύουσι τὰ ἀπεικάσματα. Τὰ γράμματα ἐν μὲν τῇ πλευρᾷ α εἶναι πάνυ ἐπιπολαιῶς ἐγκεχα-
ραγμένα καὶ διὰ σφυρηλασίας σχεδὸν ἐξηλειμμένα
καὶ μετὰ δυσκολίας ἀναγινώσκονται, τὰ δὲ ἐν τῇ
πλευρᾷ β εἶναι βαθέως ἐντετυπωμένα καὶ εὐανά-
γνωστα.

Τὴν πλάκα ἐκόμισε πρὸς ἀγορὰν μετ' ἄλλων τι-
νῶν ἀρχαίων ὁ ἀρχαιοπώλης Κουτσοῦκος, κατὰ πρό-
τασιν δὲ τριῶν ἐκ τῶν συμβούλων τῆς ἀρχαιολογι-
κῆς ἐταιρίας καὶ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων ἠγό-
ρασε καὶ αὐτὴν καὶ τὰ ἄλλα ἀρχαῖα (*) ἡ ἐπιτροπὴ
τῶν φιλαρχαίων ἐκ τῶν χρημάτων τοῦ λαχείου καὶ
κατέθεσεν εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς σχηματιζομένην συλλο-
γὴν, ἣτις ὑπάρχει ἐν ἐνὶ τῶν δωματίων τοῦ Βαρβα-
χείου.

Ἡ πλάξ μαρτυρεῖ καὶ ἐκ τῶν δύο πλευρῶν αὐ-
τῆς, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Τεγέα. Ἐκ Τεγέας δὲ ἔλε-
γε καὶ ὁ Κουτσοῦκος, ὅτι κομίζει αὐτὴν, ἠγόρασε
δὲ ἐν Πιαλί φέτος παρὰ τοῦ εὐρόντος καὶ εἶναι αὐτὴ
ἐκείνη, ἣτις εὐρέθη τῷ 1865, ἀλλ' ἐκρύπτετο ὑπὸ
τοῦ εὐρόντος, ἵνα μὴ κατασχεθῇ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς. Ἡ
διήγησις αὕτη τοῦ Κουτσοῦκου ἐφάνη παράδοξος εἰς
τοὺς τρεῖς ἐκ τῶν ἐρευνώντων τὴν πλάκα, ἵνα συστή-
σωσιν αὐτὴν πρὸς ἀγορὰν, γνωρίζοντες περὶ τῆς Τε-
γεατικῆς ταύτης πλακὸς τὰ ἐξῆς.

Τὸν Νοέμβριον δηλ. τοῦ 1865 τὸ ὑπουργεῖον τῶν
ἐκκλησιαστικῶν εἰδοποιήθη ὑπὸ τινος τῶν ἐν Ἀθή-
ναις ἀρχαιολόγων, ὅτι ἐν Τεγέα εὐρέθη πλάξ χαλκί-
νη ἐνεπίγραφος, διέταξεν εὐθὺς τὸν ἐν Τριπόλει νο-
μάρχην, ἵνα φροντίσῃ, ὅπως ἢ τὴν πλάκα ἢ ἀντίγρα-
φον αὐτῆς πέμψῃ εἰς Ἀθήνας, ἔγραψε καὶ μετέγρα-
ψεν, ἀλλ' ἔμαθε μόνον, ὅτι ἡ πλάξ εὐρέθη οὐχὶ ἐντὸς
τῆς Τεγέας, ἀλλ' ἐν τινι θέσει πλησίον τοῦ χωρίου
Πιαλί, ἣτις ὀνομάζεται Ἁγ. Ἰωάννης, ὁ δὲ εὐρὼν

(*) Τὰ ἄλλα ἀρχαῖα ἦσαν 1) δύο βραχιόλια χάλκινα, 2) φιάλη
(τάσι) χαλκίνη ἔχουσα ἐσωθεν περίεξ ἐκτύπους παραστάσεις αἰγυ-
πτιακᾶς, ἐξωθεν δὲ ἐπιγραφὴν δωδεκαγράμματον φοινικικὴν. Τὴν
φιάλην ταύτην εἶχομεν ἰδεῖ πέρυσι ἐν Μακρυσίοις ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ
ἱερέως Φωτεινοπούλου, ὅστις ἔλεγεν, ὅτι εὔρεν αὐτὴν ἐν τῇ κοίτῃ
τοῦ Ἀλφειοῦ παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν. 3) κρόταλον χάλκινον ἔχον ἐγ-
κεχαρημένην τὴν ἐπιγραφὴν «Καμούν ἔθους τᾶ Κόρφα», ἣν ἐδημο-
σίεωσε μετὰ πολλοῦ λόγου ἀξίων γραμματικῶν παρατηρήσεων ὁ
I. N. Οἰκονομίδης ἐν τῇ Κλειῶ (409 φυλ. 1 Μαΐου 1869), ἔνθα
καὶ τὴν ἀγορὰν τῆς πλακὸς ταύτης ἀναφέρει. Περὶ τοῦ κροτάλου
τούτου ἔλεγεν ὁ πωλήσας ὅτι, εὐρέθη εἰς τὰ περίεξ τῆς Δημοσάνης.

διεσχυρίζεται, ὅτι ἡ πλάξ ἐκλάπη. Τοῦτο δὲ διεσχυ-
ρίζετο καὶ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ του πέρυσι τὸν Ἀπρί-
λιον καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς αὐτοὺς, ὅτε ἐπισκεπτόμενοι
τὰ γυμνάσια μετέβησαν ἐκ Τριπόλεως ἐπίτηδες εἰς
Πιαλί, εἶδον τὴν θέσιν, ἔνθα ἡ πλάξ εὐρέθη, καὶ ἐπρό-
τρεπον τὸν εὐρόντα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἵνα πωλή-
σωσι τὴν πλάκα εἰς τὸ μουσεῖον ἐπὶ τιμῇ οὐχὶ μικρᾷ.
Ἐνῷ δὲ ἐνόμιζον, ὡς οἱ ἐν Τριπόλει ἐβεβαίουν, ὅτι
ἡ πλάξ ὑπάρχει ἐν Πιαλί, ἔμαθον παρ' ἐλπίδα ἐν
Σπάρτῃ παρὰ τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου, ὅτι ἡ
ἐν Τεγέα εὐρεθείσα χαλκίνη πλάξ ὑπάρχει ἐν Σπάρ-
τῃ ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ μοιράρχου Πετμεζᾶ, εἶδε δὲ
αὐτὴν καὶ ὁ κύρ. Foucart περιοδεύων.

Καὶ τῷ ὄντι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πετμεζᾶ ἐδείχθη
αὐτοῖς πάνυ προθύμως πλάξ μεταλλίνη τοῦ αὐτοῦ
περίπου μεγέθους, ἔχουσα τὴν μίαν πλευρὰν γεγραμ-
μένην, μὴ ἔχουσα δὲ οὐδεμίαν κατίωσιν, ὅπερ ἐφαί-
νετο μὲν παράξενον, ἀλλ' ἀπεδίδετο εἰς τὸν τρόπον
τῆς καθάρσεως. Ἐνέκυψαν λεπτά τινα εἰς τὴν ἀνά-
γνωσιν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀρθρώσωσιν, εἰ μὴ
λέξεις, τινὰς σποράδην καὶ τοὺς δύο τελευταίους στί-
χους. Ἐξεληθόντες δὲ τῆς οἰκίας ἐσημείωσαν εὐθὺς
ἐν τῷ ἡμερολογίῳ ἀπὸ μνήμης τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέ-
λος τῆς ἐπιγραφῆς, ἔτι δὲ καὶ τὸ σχῆμα τῶν γραμ-
μάτων τοῦ ἀλφαθήτου, εἶναι δὲ ἡ μὲν ἀρχὴ ἦδε:

ΘΟΙΘΙΑΠΙΑΚΚΑΘΕΚΑ

τὸ δὲ τέλος τόδε:

ΟΙΤΕΣΑΤΑΙΔΙΑΣΝΙΝΤΟΚΑΤΟΝΘΕ
ΘΜΟΝ

Ἀφοῦ δὲ ἐπανῆλθον ἐκ τῆς περιουσίας εἰς Ἀθήνας,
ἀνήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησια-
στικῶν, ὅπερ ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ τὴν πλάκα διὰ τὸ
μουσεῖον παρὰ τοῦ κυρίου Πετμεζᾶ διὰ τοῦ ὑπουρ-
γείου τῶν στρατιωτικῶν. Ἐνῷ δὲ ἐπροσμένετο ἀνυ-
πομόνως ἀπάντησις καὶ πολλαχόθεν ὁ κύρ. Πετμεζᾶς
ἐπροτρέπετο νὰ πωλήσῃ εἰς τὸ μουσεῖον τὴν πλάκα,
ἣν ἀπέκτησεν, αἴφνης ἐνεφανίσθη ὁ ἀρχαιοπώλης Κου-
τσοῦκος φέρων εἰς χεῖρας πλάκα χαλκίνην ἐνεπίγρα-
φον καὶ καυχώμενος, ὅτι εἶναι αὐτὴ ἡ ἐν Τεγέα εὐρε-
θείσα τῷ 1865, κατῴρθωσε δὲ νὰ ἀγοράσῃ φέτος
παρὰ τοῦ εὐρόντος.

Ἡ πλάξ τοῦ Κουτσοῦκου διεκρίθη εὐθὺς, ὅτι εἶ-
ναι ἄλλη τῆς ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Πετμεζᾶ ὑπαρχού-

σης· διότι ἔχει καὶ τὴν ἑτέραν πλευρὰν γεγραμμένην, ἔχει κατώσιν, ἔχει δὲ καὶ σχίσμα εἰς τὴν μίαν τῶν μικροτέρων πλευρῶν. Ἐπαρατηρήθη πρὸς τούτοις ἐξ ἀντιπαραβολῆς τῆς πλακὸς πρὸς τὰ ἐν τῷ ἡμερολογίῳ ἀντιγεγραμμένα ἀπὸ μνήμης, ὅτι ἐν ταύτῃ μὲν ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ τὸ πρῶτον γράμμα εἶναι +, ἐν δὲ τῇ τοῦ Πετμεζᾶ \oplus , τὸ τρίτον εἶναι V, ἐν δὲ τῇ τοῦ Πετμεζᾶ I, τὸ δὲ 7 καὶ 8 γράμμα ΙΓ, ἐνῶ ἐν τῇ τοῦ Πετμεζᾶ εἶναι ΠΙ, ἐξ ὧν προκύπτει ἐν τῇ τοῦ Πετμεζᾶ ἡ ἀρχὴ $\oplus \text{O} \text{I} \oplus \text{I} \text{A} \text{P} \text{I} \text{A} \text{K} \text{K} \text{A}$... ἦν πολλοὶ μὲν ἀνέγνωσαν καὶ ἐνθυμοῦνται, ἐνθυμοῦνται δὲ μάλιστα, διότι οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τι. Πρὸς τούτοις ἐν τῷ προτελευταίῳ στίχῳ ἐν ταύτῃ μὲν κεῖται ΔΙΑCΝONTO (διαγόντω), ἐν δὲ τῇ τοῦ Πετμεζᾶ ΔΙΑCΝINTO.

Οὕτω λοιπὸν ἀντι μίᾳς χαλκίνης πλακὸς εὐρεθείσης ἐν Τεγέᾳ τῷ 1865, ἣν ἔκτοτε ἐζήτηε διὰ τῶν ἐν Τριπόλει ἀρχῶν νὰ ἀποκτήσῃ ἡ κυβέρνησις διὰ τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον, ἐμφανίζονται νῦν δύο, ὧν ἡ μὲν μία ὑπάρχει ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Πετμεζᾶ καὶ δεικνύεται μὲν ἀλλὰ δὲν ἀφίνεται νὰ ἀντιγραφῇ, ἡ δὲ ἐν τῷ Βαρθακειῷ ἐν τῇ συλλογῇ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν φιλαρχαίων, πρόχειρος εἰς πάντα, ὅστις ἐπιθυμῇ νὰ σπουδάσῃ καὶ νὰ ἐξετάσῃ αὐτήν. Καὶ ἀνὴρ μὲν φιλάρχαιος, ἐν Τριπόλει διαμένων, ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς πλακὸς τοῦ Κουτσοῦκου, ἀπήντησεν, ὅτι δύο πλακες χαλκίνας εὐρέθησαν ἐν Τεγέᾳ, ἡ μὲν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἣν ἔχει ὁ Πετμεζᾶς, ἡ δὲ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον, ἣν ἠγόρασεν ὁ Κουτσοῦκος τὸν Μάρτιον ἀντὶ 780 δραχμῶν κατὰ τηλεγραφικὴν παραγγελίαν δύο ἀρχαιολόγων διαμενοντῶν ἐν Ἀθήναις, οἵτινες ἐπεμψάν εἰς αὐτὸν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλλ' ὁ φίλος ἡμῶν οὗτος ἐξηπατήθη βεβαίως.

Ἡ ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Πετμεζᾶ ὑπάρχουσα πλάξ καὶ ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐξ αὐτῆς ἀντεγράφησαν ἀπὸ μνήμης, ἀντιπαραβαλλομένη πρὸς τὴν νῦν ἐν τῇ συλλογῇ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν φιλαρχαίων ὑπάρχουσαν, φαίνεται ἀντίγραφον ἐσφαλμένον ἐκ τῆς πλευρᾶς β' ταύτης. Ὁ ἀμαθὴς ἀντιγραφεὺς μὴ κατανοῶν, πῶς δύναται ἀρχαιοτάτη Ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ νὰ ἀρχηται μὲ + (σταυρὸν), περιέζωσεν αὐτὸν κύκλῳ καὶ μετεποίησεν εἰς \oplus ἀντὶ V (υ), τοῦ τρίτου γράμματος, ἀντέγραψε I, παραλείψας τὸ δεξιὸν κέρασ. Αὐτὸ δὲ τοῦτο συνέβη καὶ εἰς τὸν ἀπεικονί-

σαντα τὴν ἐν τῷ πίνακι πλευρὰν ταύτην τῆς πλακὸς, ὅπερ διέφυγε καὶ τὴν ἡμετέραν προσοχὴν ἐν τῇ ἀναθεωρήσει τοῦ πίνακος καὶ προσετέθη διὰ τῆς χειρὸς. Ἐπὶ τῆς πλακὸς τὸ κέρασ εἶναι σαφὲς καὶ V (υ) εἶναι τὸ τρίτον γράμμα. Μὴ προσέξας δὲ ὁ ἀντιγραφεὺς, τίνες ἐκ τῶν τριῶν καθέτων γραμμῶν, αἵτινες ἐπονται μετὰ τὸ A, τὸ ἕκτον γράμμα ἐν τῷ στίχῳ, συνδέονται ἄνωθεν, ἀντὶ νὰ συνδέσῃ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συνέδεσε τὴν πρώτην καὶ δευτέραν. Ἐτι ἀντὶ R, τοῦ δεκάτου γράμματος, διότι ἕνεκα τοῦ κάτω σκέλους συγχέεται μετὰ τοῦ K, ἀντέγραψε K καὶ παρήγαγεν οὕτω τὴν ἀρχὴν $\oplus \text{O} \text{I} \oplus \text{I} \text{A} \text{P} \text{I} \text{A} \text{K} \text{K} \text{A}$, ἣτις ἀληθῶς ἔκαμε τοὺς ἀρχαιολόγους νὰ μένωσιν ἄφωνοι ἐνώπιόν της. Περιέργον δ' εἶναι, ὅτι τὸ ἐν τῷ 10 στίχῳ κακῶς κεχαραγμένον Φ τῆς πλακὸς ταύτης, τὸ ἔχον διπλοῦν τὸν κύκλον, ἀντεγράφη ὑπὸ τοῦ ἀντιγραφεῖως πιστῶς καὶ ἐσημειώθη ὑφ' ἡμῶν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ ὡς σχῆμα τοῦ Φ ὑπάρχον ἐν τῇ πλακῇ τοῦ κυρ. Πετμεζᾶ.

Λυπούμεθα, ὅτι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν πρὸς ἀντιπαραβολὴν πλῆρες ἀντίγραφον τῆς πλακὸς τοῦ Πετμεζᾶ, καίτοι πολλὰ προσπαθήσαντες, πεποιθᾶμεν ὅμως, ὅτι ταῦτα μαθῶν ὁ ἀνὴρ θέλει τέλος πάντων ἐπιτρέψει νὰ ἀντιγραφῇ ἡ ἐν τῇ συλλογῇ αὐτοῦ πλάξ, ἵνα ἐκτιμηθῇ δεόντως· διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ εὐρεθῇ ἔχουσα ἄλλην ἀξίαν. Ὑπὸ τίνος δὲ χαλκεύονται ταῦτα, ἀγνοοῦμεν, ἀλλὰ τελευταῖον ἀνθρωπὸς τις ἀδιάφορος, ἐκ Στεμνίτης καταγόμενος, διηγήθη ἡμῖν ἀφελῶς, ὅτι ἐν Τριπόλει ὑπῆρχε χρυσοχόος, ὅστις ἐχάραττεν ἐπὶ πλακῶν χαλκίνων ἐπιγραφάς, ἀπεβίωσε δὲ πρὸ ὀλίγων μηνῶν ὅτι οὗτος ἐχάραξε τρεῖς πλάκας χαλκίνας, ὧν τὴν μίαν ἔχει ὁ Πετμεζᾶς, τὴν ἄλλην ἐγκατέλιπεν ἀτελῆ ἀποβιώσας. Ἡ δὲ τρίτη τί ἐγένετο, ἐρωτηθεὶς, ἀπεκρίθη, ὅτι ἠγνοεῖ ποῦ κατήνησεν.

Καὶ ταῦτα μὲν ἔατῳσαν τὰ ἐξωτερικὰ κριτήρια περὶ τῆς γνησιότητος τῆς πλακὸς ταύτης. Τὰ δὲ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων τοῦ Ἀρκαδικοῦ ἀλφαβήτου, ἐὰν ὑπάρχῃ διαφορὰ τις (ὄρ. Kirchhoff. St. d. gr. Alph. σελ. 100. ἐκδ. β'), τὰ ἐκ τῆς Ἀρκαδικῆς διαλέκτου καὶ ἰδίως τῆς Τεγεατικῆς (ὄρ. Ahrens. I. σελ. 231, καὶ πρὸ πάντων τὴν ἐν Τεγέᾳ εὐρεθείσαν περὶ Ἐργωνῶν διάταξιν Ἐργμ. Ἀρκαδ. 1860 ἀρ. 137. Arch. Zeit. Berl. 1860. 63), ἣτις

διάφορος είναι ένταῦθα, καὶ τὰ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν διαθηκῶν (ὄρ. K. Fr. Herm. P. Alt. § 63 καὶ 64), καθ' ὃ ένταῦθα καὶ οἱ νόθοι υἱοὶ εἰς τὴν σειράν τῶν κληρονόμων εἰσάγονται, καὶ μάλιστα πρὸ τῶν ἐγγυτάτω συγγενῶν, καὶ τὰ ἐκ τοῦ τύπου τῶν διαθηκῶν τοῦ γνωστοῦ ἡμῖν ἐκ τοῦ Διογένηος τοῦ Λαερτίου (III, 41. V, 11, 51, 69. X, 16) καὶ ἐξ ἀρχαίων μνημείων (ὄρ. C. I. G. 4 τὴν ἐκ Πετηλίας διαθήκην καὶ 1850 τὴν ἐκ Κερκύρας), ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐν ταῖς πλευραῖς τῆς πλακῆς αὐτῆς ὀρθογραφικὴν διαφορὰν (πρὸ. πλ. α σίχ. 3 ἀποθάνει, πλ. β. σίχ. 3 ζόν,

Ἐν τῇ πλευρᾷ α.

Ἐουθία τῷ Φιλαχαίῳ διακαταί
μαϊ. Αἱ κ' αὐτὸς [ε]ῖ, τ ῶ ἀνελέσ-
θω. Αἱ δὲ κ' ἀποθάνει, τῶν τέκνων
ἡμεν, ἐπεὶ κα πέντε Γέτεα.

5 Ἡβῶντι. Αἱ δὲ κα μὴ γένητα-
ι πέ[ντ] ἐτῶν, ἐ π ι δ ι κ ἄ τ ω ν ἡμεν.
Διαγνόμεν δὲ τὸς Τεγεάτα[ς]
κατὸν θεθμόν.

Ἐν τῇ πλευρᾷ β.

Ἐουθία παραθήκα τῷ Φιλαχα-
ίῳ. τ Τετρακαταί μαϊ ἀργυρίῳ. Εἰ μ-
έν κα ζόν, αὐτὸς ἀνελέσθω. Αἱ δὲ κ-
α μὴ ζόν, τοὶ υἱοὶ ἀνελόσθω τοὶ γνή-
5 σιοι, ἐπεὶ κα ἡβῶσωντι πέντε Γέτε-
α. Εἰ δὲ κα μὴ ζῶντι, ται θυγατέρες
ἀ]νελόσθω ται γνήσiai. Εἰ δὲ κα μὴ
ζῶ]ντι, τοὶ νόθοι ἀνελόσθω. Εἰ δὲ κα
μὴ νόθοι ζῶντι, τοὶ σ ἄ σ ι σ τ α π ο θ ι κ -

10 ε ς ἀνελόσθω. Εἰ δὲ κ' ἀμφιλέγωντ(ι, τ)
οὶ Τεγεᾶται διαγνόντω κατὸν
θεθμόν.

Περίεργον εἶναι, ὅτι ὁ παρακαταθέσας τὸ ἀργύ-
ριον δὲν ὀνομάζει ἑαυτόν, ἀλλ' ἴσως εἶναι αὐτὸς ὁ πα-
τήρ τοῦ Ἐουθίου Φιλάχαιος. Ἡ ἐν τῇ πλ. α δια-
θήκη ἀκυροῦται ὑπὸ τῆς ἐν τῇ πλευρᾷ β καὶ ἐν τῷ
χαλκώματι ἐξηλείφθη διὰ τῆς σφύρας. Τούτου δ' ἔ-
νεκεν ἡ πλάξ κατέστη πλατυτέρα τὸ ἄνω μέρος. Ὁ
διαθέτης, φαίνεται, πλουσιώτερος γενόμενος ἐν τῷ με-
ταξῷ, ἠκύρωσε τὴν πρώτην διαθήκην καὶ ἐν τῇ β ἀντι-
διακοσίῳν παρακαταθέτει τετρακοσίας μναῖς ἀργυρίου

πλ. α 5 Ἡβῶντι (;), πλ. β. 5 ἡβῶσωντι), πάντα ταῦτα
ἀφίνομεν εἰς ἄλλους νὰ συλλέξωσι καὶ νὰ κρίνωσι ἐξ
αὐτῶν περὶ τῆς πλακῆς ταύτης. Ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν,
ὅτι, καίτοι τὰς διαφορὰς ταύτας παρατηρήσαντες,
καίτοι πολλὰς ὑποφίας συλλαβόντες περὶ τῆς νοθείας
τῆς πλακῆς, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πεισθῶμεν, οὐχὶ ὅτι
ἡ ἐπιγραφή εἶναι νόθος, ἀλλ' ὅτι ἡ πλάξ δὲν εἶναι τὸ
πρωτότυπον αὐτό.

Λέγουσι δὲ τὰ ἐν ταῖς πλευραῖς αὐτῆς γεγραμ-
μένα κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν μεταγε-
νεστέρην γραφὴν τὰ ἐξῆς:

Ἐουθία τῷ Φιλαχαίῳ διακαταί
μαϊ. Αἱ κ' αὐτὸς [ε]ῖ, τ ῶ ἀνελέσ-
θω. Αἱ δὲ κ' ἀποθάνει, τῶν τέκνων
ἡμεν, ἐπεὶ κα πέντε Γέτεα.
5 Ἡβῶντι. Αἱ δὲ κα μὴ γένητα-
ι πέ[ντ] ἐτῶν, ἐ π ι δ ι κ ἄ τ ω ν ἡμεν.
Διαγνόμεν δὲ τὸς Τεγεάτα[ς]
κατὸν θεθμόν.

Ἐουθία παραθήκα τῷ Φιλαχα-
ίῳ. τ Τετρακαταί μαϊ ἀργυρίῳ. Εἰ μ-
έν κα ζόν, αὐτὸς ἀνελέσθω. Αἱ δὲ κ-
α μὴ ζόν, τοὶ υἱοὶ ἀνελόσθω τοὶ γνή-
5 σιοι, ἐπεὶ κα ἡβῶσωντι πέντε Γέτε-
α. Εἰ δὲ κα μὴ ζῶντι, ται θυγατέρες
ἀ]νελόσθω ται γνήσiai. Εἰ δὲ κα μὴ
ζῶ]ντι, τοὶ νόθοι ἀνελόσθω. Εἰ δὲ κα
μὴ νόθοι ζῶντι, τοὶ σ ἄ σ ι σ τ α π ο θ ι κ -

10 ε ς ἀνελόσθω. Εἰ δὲ κ' ἀμφιλέγωντ(ι, τ)
οὶ Τεγεᾶται διαγνόντω κατὸν
θεθμόν.

ἦτοι 43 χιλιάδας περίπου δραχμὰς σημερινὰς. Τὰς
λέξεις ταύτας βεβαίως ἀνέγνωσαν οἱ εὐρόντες τὴν
χαλκίνην ταύτην δέλτον καὶ τοῦτου ἕνεκα ἴσως ἔκρυ-
πτον αὐτὴν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἀναζητοῦντες τὸ
ἀργύριον ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα εὐρέθη ἡ δέλτος, καθὼς
ἄλλη τις πλάξ λιθίνη πολὺν χρόνον ἔκειτο ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ χωρίου τινός, κειμένου πλησίον τῶν Ἀθη-
νῶν, ἀλλ' ἅμα ἀνεγνώσθη ἐν αὐτῇ «ταμίαι τῶν ἱερῶν
χρημάτων» ἐκρύβη καὶ κρύπτεται ἤδη τέσσαρα ἔτη

ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων τῆς ἐκκλησίας, ἵσως ἵνα εὐρεθῶσι πρῶτον τὰ χρήματα.

Ἐν τῇ πλευρᾷ α τὸ ἐν τῷ 2 στίχῳ ΤΟ (ἀνελέσθω) φαίνεται, ὅτι εἶναι τὸ δωρικὸν ἐπίρρημα Τῶ, περὶ οὗ πολὺν λόγον ποιεῖται ὁ μέγας Ἑτυμολόγος, ἐρμηνεύων αὐτὸ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τόπου. Ἄλλ' ἵσως εἶναι καὶ τὸ δεικτικὸν ἄρθρον Ο τὸ σημαῖνον οὗτος φυλάττον τὸ Τ.

Τὰ ἐν τῷ 6 στίχῳ ΕΠΙΔΙΚΑΤΟΝ ἤμεν κείμενα ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ ἀνωτέρω τῶν τέκνων ἤμεν ὑπεμφαίνουσιν, ὅτι κατὰ τὴν Τεγεατικὴν διάλεκτον ἐκαλοῦντο ἐπιδίκατοι οἱ συγγενεῖς, οἵτινες τὰ τῶν κληρονομιῶν ἐλάμβανον δι' ἐπιδικασίας, οὐχὶ ἀνεπίδικα ὡς οἱ παῖδες τὰ πατρῶα.

Ἐν τῇ πλευρᾷ β στίχ. 2 ὁ ἐγχαράκτης μετὰ τὸ Τ (τετρακαταίαι) ἀντὶ Ε ἔγραψε Ι καὶ κατ' ἐπανόρθωσιν ἔγραψε καὶ τὸ Ε, ὥστε τὸ Ι οὐδόλως ἔχει τὸν τόπον του ἐνταῦθα.

Ἐν τῷ τοῦ 9 στίχου ΞΑΞΙΞΤΑ ὑπεμφαίνεται τὸ παρ' Ἡσυχίου Αἰσχύλειον ἄσσιστα, ὅπερ ὁ Ἡσύχιος ἐρμηνεύει ἐγγίστα, ἥτις σημασία ἀπαιτεῖται ἐνταῦθα, διότι βεβαίως ἐννοοῦνται οἱ ἐγγυτάτω τῶν

γένει. Ἄλλ' ἂν κατὰ λάθος τοῦ ἀντιγραφέως ἢ διαλεκτικῶς κείται ἐν τῇ δέλτῳ ΞΑΞΙΞΤΑ, ἄδηλον.

Τὰ ΠΟΘΙΚΕΞ εἶναι τὸ δωρικὸν ποθήκοντες ἢ ποθίκοντες, οἱ κοινῶς προσήκοντες, οἱ συγγενεῖς, ἔκειτο δ' ἵσως ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ποθίκοντες καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιγραφέως παρελείφθησαν τὰ γράμματα ΟΝΤ, διότι δυσκόλως δύναται νὰ δεχθῆ τις, ὅτι ὑπῆρχεν ἐπίθετον ποθιξ.

Τὰ ἐν τῷ 10 καὶ 11 στίχῳ ΑΝΦΙΛΕΟΝΤ||ΟΙ-ΤΕΣΕΑΤΑΙ εὐρίσκονται ἐλλειπῆ. Ὁ ἀντιγραφεὺς ἐσύγχυσε τὰ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ΤΙΤΟΙ, ἅτινα ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ῥήματος ἀμφιλέγωντι καὶ τοῦ ἄρθρου τοὶ καὶ μεταβαίνων ἐκ τοῦ ἐνὸς στίχου εἰς τὸν ἄλλον παρέλειψε τὰ ΙΤ πηδήσας ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τ εἰς τὸ ἄλλο.

Καὶ ταῦτα μὲν νὰ γραφῶσιν ὑπὸ τινος τῶν ἡμετέρων σοφῶν πρὸς ἐξαπάτησιν, ἐκλιπόντος ἤδη τοῦ Σιμωνίδου, εἶναι ἀπίστευτον· ἀλλὰ νὰ ἀντιγραφῶσι καὶ μάλιστα ἐσφαλμένως ὑπὸ τῶν κερδοσκοπῶν ἀρχαιοκαπήλων εἶναι εὐχερέστατον, καὶ ἀνευ ἄλλων τιῶν κριτηρίων δύναται νὰ ἐξαπατηθῆ τις οὐχὶ δυσκόλως.

II. Εὐστρατιάδης.

Ἄριθ. 411.

(ἄρ. πίν. 51)

Ἐν τῷ 51 πίνακι ἀπεικονίσθησαν δύο σκεύη κεράμια, τὰ ὁποῖα εὐρέθησαν πρὸ 86 μηνῶν ἐν τάφῳ Ἀττικῷ, ἀνατολικῶς τῶν Ἀθηνῶν, ἐν τέταρτον ὥρας πέραν τοῦ Ἰλισσοῦ, καὶ ἀγορασθέντα ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας κατετέθησαν ἐν τῷ Μουσεῖῳ αὐτῆς τῷ ἐν τῷ Βαρβακείῳ. Ἐκάτερον τούτων εἶναι μονοκόμματον, ἀλλὰ χάριν εὐκρινείας ἀπεικονίσθη χωριστὰ ἑκατέρου ἢ τε πλαγία ἐπιμήκης ὄψις καὶ ἡ ὀπίσω κυκλοτερῆς, καὶ παρετέθησαν τὰ γράμματα Α α καὶ Β β. Εἶναι δὲ ἀμφότερα τέλεια, ἂν καὶ συγκολληθέντα ἐκ πλειόνων θραυσμάτων, πλὴν μικρᾶς ἐλλείψεως κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ χειλοειδοῦς τέρματος τοῦ Α. Μέγεθος ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἀμφότερα, μῆκος μὲν 0,26, περίμετρον δὲ τοῦ χειλούς 0,33. Τὸ σχῆμα τῶν ὅτι εἶναι καινοφανές, συμφωνοῦσι πάντες ὅσοι τὰ εἶδαν. Φοβούμενοι δὲ ἡμεῖς, μήπως αὐτὸ δὲν καταληφθῆ ἱκανῶς ἐκ μόνης τῆς εἰκόνας, ἐπιχειροῦμεν

καὶ διὰ λόγου νὰ τὸ περιγράψωμεν. Κοῖλος κύλινδρος ἐπιμήκης, μὲ ὄχι συνεχῆ ὄλην τὴν περιφέρειάν του, ἀλλὰ χαίνουσαν εἰς μῆκος κατὰ τὸ ἐν περίπου τρίτον αὐτῆς, (ὅπερ ἀπετμήθη νωποῦ ἐτι ὄντος τοῦ πηλοῦ), εὐρύνεται ὀλίγον πρὸς τὸ ἕτερον αὐτοῦ ἄκρον εἰς στόμιον ἢ χεῖλος, τὸ δὲ ἀντικείμενον τούτῳ ἄκρον ἢ ὀπίσω πέραν τοῦ κυλίνδρου δὲν εἶναι ἀνοικτόν· οὔτε δὲ βάσις τοῦτο οὔτε πυθμὴν δικαίως δυνάμενον νὰ ὀνομασθῆ, κυρτοῦται κυκλοτερῶς, ὑπερέξον καὶ τοῦ χαίνοντος τῆς κυλινδρικής περιφέρειας μέρους. Τοῦ κυκλοτεροῦς τούτου πέρατος τὸ ἔσθην βάθος εἶναι μικρὸν, ἐν τῷ Β σχεδὸν μηδαμινόν. Ἐτρύπησε δὲ ὁ κεραμεὺς ῥαβδίῳ, νωποῦ ἐτι ὄντος τοῦ πηλοῦ, δύο τρύπας εἰς ἑκάτερον τῶν σκευῶν, ἐν μὲν τῷ Β παρὰ τὸ ἄκρον τοῦ κυκλοτεροῦς κυρτώματος κατὰ τὸν λαίμῳ τῆς γυναικείας κεφαλῆς, ὡς ὁράται ἐν τῇ εἰκόνι β, ἐν δὲ τῷ Α παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ σκεύους,

τουθ' ὅπερ δὲν φαίνεται ἐν τῇ λιθογραφίᾳ (*). Ἡ διακόσμησις τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας ἀμφοτέρων τῶν σκευῶν, οὔσα κατὰ τὴν τέχνην τῶν συνήθων ἀρχαίων ἀγγείων, τῶν ἐχόντων ἐρυθρὰς μορφὰς καὶ κοσμήματα ἐπὶ μέλανος ἐδάφους, εἶναι καθ' ὅλου εἰπεῖν ὁμοία, πλὴν τῶν ὀρωμένων ἐν τῷ πίνακι διαφορῶν, ὧν μείζων εἶναι, ὅτι τὸ Β δὲν ἔχει δι' ὅλου μορφὰς γυναικῶν, ὡς ἔχει τὸ Α κατ' ἀμφοτέρως τὰς πλευράς (ἐν τῷ πίνακι ὁμῶς ἀπεδόθη μόνον ἡ μία πλευρὰ, ἡ κάλλιον διατηρουμένη, ὀλίγον δὲ διαφέρει καὶ ἡ ἄλλη). Ἄν καὶ ὁ ἀρχαῖος ζωγράφος πολὺ ἀμελῶς ἐζωγράφησε τὰς γυναῖκας, διακρίνομεν ὁμῶς, ὅτι ἡ μία κρατεῖ κάλαθον, ἡ ἄλλη κάτοπτρον. Ἄς προσθέσωμεν ἐδῶ, ὅτι ἀφοῦ ἤδη εἶχαν παρασκευασθῆ πρὸς ἐκδοσὶν τὰ σήμερον δημοσιευόμενα δύο σκεύη, καὶ τρίτον ὁμοιον, τῶν αὐτῶν διαστάσεων καὶ τῆς αὐτῆς προελεύσεως, εἰσῆλθεν εἰς τὴν συλλογὴν τῆς ἐταιρίας, τοῦ ὁποίου αἱ κατὰ τὰς δύο πλευράς ζωγραφίαι μορφῶν καὶ ἐπιμελέστερον εἶναι πεποιτημέναι καὶ κάλλιον διατηροῦνται, διαφέρουσι δὲ καθ' ὅσον ἐκεῖ βλέπει τις ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς πλαγίας ἐπιφανείας ἄνδρα ἐν ἱματίῳ καὶ στηριζόμενον εἰς βακτηρίαν, ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν αὐτοῦ ἀνὰ μίαν γυναῖκα, ὧν ἡ ἑτέρα, βλέπουσα πρὸς τὸν ἄνδρα, κρατεῖ ἀλάβαστρον, ἐπὶ δὲ τῆς ἄλλης ἐπιφανείας, δύο κατὰ σειρὰν ζεύγη ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν παρίστανται συνομιλοῦντα· οἱ ἄνδρες ἔχουσι βακτηρίαν, τῶν γυναικῶν δὲ ἡ μὲν κρατεῖ ταινίαν, ἡ δὲ ἀλάβαστρον. Ὅπισω δὲ ἦτοι ἐπὶ τῆς τοῦ κυκλοτεροῦς κυρτώματος ἐπιφανείας φαίνεται γυναικεῖα προτομή, ὡς καὶ ἐν τοῖς σήμερον δημοσιευομένοις. Ἄλλ' ἴσως εἰς ὅχι ἀναγκαῖα διατρίβομεν ἀναφέροντες ταῦτα, διότι καὶ ἐκεῖναι αἱ εἰκόνες αἱ ἀδημοσίευτοι καὶ ἡ σήμερον δημοσιευομένη, κοινόταται οὔσαι παραστάσεις, ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου τῶν ἀρχαίων εἰλημμένοι, οὐδὲν ἴσως

ἢ σμικρὸν συντελοῦσιν εἰς κατάληψιν τοῦ οὐ μάλιστα ἔχομεν χρεῖαν νὰ μάθωμεν, τὸ τί εἶναι δηλ. τὰ σκεύη ταῦτα καὶ εἰς ποίαν χρῆσιν ἦσαν ὠρισμένα. Πρὸς τοῦτο μᾶλλον φαίνονται συντείνοντα τὰ καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν σκευῶν ὁμοίως παρουσιαζόμενα φυλλοειδῆ χαράγματα, ὅξεϊ ὀργάνῳ ἐγκεχαραγμένα ἐπὶ νωποῦ ἔτι τοῦ πηλοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς κατὰ μῆκος ῥάχειος αὐτῶν, τὰ ὅποια τί ἄλλο δύνανται νὰ ἐμφανῶσιν ἢ φύλλωμα καλύβης καὶ κεραμίδας τέγους; καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τοῦτο τοῦλάχιστον συμπεραίνεται, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν σκευῶν τούτων ἐκτάδην καὶ πρηνῶν κειμένων ἐγένετο, ὅπως καὶ ἐν τῇ εἰκόνι τὰ παρестήσαμεν, ὅχι δὲ ὅτι ἰδρύνοντό ποτε ὀρθὰ εἴτε ἐπὶ τοῦ χεῖλους εἴτε ἐπὶ τοῦ ἐζωγραφημένου κυκλοτεροῦς κυρτώματος· ἀλλὰ κείμενα οὕτω τὰ φανταζόμεθα ὅχι ἄνευ τινὸς ὑποκάτω σανίδος ἢ πηλίνης ἢ λιθίνης πλακῶς, ἐφ' ἧς ἐτίθεντό τινα πράγματα (*), τὰ ὅποια ἐσκεπάζοντο ὑπὸ τούτων δὴ τῶν κεραμουργικῶς κεκοσμημένων σκευῶν. Ὅποια πράγματα δὲ ἦσαν τὰ ὑποκάτω τιθέμενα; ἴσως ἐργαλεῖα καὶ ὕλη ἐργοχειρῶν γυναικειῶν. Καὶ στεγάσματα δὲ ἀμαξίδων παιδικῶν δύναται τις τὰ σκεύη ταῦτα νὰ ἐκλάβῃ καὶ ἄλλο τι τοιοῦτο, μόνον μὴ μακρυνόμενος τῆς ἐννοίας τοῦ ὅτι πρηνῆ ἐποίουν τὸ ἑαυτῶν ἔργον, ὅχι δὲ ὀρθὰ οὕτως ἢ ἄλλως οὔτε ὕπτια. Ἐξ ἑπτὰ ἄλλας διαφορῶν ἐκδοχᾶς καὶ ἐξηγήσεις αὐτῶν ἠκούσαμεν, ἀλλὰ δὲν τὰς ἀναγράφωμεν, ὡς μὴ εὐκόλως καὶ διὰ βραχέων ὑποστηρίζομενας. Τελευτῶντες χρεωστοῦμεν τοῦτο ἔτι νὰ δηλώσωμεν εἰς πάντας τοὺς μέλλοντας νὰ προσέξωσιν εἰς τὰ ἀπεικονισθέντα σκεύη, ὅτι δὲν δύνανται αὐτὰ κατ' οὐδένα τρόπον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς συμπληρούμενα ἀμοιβαίως δι' ἀντιστρόφου ἐπιθέσεως καὶ προσαρμογῆς τῶν ἀντικειμένων ἄκρων των, ἦτοι βραχύτερον εἰπεῖν, δὲν ζευγαρώνουν, οὔτε ὡς ταίρια ἐταιριοῦνται, καὶ ἄς ἀπέχη τοιαύτης ὑποθέσεως πᾶς μέλλων ἐξηγητῆς αὐτῶν.

Σ. Α. Κουμανούδης.

(*) Ὅτε τὸ πρῶτον διεσκοποῦμεν τὴν πιθανὴν τῶν σκευῶν τούτων χρῆσιν, περὶ ἧς κατωτέρω, ἡ διάφορος αὕτη θέσις τῶν τρυπῶν μᾶς ἐνέβαλεν εἰς οὐκ ὀλίγην σύγχυσιν, ὕστερον δ' ἐπέισθημεν, ὅτι εἶναι σχεδὸν ἀδιάφορος· διότι αἱ τρυπᾶι δυνατόν καὶ πρὸς μόνον τὴν κρέμασιν τῶν σκευῶν ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις τῶν κεραμῶν καὶ ἐν τοῖς τάφοις νὰ ἐποιήθησαν.

(*) Τὸ πάχος τῆς σανίδος ἢ πλακῶς τόσον ὑποθέτομεν ὅσον εἶναι τὸ ὕψος τῆς προεκβολῆς τοῦ κυκλοτεροῦς κυρτώματος, τὸ ὅποιον πάχος ὕστερον θὰ ἡλαττοῦτο κατὰ μικρὸν παρὰ τὸ στόμιον.

Η ἀγωνοθετική αὐτὴ ἐπιγραφή, ἣν δημοσιεύομεν ἐνταῦθα μόνον ἐν μικροῖς γράμμασιν, εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ λίθου λευκοῦ, ὃν τῷ 1858 ὁ νομαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος Μάγνης ἐν τῇ περιοδείᾳ του εὔρεν ἐν τινὶ οἰκίᾳ ἐν Ἀλιθέρι τῆς Εὐβοίας, ὃ δὲ νομάρχης, εἰς ὃν ἀνήγγειλεν αὐτόν, μετεκόμισεν εἰς Χαλκίδα καὶ ἐπέμψεν ἀντίγραφον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐκπαιδεύσεως (ὄρ. πρωτ. 6462 Ὀκτώβρ. 1859). Ὁ λίθος μετὰ ταῦτα ἐνομιζέτο ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεστραμμένος, ἀλλ' ἀναζητηθεὶς ἐπιμελῶς ἀνευρέθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1868 ἐν τῷ γυμνασίῳ Χαλκίδος, ἔνθα ἦν πρότερον ἢ νομαρχία. Εἶναι δὲ μετεσκευασμένος εἰς κιονόκρανον βυζαντινοῦ παραστάτου καὶ

τούτου ἕνεκα ἡ ἐπιγραφή εἶναι κολοβὴ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν καὶ τὸ κάτω μέρος. Ἡ δεξιὰ πλευρὰ φαίνεται, ἔμεινεν ἄθικτος. Τὸ νῦν μῆκος τοῦ λίθου εἶναι 0,52, τὸ δὲ πλάτος 0,39. Τὰ γράμματα ἔχουσι κεκοσμημένα τὰ ἄκρα, τὸ Α ἔχει γωνιώδη τὴν τέμνουσαν τὰ σκελῆ γραμμῆν, ἀλλὰ διατηροῦσιν ἐτι Σ Ε Ω, τὸ σχῆμα τοῦτο. Ἐχουσι δὲ τὰ γράμματα πάνυ ἀνωμάλως τὸ μέγεθος. Τούτων ἕνεκα ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μικροῖς γράμμασι γενομένη μεταγραφῇ ἄλλοι μὲν τῶν στίχων ἀπέβησαν πάνυ μεγάλοι, ἄλλοι δὲ πάνυ μικροί, αἱ δὲ συμπληρώσεις ἐτέθησαν κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν.

Τὸ ἄνωθεν δημοσιεύομενον ἐν μικροῖς γράμμασιν

Ἡ ἀγωνοθετική αὐτὴ ἐπιγραφή, ἣν δημοσιεύομεν ἐνταῦθα μόνον ἐν μικροῖς γράμμασιν, εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ λίθου λευκοῦ, ὃν τῷ 1858 ὁ νομαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος Μάγνης ἐν τῇ περιοδείᾳ του εὔρεν ἐν τινὶ οἰκίᾳ ἐν Ἀλιθέρι τῆς Εὐβοίας, ὃ δὲ νομάρχης, εἰς ὃν ἀνήγγειλεν αὐτόν, μετεκόμισεν εἰς Χαλκίδα καὶ ἐπέμψεν ἀντίγραφον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐκπαιδεύσεως (ὄρ. πρωτ. 6462 Ὀκτώβρ. 1859). Ὁ λίθος μετὰ ταῦτα ἐνομιζέτο ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεστραμμένος, ἀλλ' ἀναζητηθεὶς ἐπιμελῶς ἀνευρέθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1868 ἐν τῷ γυμνασίῳ Χαλκίδος, ἔνθα ἦν πρότερον ἢ νομαρχία. Εἶναι δὲ μετεσκευασμένος εἰς κιονόκρανον βυζαντινοῦ παραστάτου καὶ

τούτου ἕνεκα ἡ ἐπιγραφή εἶναι κολοβὴ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν καὶ τὸ κάτω μέρος. Ἡ δεξιὰ πλευρὰ φαίνεται, ἔμεινεν ἄθικτος. Τὸ νῦν μῆκος τοῦ λίθου εἶναι 0,52, τὸ δὲ πλάτος 0,39. Τὰ γράμματα ἔχουσι κεκοσμημένα τὰ ἄκρα, τὸ Α ἔχει γωνιώδη τὴν τέμνουσαν τὰ σκελῆ γραμμῆν, ἀλλὰ διατηροῦσιν ἐτι Σ Ε Ω, τὸ σχῆμα τοῦτο. Ἐχουσι δὲ τὰ γράμματα πάνυ ἀνωμάλως τὸ μέγεθος. Τούτων ἕνεκα ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μικροῖς γράμμασι γενομένη μεταγραφῇ ἄλλοι μὲν τῶν στίχων ἀπέβησαν πάνυ μεγάλοι, ἄλλοι δὲ πάνυ μικροί, αἱ δὲ συμπληρώσεις ἐτέθησαν κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν.

Τὸ ἄνωθεν δημοσιεύομενον ἐν μικροῖς γράμμασιν

- Ἄριθ. 412.
- Πολ]εμάρχου Εὐθ]Υππίδου, ἀγωνοθέτο[ο
 τῶν] Ταμυνείων Βουλάρχου τοῦ Χαρίδα
 οἰδ]ε ἐνίκων. Ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀπόλλ[ω-
 να. νο. .]ημος Κραταιμένου Ἐρετριεύς.
5. Σαλπιστάς.
 Ἀριστῶν;]εξ Ἀριστῶνακ[τρ]ος Πάφοις ἀπὸ Κύπρο[υ].
 Κήρυκας.
 εἰτωρ Φιλο[ξ]έ[ν]ου Ἐρετριεύς. Αὐλητάς.
 σιχος Ἐπικλέους Θηβαῖος. Κιθαριστάς.
 10 Ἡγέλοχος Ἀσκληπιογένου Αἰολεύς ἀπὸ Μυρίν[ης].
 ν κοινήν. Ἡγέλοχος Ἀσκληπιογέ-
 νου Αἰολεύς ἀπὸ Μυρίνης. Παῖδας
 δόλιχον. Ἀριστόνικος Ἀριστονί-
 κου Κ]αρύστιος. Στάδιον. Ἀριστό-
 15 νικο]ς Ἀριστονίου Καρύστιος.
 Δίαυ]λον. Τιμοκράτης Φανο-
 υς Ἐρετριεύς. Πάλην.
 Θεόδ]ωρος Δημητρίου Θηβαῖος.
 Πυγμ]ήν. Θεόδωρος Δημητρίου Θηβαῖ-
 20 ος. Παγ]κράτ[ι]ον. Νικόξενος Ἐπινίκου
 Χαλκι]δεύς. Ἄνδρας δόλιχον. Λυσίθε-
 ος Ἡρ]ακλεοδώρου Θηβαῖος. Στάδιον.
 οδωρος Καλλιππίδου Ἐρετρι-
 εύς. Δ]ίαυλον ΜνάσιΠος Ἀψεύδων[ος
 25 Χαλκι]δεύς. Πάλην. Μελάνθιος Ἴσ-
 μνηο,]δώρου Ἀθηδόσιος. Πυγμ-
 ἦν . . . ηλης Φίλωνος Κυρηναιός.
 [Παγκράτιον

ἀντίγραφον ἐγένετο ἐκ δύο κεφαλαίοις γράμμασι ἀντιγράφων καὶ δύο χαρτίνων ἐκτυπωμάτων οὐχὶ πάντοτε σαφῶν, ἅτινα παρεσκεύασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας ὁ Χαλκιδεὺς Δ. Παππαναστασίου, ὅστις μετὰ πολλοῦ ζήλου συλλέγει τὰ τῆς πατρίδος του ἀρχαῖα. Τὰ ἀντίγραφα ἀμφοτέρωθεν ἐν τῷ 11 στίχῳ παρέχουσι . . . Ν ΚΟΙΝΗΝ, καὶ ἐν τοῖς ἐκτυπώμασι τὸ Ο εἶναι σαφές. Τὸ ἀγώνισμα εἶναι ἡμῖν ἄδηλον, τὸ δὲ ἐπιθετον δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ ΚΑΙΝΗΝ, ὅπερ ἀπαντῶμεν μετὰ τῶν τραγωδίων, κωμωδίων (πρὸς τὴν Βοιωτ. ἐπιγρ. C. I. G. 1585). Ἦν δ' ἴσως μουσικὸν τὸ ἀγώνισμα.

Τὰ Ταμύνεια, περὶ ὧν πρόκειται ἐν τῷ λίθῳ, νῦν πρῶτον γίνονται γνωστὰ ἐξ αὐτοῦ. Εἶναι δὲ ἀγὼν, ὅστις ἐτελεῖτο ἐν Ταμύναις, πόλει τῆς Ἐρετρικῆς. Ὁ δὲ θεὸς, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἐτελεῖτο, ἤθελεν ὑποθέσει τις, ὅτι εἶναι ὁ Ζεὺς, ὅστις ἐτιμᾶτο ἐν Ταμύναις, ἐπικαλούμενος Ταμυναῖος (ὄρ. Στέφ. Βυζ. ἐν λ. Τάμυνα), ἀλλὰ τὰ ἐν τῷ 3 στίχῳ τοῦ λίθου «ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα», τὸ ὁποῖον ἐνίκησεν ὁ πρῶτος ἀναγεγραμμένος τῶν νικητῶν, μαρτυροῦσιν, ὅτι ὁ ἀγὼν ἐτελεῖτο εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὅτι δὲ ἐν Ταμύναις ἐτιμᾶτο ὁ Ἀπόλλων καὶ ἱερὸν εἶχεν ἀναφέρει ῥητῶς ὁ Ἀρποκρατίων (ἐν λ. Ταμύναις), ἵνα παραλείψωμεν τὸ τοῦ Στράβωνος (σελ. 447. C) συγκεχυμένον καὶ ἀμφιβαλλόμενον χωρίον (ὄρ. Kramer αὐτόθι). Καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ δὲ τῇ ἐν Ἀλιβέρι εὐρεθείσῃ, ἣν ἐδημοσίευσεν ὁ Ραγκαβῆς (A. H. N. 957), ὁ θεὸς Ἀπόλλων ὑπεμφαίνεται, καὶ εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ἀνήκον τὰ τεμένη, περὶ ὧν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἐπρόκειτο. Ὅτι δὲ ἐν Ταμύναις ἐτελεῖτο ἀγὼν, ἠδύνατο νὰ εἰκάσῃ τις ἐκ τοῦ ἐν Ταμύναις ὑπάρχοντος ἵπποδρόμου, ὃν ἀναφέρει ὁ Αἰσχίνης (κ. Κτησιφ. § 86). Ἐκ τοῦ ἵπποδρόμου δὲ τούτου καὶ τοῦ λίθου τὰ Ταμύνεια φαίνονται ἔχοντα ἀγωνίσματα μουσικά, ἀθλητικά καὶ ἵππικά.

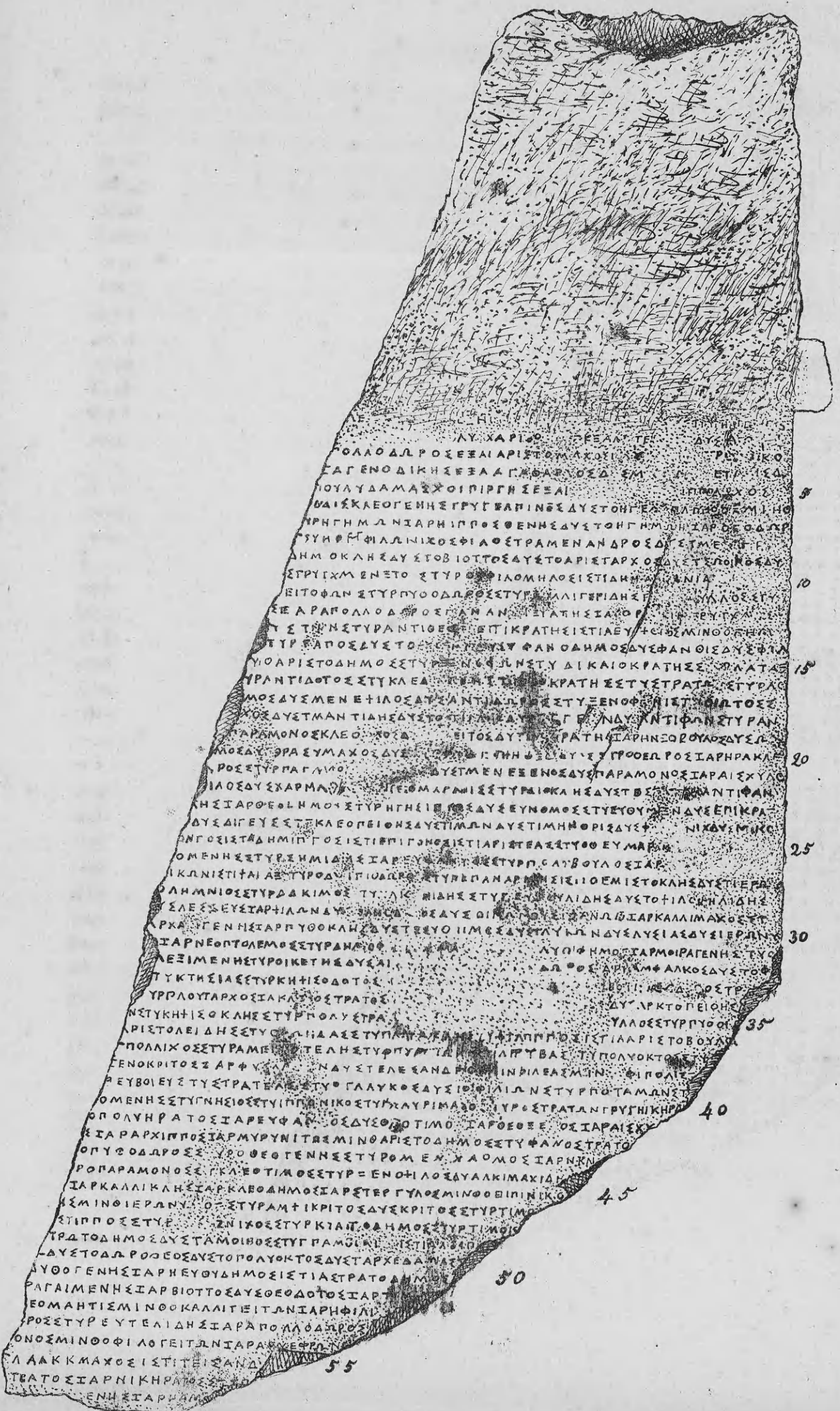
Ἄν καὶ ὁ λίθος παρετηρήθη καὶ ἀντεγράφη πρὸ 40 ἐτῶν, εἰκάζομεν ὅμως, ὅτι ἔμεινεν ἄχρι τοῦδε ἀνέκδοτος. Τούλάχιστον ὁ τελευταῖος (1864) περὶ Ταμυνῶν γράψας Baumeister ἐν τῇ περὶ Εὐβοίας πραγματείᾳ αὐτοῦ (Skizze der insel Euboeia 1864) δὲν γνωρίζει τὸν λίθον ἄλλως ἢ ἠθελε κάμει χρῆσιν αὐτοῦ, ἵνα ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην, ὅτι ἐν Ἀλιβέρι ἔκειντο

αἱ Ταμύναι, ἣν καὶ αὐτὸς ἀκολουθεῖ. Τὸν λίθον τοῦτον ἐννοοῦμεν ἀνωτέρω (σελ. 325), λαλοῦντες περὶ τοῦ ἐν Ταμύναις τιμωμένου Ἀπόλλωνος.

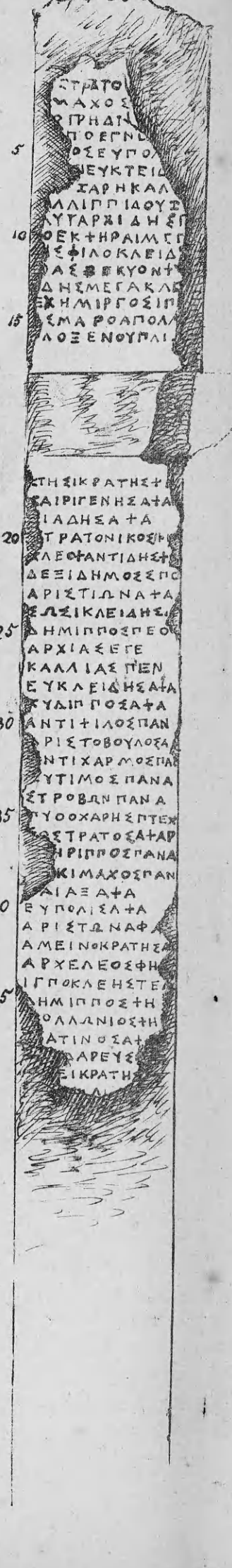
Ποῦ εὔρε τὸν λίθον ὁ ἔχων αὐτὸν ἐν Ἀλιβέρι ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἔνθα ἐπρατήρησεν αὐτὸν ὁ Μάγνης, δὲν λέγεται ἐν τῇ τοῦ νομάρχου ἀναφορᾷ, ἀλλ' εἰκάζει τις εὐχερῶς, ὅτι εὔρεν αὐτὸν ἢ ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῷ ἢ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἀλιβερίου. Πάνυ δὲ εὐστόχως εἰκάσεν ὁ Οὐλερίχος (Reis. u. Forsch. τόμ. 2. σελ. 248), ὅτι αἱ Ταμύναι ἔκειντο, ἔνθα κεῖται νῦν τὸ χωρίον Ἀλιβέρι, καὶ ματαίως ὁ Ραγκαβῆς καὶ ὁ Bursian ζητοῦσιν αὐτὰς ἐν τῷ χωρίῳ Βάθεια (ὄρ. Baumeist. Skiz. d. ins. Euboeia. σελ. 33. Ραγκ. A. H. τόμ. 2. σελ. 663). Τὰ χωρία ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων 3 1/2 ὥρας καὶ ἀποχωρίζονται διὰ τῆς λεγομένης Κακῆς Σκάλας.

Ἄλλ' ὁ λίθος ἡμῶν ἔχει καὶ ἄλλην τινὰ ἀξίαν. Ὁ ἐν τῷ 11 στίχῳ ἀναφερόμενος Ἠγέλοχος Ἀσκληπιογένης Αἰολεὺς ἀπὸ Μυρίνης, ὁ νικήσας τὸ ἀγώνισμα, ἐξ οὗ ἐν τῷ λίθῳ ἐσώθησαν μόνον τὰ . . . ν κοινήν, εἶναι βεβαίως ὁ αὐτὸς ὁ ἐν τῷ 10 στίχῳ ἀναγεγραμμένος ὡς νικήσας τοὺς κιθαριστάς. Οὗτος δὲ ἀπαντᾶται καὶ ἐν τῇ ἀγωνοθετικῇ ὁμοίᾳ ἐπιγραφῇ, ἣν πρῶτος ἀντέγραψεν ἐν Ὀρχομενῷ ὁ Μελέτιος (Γεωγ. σ. 342), ἐπεξεργάσθη δὲ ὁ Βοϊκχίος (Staatsh. 2. σελ. 359 ἐκδ. α. καὶ C. I. G. 1583. πρὸς Keil. S. Inser. Boeot. σελ. 57). Καὶ ἐν αὐτῇ ὁ Ἠγέλοχος οὗτος νικᾷ τοὺς κιθαριστάς τὰ Χαριτήσια. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔνεκα τῆς Βοιωτικῆς διαλέκτου, ἐν ἣ εἶναι γεγραμμένη, ἐνομισθη πολλῶ ἀρχαιότερα τῆς 145 Ὀλυμπιάδος. Νῦν δὲ γνωστοῦ γενομένου τοῦ προκειμένου συγχρόνου λίθου, οὗ ἡ γραφὴ εἶναι ἀναμφισβητήτως πολὺ μεταγενεστέρα, ἀνάγκη εἶναι καὶ ἐκείνη νὰ τεθῇ εἰς πολλῶ ὑστερωτέρους χρόνους. Ἀμφοτέραι αἱ ἐπιγραφαὶ ἄρχονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ μὲν ὁ χρόνος ὀρίζεται δι' ἄρχοντος, ἐν ταύτῃ δὲ διὰ πολέμαρχου. Οἱ πολέμαρχοι εἶπαν κεῖται ἐν τῇ ἐν Ἐρετρίᾳ εὐρεθείσῃ ἐπιγραφῇ C. I. G. 2144, ἣτις ἐτέθη ὑπὸ Βοικχίου εἰς τὴν Ὀλ. 145. 4 (197 π. X). Ἄλλ' ὁ ἐνταῦθα ὀρίζων τὴν χρονολογίαν εἰς καὶ μόνος πολέμαρχος φαίνεται ὅτι ὁμοιάζει μᾶλλον μετὸν ἐπὶ τοὺς ὀπλίτας στρατηγὸν καὶ εἰς μεταγενεστέρους χρόνους ἀνήκει.

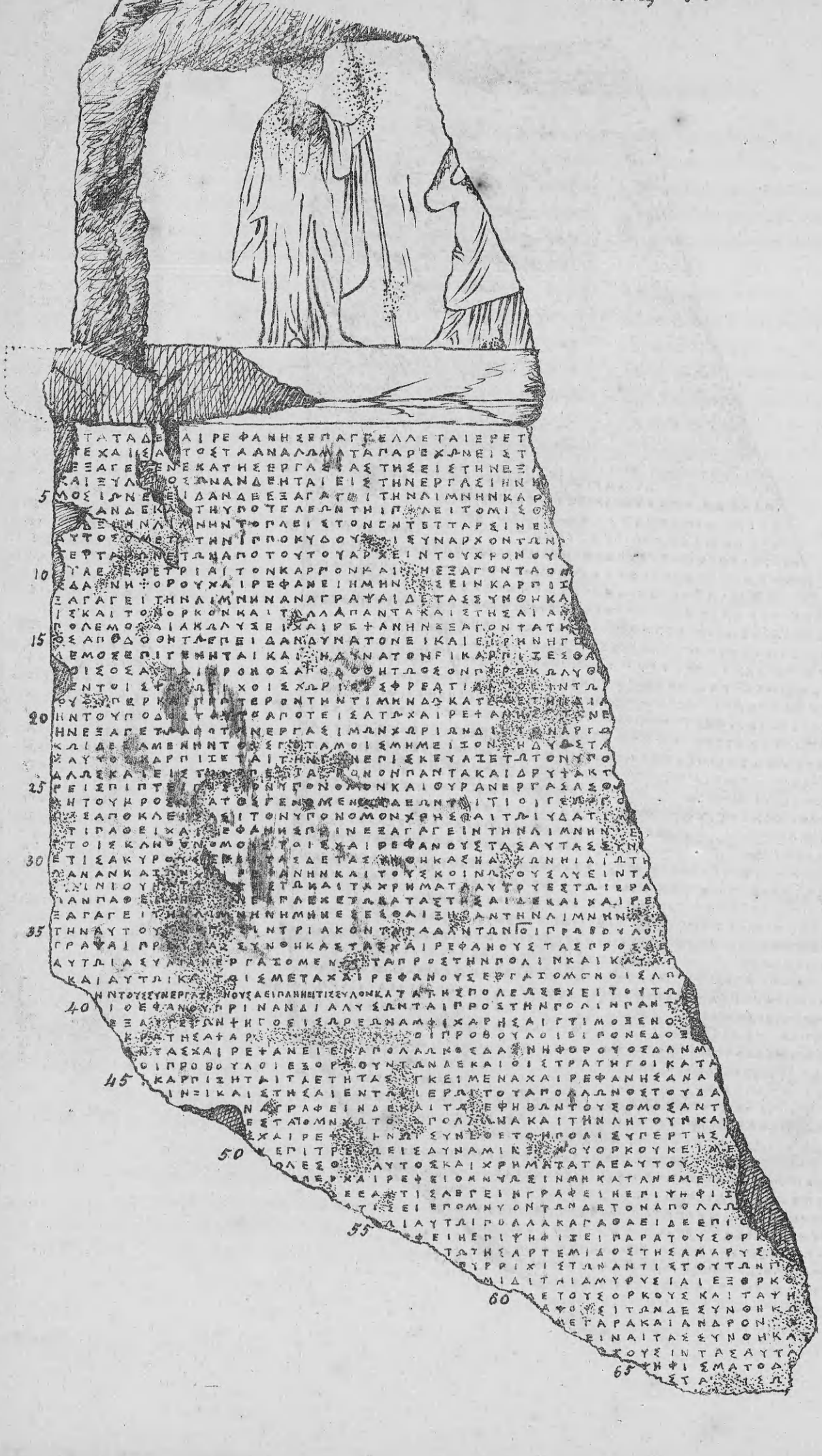
Π. Εὐστρατιάδης.

55
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5

5
10
15
20
25
30
35
40
45

5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
55
60
65

6

1 ΕΑΜΛΕΙΛΜ
 ΝΟΒΑΛΕΛΕ
 ΑΖΗΔΑ
 5 ΛΑΖΖΛΤΗΤ
 ΜΗΧΥΗΗΤΙΑΚ
 ΣΑΡΙΕΧΣΑΤΙΑ
 ΔΟΜΣΥΟΤΙΑ
 ΛΕΜΙΤΕΙΑΣΑ
 ΔΑΦΡΕΠΥΙΕΛ
 10 ΙΑΘΣΕΓΓΕΟΦΣΟΝ
 ΜΟΡΗΝΠΑΜΗΡ
 ΟΤΥΔΕΣΣΛΛΗ
 ΙΟΝΕΙΤΣΟΒΥΛΟΜ
 ΜΣΗΓΝΕΚΙΑΚΟΤ
 15 ΣΛΓΗΤΥΟΤΥΑ
 ΑΑΤΑΜΗΡΧΑΤΜΣ
 ΔΙΕΣΙΡΤΕΧΗΕΙΧΕ
 ΔΥΙΟΜΙΑΚΑΡΔΧ
 9ΤΙΟΝΙΓ
 20 WIKIVU

γ

ΔΗΣΕΓΩΣΣΙΚΛΕΙΑΝΚΛ. ΤΗΜΑΤΑ
 ΚΑΙΜΕΓΑΚΥΔΟΣΚΑΙΠΡΑΕΙΝΑΙΝΣΝΕ
 ΧΟΡΑΔΕΦΙΛΟΙΣΓΕΝΟΙΤΣΙΔΗΣΕΓΩΚ
 ΕΙΝΗΥΠΟΤΑΡΤΑΡΟΝΔΕΡΟΕΝΤ.

ΔΕΣΜΟΙΣΑΡΔΑΛΕΙΘΙΣΣΥΝΘΕΚΑΤΕΙΧΘ
 ΝΙΑΙ
 ΣΣΣΙΣΝΕΙΣΣΙΒ
 ΚΑΙΕΡΙΝΥΣΙΝΗΛΙΘΙΝΑΙΣ

α

ΠΙΝ: 49.

ΙΑΚΝΟΒΑΛΕΛΓΕΑΝΛΙΚΙΜ
 ΙΑΚΣΑΡΙΕΧΣΑΤΑΣΗΔΕΙΑΚ
 ΜΑΣΣΛΓΗΗΤΙΑΚΣΑΔΟΜΕΥΟΤ
 5 ΕΓΕΚΕΜΙΤΙΕΙΑΚΝΗΧΥΗΗΤΙΑΚ
 ΟΡΗΟΧΟΜΑΜΗΡΣΟΝΛΙΦΡΕΠΥ
 ΤΟΥΤΥΑΑΣΣΛΥΗΙΑΘΣΕΓΓΕΟΦΗ
 ΤΝΕΚΛΑΚΟΤΡΟΝΕΓΣΟΔΒΥΛΟΜ
 ΙΑΚΝΑΣΣΛΓΗΗΤΥΟΤΙΑΚ
 10 ΗΝΟΝΑΙΑΘΣΕΙΑΓΡΕΙΕΛΚΕΜΙΤΙΕ
 ΔΥΛΧΑΙΑΚΟΤΙΟΝΙΓΙΛΤΥΑΑΤ
 ΙΑΝΑΦΑΙΑΚΑΡΙΟΜΑΙΑΚ
 ΙΑΝΟΠΠΙΟΤΙΟΝΕΓΑΤΜΑΤ
 ΛΓΕΝΗΤΑΡΡΩΣΙΑΚΗΗ
 ΣΑΤΑΣΗΔΕΙΑΚΝΟΒΑ
 15 ΚΑΚΣΑΔΟΜΕΥΟΤΙΑΚΣΑΡ
 ΧΥΗΗΤΙΑΚΝΑΣΣΛΓΗ
 ΝΙΣΥΟΛΛΕΜΙΤΙΕΙΑΚΝ
 ΟΧΟΜΑΜΗΡΣΟΝΛΙΦΡΕΠΥ
 ΙΑΘΣΕΓΓΕΟΦΝΟΡΗΝΠΗΝΟΡΗ
 20 ΣΑΓΗΙΑΣΗΟΠΙΤΝΟΚΑΚΗ
 ΤΛΟΜΗΧΥΗΙΑΚΝΑΤΥΑΑΣ
 ΟΤΝΙΑΝΥΔΗΜΙΑΚΑΤΙΟΝΕΓΣΑΔΒ
 ΑΛΛΑΙΑΣΗΟΠΕΔΗΜΑΘΣΕΓΓΕΟΦ
 ΝΗΧΥΗΗΤΙΑΚΝΑΣΣΛΓΗΗΤ
 25 ΤΙΕΤΑΚΝΟΣΗΤΝΕΚΝΑΤΥΑ
 ΑΝΙΕΙΤΙΕΛΛΕΜΗΤΕΣΙΟΤΥΑ
 ΔΙΣΑΓΡΕΗΑΙΣΥΗΑΤΑΜΗΡΧ
 ΑΙΑΚΑΤΗΝΟΝΑΑΤΝΑΠΔ
 ΑΤΝΑΠΑΡΙΟΜΑΙΑΚΑΡΔΧ
 30 ΗΝΑΦΑΙΑΚΑΤΙΟΝΕΓΣΙΟΤΥΑ
 ΗΔΕΙΑΚΝΟΒΑΛΕΛΓΕΓΕΤΣΙΡΑ
 ΣΑΔΟΠΣΥΟΤΙΑΚΣΑΡΙΕΧΣΑΤΙΑ
 ΥΥΗΗΤΙΑΚΝΑΣΣΛΓΗΗΤΙΑΚ
 ΙΦΡΕΠΥΟΤΙΑΝΥΔΗΜΙΑΚΝΙΧ
 35 ΣΠΑΜΗΤΙΑΘΣΕΓΓΕΟΦΣΟΜΛ
 ΟΜΣΗΤΥΑΔΣΣΛΓΗΗΛΛΑΠΟΡΗΗ
 ΝΟΣΗΤΝΕΚΙΑΚΑΤΙΟΝΕΓΣΟΔΒΥΛ
 ΜΑΣΣΛΓΗΗΤΣΗΤΙΑ

